

Zirgu Vasts

Nr. 8 (41)

2010. gada augusts-septembris

Latvijas čempionāts

Zirgu dienas

Cena
1,90 Ls

ISSN 1691-4864

9771691486008 041

Kristaps Neretnieks šosezon guvis
vairākus labus panākumus.
Māra Millera foto

REKLĀMAS IZCENOJUMI ZIRGU PASTĀ

Vienīgais specializētais zirgkopības laikraksts latviešu valodā, iznāk vienu reizi mēnesī. „Zirgu Pasts” ir laikraksts katram Latvijas iedzīvotājam, kas vēlas zināt vairāk par to, kas un kā notiek zirgkopības nozarē un jāšanas sportā. Latvijas un ārzemju ziņas par zirgkopības jautājumiem zirgkopjiem, sportistiem, hobija jātniekiem un zirgumīļiem. Katrā numurā: plakāts - sacensību kalendārs.

2.vāks

210 x 297 mm
(300 LVL + PVN)

1/2

210 x 148 mm
(180 LVL + PVN)

3.vāks

210 x 297 mm
(300 LVL + PVN)

1/2

210 x 148 mm
(180 LVL + PVN)

4.vāks

210 x 297 mm
(360 LVL + PVN)

1/2

210 x 148 mm
(200 LVL + PVN)

1 lappuse

187 x 264 mm
(200 LVL + PVN)

½ lappuse
(vertikāli)

94 x 264 mm
(120 LVL + PVN)

1/2 lappuse
(horizontāli)

187 x 132 mm
(120 LVL + PVN)

1/3 lappuse
(vertikāli)

62 x 264 mm
(80 LVL + PVN)

1/3 lappuse
(horizontāli)

187 x 88 mm
(80 LVL + PVN)

1/4 lappuse
(horizontāli)

94 x 132 mm
(52 LVL + PVN)

Nestandarta
reklāma
0,41 LVL/cm² + PVN

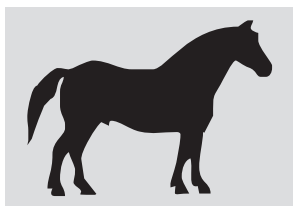
- Līdz 91x50 mm vizītkartes formāta reklāma/dažādi 20 LVL

**Zirgu fotogrāfijas
un individuālas fotosesijas**

Dace Štrausa – tālr.: 26258326
Māris Millers – tālr.: 29209802

- Līdz 60x35mm zirga pārdošanas sludinājums 3 LVL + PVN

	Vārds: Xxxxxxx
	Šķirne: Taķēnes
	Dz. gads: 2002. g.
	Augums: 164 cm
	☐ Ērzelis ☐ Ķēve ☐ Kastrāts
	Tēvs: Xxxxxxx
	Mātes tēvs Xxxxxxx
Izmantošanas veidi:	
☐ Iejāde	☐ Hobijs
☐ Konkūrs	☐ Vaisla
☐ Draivings	☐ Rikšošana
Cena: xxxx	Kontaktinformācija: xxxxxxxx

- Firmas baneru reklāma 6-15cm² no 3,50 LVL+PVN

ATLAIDES par atkārtojumu

2 reizes – atlaide 5%

3 reizes – atlaide 10%

4 reizes – atlaide 15%

5 reizes un vairāk – atlaides 20 %

Tehniskie maketa iesniegšanas noteikumi

Reklāmas pieņem eps, tiff un ai formātos, maketu izšķirtspējai jābūt ne mazāk kā 300 dpi. Gatavām reklāmām jābūt līdzīgi paraugs jpg formātā. 3 mm apgriešanas mala.

Sludinājumus sūtīt uz e-pastu:
info@zirgupasts.lv
Tālrunis uzziņām 26544243

Neesat vienaldzīgi cits pret citu!

Katrs jūk prātā pa savam. Šovasar daba kārtējo reizi nolēmusi pārbaudīt cilvēka izturību, regulāri izspēlējot ar to kādu vairāk vai mazāk jaunu joku, – nodedzinot cilvēka īpašumu, to applūdinot, vai arī izspļaujot

no savam karstajām, neparedzamajām dzilēm dārgumus, pēc kuriem cilvēks tik ļoti alkst. Neraugoties uz to, cilvēce turpina kaitināt dabu, jo atpakaļceļa vienkārši nav. Daba devusi cilvēkam iespēju pastāvēt savstarpējā cieņā ar citiem, bet cilvēks ir nolēmis, ka viņam atļauts vairāk. Ko es te par globālo ekoloģiju? Kāds te sakars ar zirgiem? Vistiešākais!

Mēs gribam, lai pret mums izturas labi, bet darām visu, lai tā nenotiktu. Vai cilvēks būtu mazohists? Arī sadists pēc dabas? Nekāds brīnums, un nelīdzēs teikt: es tāds neesmu, es esmu citādāks! Nav nekāds jaunums, ka zirgi daudziem ir sirdslieta, tas viss ir tik saulaini un aizkustinoši! Baudot vienu, jebkurā gadījumā sanāk iebraudāt ko citu, pašiem nemanot. Tā iekārtots – jācinās, tikai jautājums: ar kādiem upuriem? Visvairāk zēl, kad tā dēļ cieš dzīvnieki, it īpaši zirgi.

Pēc lietus vienmēr skaņas dzidrākas, tik romantiski skan zirgu pakavi pa slapju pilsētas asfaltu. Šķiet! Pilsētas zirgu tēma bieži tiek iztirzāta medijos, cilvēki nošausminās, bet tomēr visbiežāk noklusē, jo tā ir vai nu ērtāk, vai arī situāciju pašrocīgi mainīt nevar. Nupat viens gadījums Dublīnas centrā man kārtējo reizi lika aizdomāties tieši par to, kas šķiet... Es zināju, ka īri ir azartiski, tomēr dīvaini cilvēki... Iedomājieties centrālo – apdzīvotu lielpilsētas ielu ar tūkstošiem cilvēku, autobusiem, mašīnām, riteņbraucējiem, arī luksoforiem un zirgu pakavu dārdoņu... Kārtējā droška ar tūristiem? Ļaunāk! Jaunieši sarīkoja skriešanos ar rikšotājiem! Cik ātri viņi tur parādījās, tik žigli arī pazuda, tomēr paspēja izraisīt sastrēgumu, šokēt autovadītājus un gājējus, jo luksoforus šie dīvainie un bezatbildīgie jaunieši neievēro. Negribu pat iedomāties, kas varētu notikt, bet skaidrs ir viens – tas noteikti atkārtosies. Šeit hipodromi paredzēti auļotājiem, rikšotāji, nezina kādēļ, – te ir klaiņotāju un zemāka slāņa cilvēku izprieca. Tie zirgi tiek turēti betonētos pagalmos un treileru pieturās, piesieti pie vagoniņiem. Tagad vairs nevaru saprast, kas ir ļaunāk – zirgu taksometri vai tomēr visatļautība? Šie cilvēki sader uz naudu, nereti arī uz zirgu dzīvēm, tad mežmalās tiek atrasti zirgu liķi, par kuriem nevienam nav daļas. Mēdz teikt: nav piešķirts finansējums, te, veicot pārbaudi, zirgam nodrošināta pārtika, un viss paliek, kā bijis, tikai atkal un atkal jālasa medijos par klaiņojošiem un nobadinātiem zirgiem. „Bēduleja” – teiktu mans zīmēšanas skolotājs!

Te arī saskaramies ar dabas brīdinājumiem cilvēkam. Baigi negatīvs šķiet mans raksts? Ne viss dzīvē ir tik skaisti, kā gribētos, var arī pievērt tūlīt pat acis un sākt malt vienu un to pašu, cik skaistas bija sacensības un cik forši rezultāti jātniekiem. Arī tajās ne bez sava rūgtuma...

Ko es vispār gribēju teikt, rakstot šo bēdīgo rakstu bez rozā brīļņu ēnas?

Novērtējiet iespējas, kas dotas, un neesat vienaldzīgi cits pret citu!

Patiesībā viss jau ir skaisti, un mums ir iespēja mainīt pasauli sev apkārt, tikai biežāk jāpasmaida!

Nadīna Zavadilika

Šajā numurā

LATVIJĀ

Latvijas čempionāts

Aizvadīti Latvijas Republikas nacionālie čempionāti šķēršļu pārvarēšanā un iejādē. Noskaidroti uzvarētāji tradicionālajās jātnieku un zirgu vecuma grupās ..... **4.-7. lpp.**

ZIRGU DIENAS

Trešo reizi Inčukalnā

Trešo reizi lieliskajā Jauno jātnieku skolas sporta skolas bāzē Inčukalnā risinājās Latvijas Zirgu dienas. Šoreiz programmā galvenās bija Baltijas kausa izcīņas posma sacensības šķēršļu pārvarēšanā ..... **8.-10. lpp.**

ĀRZEMĒS

Prestīžākie turnīri

Meydan kausa izcīņa un Globālā čempionu tūre konkūrā, pasaules čempionāts vienjūgiem, labāko iejādes meistarumu sacensības... **16.-20. lpp.**

ZIRGAUDZĒTĀJIEM

Ganību kopšana vasarā

Kā rūpēties par ganībām, lai tās būtu vispiemērotākās jūsu zirgiem. Padomi no Ligijas Bītenieces kursa darba ..... **34.- 37. lpp.**

ATPŪTAS BRĪDIM

Koko – arī laba jātniece

Par vienu no pasaules modes noteicējām Koko Šaneli, kura ne tikai iespaidojās savā darbā no žokeju tērpiem, bet izvēlējās zirdzinieku sabiedrību par līdzekli, lai iekarotu Parīzes augstāko sabiedrību... **42.-43. lpp.**

Laikraksts Zirgu Pasts, izdevējs Equus partneri. Iespiests Dardedze hologrāfijā.

Iznāk reizi mēnesī.

Dace Štrausa – projekta vadītāja +371 26258326, Dace Millere – galvenā redaktore +371 29117718
Inese Ruskule – redaktore +371 26479579, Jolanta Lapiņa – redaktore, mārketinga +371 26544243
Inga Miķelsone – konkūrs +371 29469825, Anda Pavlovska – pajūgu braukšana +371 26347125
Nadīna Zavadilika – foto +353 861922762, Maija Gailīša – maketētāja.

Elektroniskā pasta adrese: info@zirgupasts.lv.

Adrese pasta sūtījumiem:

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, avīzei *Zirgu Pasts*, Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.

Informācijas pārpublicēšana un izmantošana pieļaujama, ievērojot LR autoritātes likumdošanu un atsaucoties uz *Zirgu Pastu* kā avotu un/vai darba autoru. Jebkāda cita veida informācijas pārpublicēšana, pavairošana un izmantošana komerciālos nolūkos bez SIA *Equus partneri* rakstveida atļaujas aizliegta un uzskatāma par autoritātes pārkāpumu.

Latvijas čempionāts konkūrā

Inga Miķelsone

Kleisti, 24.-25. jūlijs, konkūrs

Rīgā, sporta centrā *Kleisti* risinājās Latvijas nacionālais čempionāts šķēršļu pārvarešanā. Tāpat kā 2009. gadā sacensības ilga divas dienas, kas, pēc manām domām, ir ļoti labi, jo izslēdz nejausības iespējamību – vienu dienu tev var paveikties, un tu vari uzvarēt, bet jau nākamajā – zaudēt, līdz ar to uzrādītais rezultāts kopvērtējumā vairs nebūs labākais.

Sacensībās piedalījās arī sportisti no Lietuvas, taču viņiem bija iespēja cīnīties tikai par uzvaru un naudas balvām atsevišķos maršrutos, bet nacionālā čempiona titulu varēja iegūt tikai Latvijas Republikas pilsoņi un pastāvīgie iedzīvotāji, kuri ir Latvijas Jātnieku federācijas biedri.

Pārsteigumu sagādā Jānis Bušers

Salīdzinot ar ziemas čempionātu, godalgotajās vietās lielākoties bija redzami tie paši sportistu uzvārdi un zirgu vārdi. Taču neizpalika arī pa kādam pārsteiguma momentam gan sānsensiem, gan arī tiesnešiem. Šajā ziņā jāmin Jānis Bušers, kurš konkurencē jātniekiem līdz 18 gadu vecumam kopvērtējumā ieguva pirmo vietu.

Jānis Bušers: – Bez šaubām, pamatā tam, ka esmu iekļuvjis godalgoto skaitā, ir lielais ģimenes atbalsts un treneru ieliktie jāšanas prasmes pamati. Gan iepriekšējo treneru – Sarmītes Pētersones un Jāņa Rimeika, gan īpaši pašreizējā

Kristīne Egle veic uzvarētāja goda aplī.

trenera – Guntara Sūniņa iemācītais, no kura esmu uzzinājis daudz jauna. Man pašam šī uzvara bija liels pārsteigums, un domāju, ka tas šokēja arī manus konkurentus, jo tāds sasniegums vēl nebija gūts. Protams, jāuzslavē arī mans zirgs Dūens, ar kuru šo sasniegumu esmu guvis. Abās čempionāta dienās tika pieļautas arī lielākas vai mazākas kļūdas, bet nekas cits neatliek, kā tikai turpināt cītīgi strādāt, lai tās vairs neatkārtotos. Negribu lielīties ar savu uzvaru, bet gan turpināt strādāt ar domu – tikai uz augšu.

Inta Vēja labāko trijniekā

Patīkami, ka godalgotajās vietās jau ierasto jātnieku vidū parādās jauni uzvārdi un vēl ar tik labiem rezultātiem. Tāpat kā 16 gadus veco jātnieku konkurencē. Jau pazīstamajam Patrīcijai Kokinai, kura kopvērtējumā izcīnīja pirmo vietu, un Laurai Penelei, kura bija trešā, pa vidu – otrajā vietā „iespraukusies” Inta Vēja.

Cerēsim, ka šie sportisti tikpat veiksmīgi turpinās startēt, un konkurentiem vajadzēs ar viņiem rēķināties.

Kristīne Egle startē stabili

Nejausību nebija jātniekiem vecuma grupā līdz 21 gadam. Pat var sacīt, – ļoti stabilus rezultātus abas dienas rādīja Kristīne Egle ar saviem trim zirgiem, pirmajā dienā ieņemot pirmās trīs vietas, un otrajā – otro un trešo vietu. Tas rezultātā deva uzvaru kopvērtējumā. Nezinātājiem gribētos paskaidrot, ka iegūto vietu skaitam nav nekādas nozīmes. Katrs jātnieks savā konkurencē cīnās par Latvijas čempiona titulu startē tikai ar vienu, iepriekš pieteiktu zirgu. Tātad pirmo vietu kopvērtējumā ieņēma Kristīne Egle ar zirgu Roils (abas dienas otrās vietas, kas summā deva 40 punktu). Taču otrajā vietā nav Kristīne ar nākamo zirgu Longu (abas dienas trešās vietas), bet Kristīne Baradovska ar zirgu *Corinte*, kura abu dienu summā ieguva 32 punktus.

Tāpat kā jauno jātnieku vidū parādās jauni uzvārdi, arī jauno zirgu – gan piecus, gan sešus-septiņus gadus veco vidū sevi pieteic jauni lideri. Tātad ne tikai mūsu kaimiņiem Lietuvā un Igaunijā, bet arī mums aug daudzsoļi zirgi, un tas priecē.

Čempions Ģirts Bricis

Pieaugušo konkurencē veiksmīgs šis gads izrādījies Ģirtam Bricim, kurš, tāpat kā Guntars Siliņš 2009. gadā, izcīnījis gan ziemas čempiona, gan arī nacionālā čempiona titulus. Tāpat arī Ģirts (izņemot vienu LJF kausa izcīņas posmu un Pasaulē kausa posmu Rīgā) savā konkurencē šogad uzvarējis visus *lielos* maršrutos, kā arī piecus gadus veco zirgu konkurencē ar *Lady Lora*.

Turpinājums 6. lpp.

Jānim Bušeram čempiona kausu pasniedz LJF prezidents Agris Blauss (no labās) un viceprezidents Edgars Treibergs.

Māra Millera foto

Ģirts Bricis.

Māra Millera foto

Kristaps Neretnieks.

Māra Millera foto

Sarmīte Pētersone.

Latvijas Republikas nacionālais čempionāts šķēršļu pārvarēšanā Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 105 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās bērni līdz 16 g. v.; 22 dalībnieki)

Sportists	Zirga vārds	Īpašnieks	Sporta klubs	Rezultāts
1. Laura Penele	Rafaēlo	M. Penelis	z/s Lielceri	7,53 b.
2. Lelde Bāra	Princis	SIA Princis	SIA Princis	7,00 b.
3. Inta Vēja	Kaugurs	SIA Princis	SIA Princis	6,97 b.

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, sacensības ar zirga kustības stila novērtējumu, piedalās jaunie zirgi līdz 5 g. v. un zirgi, kas startē pirmo sezonu; 34 dalībnieki)

1. Daneliuss Gutkauskis	Post Scriptum	G. Gutkauskis	Lietuva	7,70 b.
2. Ģirts Bricis	Quattros Amira	Ģ. Bricis	SK Sport de Lux	7,43 b.
3. Jānis Kalita	Puaro	I. Smailoviča	SK Jura staļļi	7,43 b.

Maršruts nr. 3. (šķēršļu augstums 120/125 cm, sacensības ar handikapu, ātruma maršruts, piedalās jaunie zirgi līdz 6/7 g. v.; 20 dalībnieki)

1. Kristaps Neretnieks	Ishors II	K. Neretnieks	SK Kriķi	0 s.p./64,06 s
2. Valds Urbons	Quidam Virgin	V. Armonaitene	Lietuva	0 s.p./64,61 s
3. Aleksandrs Šakurovs	Anketa	B. Gerasimeca	SC Kleisti	1 s.p./69,25 s

Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 140 cm, ātruma maršruts; 14 dalībnieki)

1. Ģirts Bricis	Kongo	T. Režņuka	SK Sport de Lux	8 s.p./87,28 s
2. Andis Vārna	Irasir	Kurzemes sēklas	SK Quattro	4 s.p./88,92 s
3. Andis Vārna	Marmors	D. Bērziņa	SK Quattro	8 s.p./91,12 s

Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums līdz 115 cm, ātruma maršruts, piedalās juniori līdz 18 g. v.; 16 dalībnieki)

1. Goda Deskeraitē	Big Star L	G. Deskeraitē	Lietuva	0 s.p./65,52 s
2. Jānis Bušers	Duens		z/s Zāgkalni	0 s.p./65,77 s
3. Anita Žarinova	Silvana	A. Žarinova	SC Kleisti	0 s.p./66,84 s

Maršruts nr. 6 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, ātruma maršruts, piedalās jaunie jātnieki līdz 21 g. v.; 16 dalībnieki)

1. Kristīne Egle	Concorde	K. Egle	SK Sport de Lux	2 s.p./76,08 s
2. Kristīne Egle	Roils	K. Egle	SK Sport de Lux	4 s.p./60,55 s
3. Kristīne Egle	Longa	K. Egle	SK Sport de Lux	4 s.p./61,22 s

Maršruts nr. 7 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, divās fāzēs, piedalās bērni līdz 16 g. v.; 17 dalībnieki)

1. Patrīcija Kokina	Vimblodons		z/s Lielceri	3 s.p./66,03 s
2. Laila Bergsone	Columbs	ZA Kocēni	ZA Kocēni	6 s.p./60,91 s
3. Gabija Galažute	Fenikss	B. Gutkauskis	Lietuva	1 s.p./62,34 s – 1. f.

Maršruts nr. 8 (šķēršļu augstums 110 cm, divās fāzēs, piedalās jaunie zirgi līdz 5 g. v. un zirgi, kas startē pirmo sezonu; 34 dalībnieki)

1. Ģirts Bricis	Lady Lora	K. Ansons	SK Sport de Lux	0 s.p./24,11 s
2. Valds Urbons	Barselona L	V. Urbons	Lietuva	0 s.p./26,43 s
3. Sarmīte Pētersone	La Valetta	I. Hāne	Talsu JK	0 s.p./30,27 s

Maršruts nr. 9 (šķēršļu augstums 125/130 cm), sacensības ar handikapu, ar pārleķšanu, piedalās jaunie zirgi līdz 6/7 g. v.; 15 dalībnieki)

1. Aleksandrs Šakurovs	Anketa	B. Gerasimeca	SC Kleisti	0 s.p./76,31 s
2. Valds Urbons	Quidam Virgin	V. Armonaitene	Lietuva	1 s.p./82,01
3. Ģirts Bricis	Esmeralda	J. Rīmeiks	SK Sport de Lux	4 s.p./71,59 s

Maršruts nr. 10 (šķēršļu augstums līdz 150 cm, ar pārleķšanu; 10 dalībnieki)

1. Kristaps Neretnieks	Lacapo	SIA Princis	SK Kriķi	0 s.p./49,98 s
2. Bens Gutkauskis	Irco 09	G. Gutkauskis	Lietuva	0 s.p./50,97 s
3. Ģirts Bricis	Kongo	T. Režņuka	SK Sport de Lux	4 s.p./47,98 s

Maršruts nr. 11 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, ar pārleķšanu, piedalās juniori līdz 18 g. v.; 11 dalībnieki)

1. Kitija Līniņa	Ko-Ko	Saldus JSS	Saldus JSS	0 s.p./44,88 s
2. Linda Viša	Arons	L. Viša	z/s Liepenes	0 s.p./47,43 s
3. Marija Dubrovskā	Delli	M. Dubrovskā	SC Kleisti	8 s.p./82,21 s

Maršruts nr. 12, šķēršļu augstums līdz 125 cm, ar pārleķšanu, piedalās jaunie jātnieki līdz 21 g. v.; 12 dalībnieki)

1. Kristaps Neretnieks	Ishors II	K. Neretnieks	SK Kriķi	0 s.p./78,01 s
2. Kristīne Egle	Roils	K. Egle	SK Sport de Lux	4 s.p./77,76 s
3. Kristīne Egle	Longa	K. Egle	SK Sport de Lux	5 s.p./84,16 s

Piedalīties Latvijas čempionātā ir goda lieta

Vērtē Latvijas Jātnieku federācijas prezidents **Agris Blaus**:

– Domāju, ka sacensības tika sarīkotas augstā līmenī, jo ar katru gadu cenšamies savu darbu pilnveidot. Ievērojam pašu izraudzītos uzdevumus, lai Latvijas čempionātā piedalītos visi labākie, un tiktu izcīnītas godalgas tradicionāli noteiktajās vecuma grupās gan sportistiem, gan zirgiem. Rezultāti gan varēja būt labāki, bet

sacensību norisi ietekmēja laika apstākļi – gan jātnieki, gan, vēl jo vairāk zirgi, bija noguruši karstajās dienās. To novērtēja arī veterinārārsti, taču apstākļi nebija tik sarežģīti, lai sacensības vispār atceltu. Patikami, ka par goda lietu piedalīties šajās sacensībās uzskatīja pilnīgi visi labākie Latvijas jātnieki, jo tas taču ir valsts čempionāts. Domāju, ka sacensības izdevās labi, jo visi darīja savu darbu pēc vislabākās sirdsapziņas.

Latvijas čempionāts konkūrā

Turpinājums no 4. lpp.

Ģirts Bricis: – Liels gods startēt Latvijā, un prieks par sasniegtajiem rezultātiem. Galveno uzsvaru arī turpmāk gribu likt uz jaunajiem zirgiem, cik iespējams iegādāties vēl labus jaunzirus, jo, tikai ieguldot pacietīgu darbu, no labiem jaunzirus izaug labi *lielie* zirgi. Tātad šodienas sasniegumi ir mērķtiecīga darba rezultāts.

Kādi bija maršruti

Ja iepriekš tika pieminētas iegūtās vietas kopvērtējumā, tagad vēlos apskatīt sasniegtos rezultātus atsevišķos maršrutos un meklēt iemeslus, kas tos varēja ietekmēt. Ja 25% dalībnieku maršrutu veic bez soda punktiem, tad maršruts ir sastādīts ļoti labi, atbilstoši jātnieku un zirgu patreizējam sagatavotības līmenim. Šajā ziņā visveiksmīgākie maršruti abās dienās bijuši piecus gadus veciem zirgiem, kā arī pirmajā dienā 16 un 18 gadus veciem jātniekiem. Jāpiebilst, ka, salīdzinot ar 2009. gadu, jātniekiem vecumu grupās līdz 16, līdz 18 un līdz 21 gadu vecumam šķēršļu augstums tika samazināts. Pārējās konkurencēs augstumi palika tādi paši.

Vissliktākie rezultāti bija pieaugušo konkurencē maršrutā ar šķēršļu augstumu līdz 150 cm. Otrajā dienā tikai viens sportiskais pāris veica to bez soda punktiem. Seko jautājums – vai esam tam gatavi, vai mums vajadzīgs tāds augstums? Lietuvā nacionālie čempioni tika noskaidroti, startējot maršrutā ar šķēršļu augstumu līdz 145 cm, Igaunijā – 140 cm. No otras puses, kur tad vēl citur pārbaudīt, vai mēs esam gatavi tādām augstumam, ja ne mājās? Protams, ne jau tikai šķēršļu augstums ir noteicošais kritērijs.

Ko par to domā maršruta sastādītājs **Ivo Miķelsons:** – Salīdzinoši pieticīgajiem rezultātiem varētu būt vairāki iemesli. Viens no tiem, iespējams, ir tas, ka jātnieki pieraduši pie Sergeja Šakurova sastādītajiem maršrutiem, jo iepriekšējās sacensībās viņš bija to veidotājs. Lai arī pamatdoma mums visiem ir viena, taču katram ir savs „rokraksts”. Tāpat kā rakstībā – burtus mēs visi veidojam vienus un tos pašus, bet tas, kā mēs to darām un kā tas rezultātā izskatās, atkarīgs no tā, kāds kuram ir rokraksts.

Karstums – šo faktoru, domāju, arī nedrīkst izslēgt, lai izskaidrotu, kāpēc rezultāti nebija tik augstvērtīgi. Neatkarīgi no tā, kur zirgi tika izmitināti – vasaras novietnēs vai „angārā” – karsti bija visiem, no rīta zirgi jau bija nosvīduši slapji.

Ģirts Bricis saņem čempiona kausu, viņu sveic LĶF prezidents Agris Blaus un sacensību galvenais tiesnesis Dainis Līvmanis.

Māra Millera foto

Latvijas Republikas nacionālais čempionāts šķēršļu pārvarešanā, kopvērtējums

Sportists	Zirgs	Īpašnieks	Sporta klubs	Rezultāts
Bērni līdz 16 g. v.				
1. Patrīcija Kokina	Vimblons		z/s Lielceri	34 p.
2. Inta Vēja	Kaugurs	SIA Princis	SIA Princis	30 p.
3. Laura Penele	Rafaello	M. Penelis	z/s Lielceri	29 p.
Juniiori līdz 18 g. v.				
1. Jānis Bušers	Duens		z/s Zāgkalni	32 p.
2. Marija Dubrovska	Delli	M. Dubrovska	SC Kleisti	28 p.
3. Laura Penele	Alfredo	R. Lācis	z/s Lielceri	28 p.
Jaunie jātnieki līdz 21 g. v.				
1. Kristīne Egle	Roils	K. Egle	SK Sport de Lux	40 p.
2. Kristīne Baradovska	Corinte	A. Luse	SIA Princis	32 p.
3. Kristaps Neretnieks	Calibra		SK Kriķi	32 p.
Jaunie zirgi līdz 5 g. v. un kas startē 1. sezonu				
1. Ģirts Bricis	Quattros Amira	Ģ. Bricis	SK Sport de Lux	30 p.
2. Sarmīte Pētersone	La Valetta	I. Hāne	Talsu JK	28 p.
3. Jānis Kalīta	Puaro	I. Smailoviča	SK Jura staļļi	27 p.
Jaunie zirgi 6.-7. g. v.				
1. Aleksandrs Šakurovs	Anketa	B. Gerasimeca	SC Kleisti	38 p.
2. Kristaps Neretnieks	Ishors II	K. Neretnieks	SK Kriķi	36 p.
3. Ģirts Bricis	Esmeralda	J. Rimeiks	SK Sport de Lux	32 p.
Pieaugušie				
1. Ģirts Bricis	Kongo	T. Režņuka	SK Sport de Lux	4 s.p.
2. Kristaps Neretnieks	Lacapo	SIA Princis	SK Kriķi	10,35 s.p.
3. Dainis Ozols	Gvidons	D. Ozols	RVA	11,68 s.p.
4. Aleksandrs Šakurovs	Gīrs	SC Kleisti	SC Kleisti	15,39 s.p.
5. Guntars Siliņš	Kalgari	J. Mežnieks	SK Mežstrazdiņi	16,89 s.p.
6. Sarmīte Pētersone	Vando	TJK	TJK	17,55 s.p.
7. Andrejs Bistros	Raskat	N. Ņikitina	SK Amber	51,45 s.p.

Vienīgā atveldzēšanās iespēja bija zirgus mazgāt, ko arī gan jātnieki, gan palīgi citīgi darīja vairākas reizes dienā. Ļoti labi, ka organizētājs bija sagādājis šādu iespēju. Piemēram, 2007. gadā valsts čempionātā pieaugušo konkurencē galveno maršrutu nācās pārcelt uz citām sacensībām stiprā lietūs dēļ, jo laukums bija pārvērties lielā peļķē. Karstums vai lietuss – šie nu ir tie faktori, kurus neviens organizētājs nevar paredzēt, īpaši jau gada sākumā, kad tiek sastādīts sacensību gada plāns.

Iespējams, kādu no jātniekiem nobiedēja sacensību nosaukums – Latvijas nacionālais čempionāts. Neapšaubāmi, tas liek vairāk koncentrēties, uzliet lielāku atbildību, galvenokārt tas attiecas uz jaunākiem jātniekiem, kā arī tiem, kuriem vēl nav lielas sacensību pieredzes. Katrs sportists taču brauc uz sacensībām uzvarēt, bet pirmā vieta ir tikai viena. Lai nu kā – kādam rezultāti šķiet likumsakarīgi, kādam pārsteigums, taču labākie ir noskaidroti un paliks vēsturē.

Latvijas čempionāts iejādē

Dace Millere

Kleisti, 31.jūlijs-1. augusts

Latvijas čempionātā bija daudz dalībnieku, un tika veiktas vairākas shēmas, taču valsts galvenie tituli šajā jāšanas sporta disciplīnā tika sadalīti brīvas izvēles programmā mūzikas pavadījumā.

Latvijas Jātņnieku federācijas ģenerālsēkretāre un iejādes trenere **Kristīne Lisovska** saka: – Esam ļoti priecīgi par to, ka arī mums, tāpat kā konkūrā, bija ļoti piesātinātas un saspringtas sacensību dienas – starti no pulksten desmitiem rītā līdz astoņiem vakarā. Viss bija lieliski, sākot no laika apstākļiem līdz cilvēku garastāvoklim. Par pozitīvu uzskatu faktu, ka atsevišķās shēmās tiesneši mainījās, līdz ar to nodrošinot objektivāku vērtējumu.

Olga Tolkunova ar Indigo.

Liāna Pelše ar Dimantu.

Aiga Silavniece ar Hiltonu.

Latvijas Republikas nacionālais čempionāts iejādē

Sportists	Zirga vārds	Sporta klubs	Zirga īpašnieks	Rezultāts
Lielā balva				
1. Airisa Penele	Ravels	z/s Lielceri	A. Penele	64,18%
2. Terēze Pētersone	Zalve	SC Kleisti	SC Kleisti	56,74%
Vidējā balva I				
1. Terēze Pētersone	Kivi	SK Mežstrazdiņi	J. Mežnieks	66,05%
2. Inga Bistrova	Traum-Furst	SK Amber	J. Borisova	65,18%
3. Jūlija Tkačova	Orfejs	SK Amber	J. Tkačova	64,47%
Mazā balva				
1. Terēze Pētersone	Kivi	SK Mežstrazdiņi	J. Mežnieks	64,65%
2. Kristīna Rozīte	Brodors	LLU SK	ZA Burtņieki	63,60%
3. Elza Zaķe	Lēdija	SC Kleisti	LMPF	53,77%
Shēma III				
1. Gundega Krīgere	Donnerwelle	SK Temperaments	Krīgeru ģim.	64,27%
2. Agnese Kukaine	Double Power	SK Temperaments	A. Kukaine	62,65%
3. Liāna Pelše	Dimants	SK Harmonija	A. Mainiece	62,56%
Shēma II				
1. Nellija Nulle	Giness	SC Kleisti	S. Šakurovs	65,35%
2. Sanita Dombrovska	Kameja	SK Reiteri	I. Majevska	64,04%
3. Terēze Rozenberga	Lords	SC Kleisti	SC Kleisti	63,68%
Open class, jaunzirgu konkurence				
1. Gundega Krīgere	Sally	SK Temperaments	N. Čerepova	68,74%
2. Beāte Barčevska	Hēra	SC Kleisti	A. Mangale	62,76%
3. Angelina Kostina	Bonds	SC Kleisti	A. Kostina	60,57%
Open class, bērni 12-13 g. v.				
1. Sindija Kathina	Pastors	SC Kleisti	SC Kleisti	60,34%
2. Everita Daubure	Heralda	SK Harmonija	A. Mainiece	59,66%
3. Laura Ivanova	Madlēna	SC Kleisti	A. Mangale	56,44%
Open class, bērni 14-15 g. v.				
1. Aiga Silavniece	Kaldans	SC Kleisti	I. Nasteviča	64,94%
2. Kristīne Tverdohleba	Kvatro	SK Temperaments	Krīgeru ģim.	60,23%
3. Jolanta Tihonenko	Doma	SK Harmonija	A. Cukermane	59,31%
Open class, juniori 18 g. v.				
1. Linda Ansone	Konga	z/s Tiraines staļļi	L. Ansone	62,99%
2. Laura Štrāle	Hilmenda	SC Kleisti	A. Mangale	56,67%
Lielā balva, brīvas izvēles programma				
1. Airisa Penele	Ravels	z/s Lielceri	A. Penele	72,96%
2. Terēze Rozenberga	Zalve	SC Kleisti	SC Kleisti	66,17%
Vidējā balva I, brīvas izvēles programma				
1. Inga Bistrova	Traum-Furst	SK Amber	J. Borisova	69,54%
2. Terēze Pētersone	Kivi	SK Mežstrazdiņi	J. Mežnieks	68,33%
3. Jūlija Tkačova	Luga	SK Temperaments	A. Kukaine	64,75%
Shēma III, brīvas izvēles programma				
1. Gundega Krīgere	Donnerwelle	SK Temperaments	Krīgeru ģim.	67,17%
2. Agnese Kukaine	Double Power	SK Temperaments	A. Kukaine	66,71%
3. Nellija Nulle	Giness	SC Kleisti	S. Šakurovs	65,04%

Airisa Penele, Terēze Rozenberga, Inga Bistrova, Terēze Pētersone un Jūlija Tkačova apbalvošanas ceremonijā.

Zirgu dienām plašāks vēriens

Inga Miķelsone

Inčukalns, 6-8. augusts

Šogad Latvijas zirgu dienas ieguva plašāku vērienu, jo pirmo reizi šo sacensību ietvaros notika arī lielākās apvienotās Baltijas valstu sacensības konkūrā – Baltijas kauss 2010 (*Baltic Riders Tour 2010* jeb *BRT*).

Pirmo reizi Baltijas kausa izcīņa tika organizēta 2008. gadā kā īpašas šķēršļu pārvarēšanas sacensības mūsu reģiona valstu jātniekiem ar mērķi radīt iespēju šo triju kaimiņvalstu sportistiem mēroties spēkiem savā starpā jau augstāka līmeņa sacensībās un noskaidrot, kuri tad ir labākie mūsu vidū. Šogad dalībnieku skaitam piepulcējās arī Polijas jātnieki, kas, protams, iepriecināja sacensību idejas autorus, redzot, ka šis projekts attīstās vēl vairāk un iegūst lielāku atsaucību arī no citām kaimiņvalstīm. Lai turpinātu aizsāktu tradīciju, *BRT* atbalsta katru no Baltijas valstu jāšanas sporta federācijām, panākot to iekļaušanu starptautisko sacensību kalendārā. Pirmais *BRT* posms risinājās no 28. līdz 30. maijam Igaunijā, un šis bija otrais posms. Sportisti sacentās savā starpā dažādās konkurencēs – juniori, jaunie jātnieki, jaunie zirgi, atvērtā klase.

Runājot par junioriem un jaunajiem jātniekiem, iepriecināja Kristīnes Egles sasniegtie rezultāti visu trīs dienu garumā – pirmajā un otrajā dienā ar zirgu Roils ieņēmot otrās vietas, bet trešajā dienā ar *Concordi* – izcīnot uzvaru. Pēc divu *BRT* posmu kopvērtējuma šī jātniece ar 35 punktiem ieņem astoto vietu. Pirmajā vietā vēl joprojām ir Igaunijas sportiste K. Sehvere (89,5 p.); otrajā vietā – Lietuvas sportists D. Maļinausks (69,5); trešajā – Igaunijas jātnieks R. Rozenbergs (53). No pašmāju sportistiem visaugstākā vieta pašreiz ir L. Višai – piektā un 53 punkti.

Māra Millera foto

Baltijas kausa izcīņas līderis – latvietis Ģirts Bricis.

Vēl vairāk mūs priecē jauno zirgu pašreizējais kopvērtējums:

1. v. – Stylinga (startē K. Pilla no Igaunijas, zirga īpašnieks BCM Estonia Ltd.);
2. v. – Esmeralda (startē Ģ. Bricis, zirga īpašnieki J. Rimeiks, Ģ. Bricis);
3. v. – Grenoblis (startē S. Jass, zirga īpašnieks S. Jass).

Patiešām cienīgi triju Baltijas valstu sacensību rezultāti – pa vienam zirdziņam no katras valsts.

Tāpat arī atvērtajā klasē – jātnieki sacenšas ne tikai par uzvaru galvenajā *Grand Prix* maršrutā, bet, protams, par uzvaru kopvērtējumā. Lai arī šajā posmā uzvarēja Igaunijas sportists Andress Trēve, kopvērtējumā ar 87,5 punktiem viņš ieņem tikai otro vietu. Pirmajā

vietā ar 98,5 punktiem vēl joprojām ir Ģirts Bricis, trešajā – Lietuvas sportists Stasis Jass (64 p.). Šie rezultāti ir sarindojušies gluži kā mūsu valstis kartē – Igaunija, Latvija, Lietuva. Protams, finālā daudz kas var mainīties, taču mēs vēlētos lai tradīcija turpinās, tāpat kā šis *BRT* projekts, un lai arī GP uzvarētājs finālā un atvērtās klases uzvarētājs kopvērtējumā būtu Ģirts Bricis, tāpat kā pirmajā *BRT* 2008. gadā. Tāpēc ar nepacietību gaidīsim finālu, kas norisināsies no 27. līdz 29. augustam Lietuvā.

Cieņa mazajiem jātniekiem

Zirgu dienu programmā poniju sacensībās startējošā Lietuvas jaunā sportiste Marija Versulīte bija ļoti apmierināta ar savu rezultātu un priecīga par iespēju piedalīties tāda mēroga sacensībās. Tāpat bija arī patīkami pārsteigta par izrādīto godu poniju jātniekiem apbalvošanas ceremonijā, kurā piedalījās gan LĶF prezidents Agris Blaus, gan sacensību direktore Baiba Ruma, gan sacensību galvenais tiesnesis Dainis Līvamanis, kā arī šī gada Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nacionālie čempioni – Ģirts Bricis, Rimants Babrausks un Andress Trēve, kurš viņai pasniedza ziedus, lai arī viņa izcīnīja tikai ceturto vietu. Šis piedzīvojums meitenei ilgi paliks atmiņā.

Māra Millera foto

Balvu par uzvaru Inčukalna posmā saņem Andress Trēve no Igaunijas.

Andress Trēve distancē.

Sacensību prezidente Baiba Ruma.

Bērniem tika piedāvāta iespēja vizināties ar poniju.

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Baltijas kausa izcīņas posms

Sportists	Zirgs	Valsts	Zirga īpašnieks	Rezultāts
Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums 115/120 cm, piedalās juniori un jaunie jātnieki)				
1. Katlina Sehvere	Lord Leu	Igaunija	Ltd. Dolceberg	0 s.p./34,19 s
2. Kristīne Egle	Roils	Latvija	K. Egle	0 s.p./35,92 s
3. Dominiks Maļinausks	Comandor	Lietuva	R. Maļinauskiene	0 s.p./37,60 s
Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums 120/125 cm, piedalās jaunzirgi)				
1. Stasis Jass	Grenoblis	Lietuva	S. Jass	0 s.p./34,93 s
2. Katrīna Pilla	Syling	Igaunija	BCM Estonia	0 s.p./37,55 s
3. Rimants Babrausks	Le-Carola	Lietuva	R. Paulausks	0 s.p./38,61 s
...5. Ģirts Bricis	Esmeralda	Latvija	J. Rimeiks	4 s.p./34,04 s
Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums 120 cm)				
1. Andriuss Petrovs	Richard	Lietuva	K. Perevezencevs	0 s.p./36,8 s
2. Stasis Jass	Grantas	Lietuva	UAB VZ	0 s.p./38,18 s
3. Trīna Bergmane	Vythagoras	Igaunija	T. B./M. Helinurms	0 s.p./41,75 s
...5. Linda Ansule	Lemons	Latvija	L. Ansule	4 s.p./38,12 s
Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums 135 cm)				
1. Stasis Jass	Luitas	Lietuva	UAB VZ	0 s.p./32,91 s
2. Rimants Babrausks	La-Pass	Lietuva	M. Paulauskaite	0 s.p./34,36 s
3. Andress Trēve	Ra	Igaunija	Baraku ģim.	0 s.p./40,80 s
...7. Guntars Siliņš	Kalgari	Latvija	J. Mežnieks	8 s.p./33,17 s
Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums 120/125 cm, piedalās juniori un jaunie jātnieki)				
1. Dominiks Maļinausks	Comandor	Lietuva	R. Maļinauskiene	0 s.p./60,90 s
2. Kristīne Egle	Roils	Latvija	K. Egle	0 s.p./63,43 s
3. Katlina Sehvere	Lord Leu	Igaunija	Ltd. Dolceberg	4 s.p./58,49 s
Maršruts nr. 6 (šķēršļu augstums 125/130 cm, piedalās jaunzirgi)				
1. Katrīna Pilla	Styling	Igaunija	BMC Estonia	0 s.p./60,572 s
2. Stasis Jass	Grenoblis	Lietuva	S. Jass	0 s.p./60,578 s
3. Ģirts Bricis	Esmeralda	Latvija	J. Rimeiks	0 s.p./62,11 s
Maršruts nr. 7 (šķēršļu augstums 125 cm)				
1. Stasis Jass	Grantas	Lietuva	UAB VZ	0 s.p./58,35 s
2. Linda Ansule	Lemons	Latvija	L. Ansule	0 s.p./60,97 s
3. Trīna Bergmane	Vythagoras	Igaunija	T. B./M. Helinurms	0 s.p./64,18 s
Maršruts nr. 8 (šķēršļu augstums 135 cm)				
1. Ģirts Bricis	Chandra H	Latvija	K. Ansonē	0 s.p./69,0 s
2. Andress Trēve	Ra	Igaunija	Baraku ģim.	0 s.p./72,4 s
3. Kamila Kušmirovskā	Cardino Cama	Polija	J. Kušmirovskis	0 s.p./76,8 s
Maršruts nr. 9 (šķēršļu augstums 125/130 cm, piedalās juniori un jaunie jātnieki)				
1. Kristīne Egle	Concorde	Latvija	K. Egle	0 s.p./78,74 s
2. Katlina Sehvere	Lord Leu	Igaunija	Ltd. Dolceberg	1 s.p./86,09 s
3. Diāna Lepso	Zendy B	Igaunija	D. Lepso	4 s.p./75,67 s
Maršruts nr. 10 (šķēršļu augstums 125/130 cm, piedalās jaunzirgi)				
1. Stasis Jass	Grenoblis	Lietuva	S. Jass	0 s.p./37,90 s
2. Alekss Seliuss	Karlete	Lietuva	P. Jankuns	0 s.p./42,56 s
3. Alekss Seliuss	Karavella	Lietuva	G. Pilipavičs	4 s.p./50,60 s
...6. Ģirts Bricis	Esmeralda	Latvija	J. Rimeiks	4 s.p./82,06 s – p.m.
Maršruts nr. 11 (šķēršļu augstums 125 cm)				
1. Kamila Kušmirovskā	Cassini Cama	Polija	J. Kušmirovskis	0 s.p./49,69 s
2. Lauma Birzniece	Calistro	Latvija	L. Birzniece	4 s.p./50,33 s
3. Ģirts Bricis	Ķīna	Latvija	A. Stafacka	8 s.p./49,61 s
Maršruts nr. 12 (šķēršļu augstums 140 cm)				
1. Andress Trēve	Sadokan	Igaunija	Baraku ģim.	0 s.p./53,92 s
2. Rimants Babrausks	La-Pass	Lietuva	M. Paulauskaite	0 s.p./56,22 s
3. Andriuss Petrovs	Lector	Lietuva	A. Petrovs	4 s.p./55,62 s
...7. Ģirts Bricis	Kongo	Latvija	T. Reznuka	4 s.p./87,3 s – p.m.
...12. Aleksandrs Šakurovs	Gīrs	Latvija	SC Kleisti	4 s.p./96,3 s – p.m.
...15. Ģirts Bricis	Chandra H	Latvija	K. Ansonē	8 s.p./85,6 s – p.m.
...17. Guntars Siliņš	Kalgari	Latvija	J. Mežnieks	8 s.p./92,8 s – p.m.
...19. Guntars Siliņš	Acadio	Latvija	G. Skoka	8 s.p./97,3 s – p.m.
...23. Kristaps Neretnieks	Calibra	Latvija	A. Keņģe	20 s.p./86,6 s – p.m.

Uz apbalvošanas ceremoniju dodas iejādes pāru sacensību dalībnieces.

Māra Millera foto

Inčukalnā starptautiskas sacensības

Inese Ruskule

Latvijas Zirgu dienas šogad notika jau trešo reizi. Programma gan nebija tik daudzveidīga kā iepriekšējos gados, taču ne mazāk apjomīga aizvadīto startu ziņā. Šogad organizētāji lielāko uzmanību bija veltījuši Baltijas kausa izcīņas posma sacensību sarīkošanai šķēršļu pārvarēšanā, nevis dažādiem demonstrējumiem, zirgaudzēšanas un mazāk pazīstamu disciplīnu popularizēšanai.

Maira Leja, Jauno jātnieku skolas valdes locekle un trenere, atzīst:

– Šīs bija pirmās starptautiskās konkūras sacensības Jauno jātnieku skolā. Protams, līdz ar to bija nepilnības to sarīkošanā, taču ar laiku tās novērsīsim, arī turpmāk rīkojot šādas sacensības. Boksu izvietošana iebraukušajiem zirgiem aizkavējās, par ko daudzi jātnieki bija neapmierināti. Skaidas pakaišiem – slāpjas. Labi, ka jau ceturtdien vakarā tika atvestas jaunas un pietiekamā daudzumā. Taču jāatzīmē arī tas, ka daudzi nepieredzējuši jātnieki bija nepamatoti neiecietīgi pret organizētājiem. Patika laukuma segums, kā arī laukuma strādnieku saskaņotais darbs. Poļu un igauņu jātniekiem ļoti patika sacensības. Daudziem mūsu valsts sportistiem gan tās ne īpaši gāja pie sirds, jo bija pārāk liela starpība starp starta naudām un balvu fondu. Šī iemesla dēļ Baltijas kausa izcīņā nestartēja arī Latvijas vadošais jātnieks Andis Vārna. Man ļoti patika visās trijās dienās uzstādītie maršruti, kurus veidoja Ivo Miķelsons. Sacensību rezultāti bija ļoti atbilstoši maršrutiem, viss notika, kā tam parasti arī jānotiek. Sprototami, ka pirmajā dienā zirgiem bija grūti pierast pie spilgtajām, baltajām smiltīm, bet līdzīgs segums būs arī Lietuvas laukumā, kur notiks Baltijas kausa izcīņas posms. Kā vislielāko minūsu šajās sacensībās uzskatu nepamatoti augsto ieejas maksu, kas vienai dienai bija pieci lati, kā arī vēl papildu divi lati par automašīnas stāvvietu. Ja mēs vēlamies popularizēt šo sporta veidu Latvijā, ieejas maksai jābūt krietni zemākai, jo īpaši šajā, daudziem nebūt ne vieglajā laikā.

Pasākumā daudz bija domāts par to, lai tas būtu interesants skatītājiem. Pārtraukumos starp maršrutiem bija iespēja vērot dažādus paraugdemonstrējumus. Eiropas līmeni šīm sacensībām piešķīra tas, ka pirms augstākajiem maršrutiem to sastādītāji Ivo Miķelsons un Sergejs Šakurovs pastāstīja distances būtību, kā arī pas-

Māra Millera foto

Sacensības dragreisā.

kaidroja, kuras ir sarežģītākās vietas. Tas jau bija kā jāšanas sporta lielvalstīs, kur domā par to, ka daudzi skatītāji, iespējams, šādas sacensības apmeklē pirmo reizi un nedrīkst aiziet vilušies.

Ovācijas skatītāju tribīnēs

Šķēršļu pārvarēšana ir aizraujošs pasākums, taču paties azarts valdīja arī dragreisa un *ride&drive* sacensību laikā. Bez šiem pasākumiem Zirgu dienas vairs nav iedomājamas.

Dragreisā, kur sacenšas jātnieki auļojošos zirgos, šogad gan bija pieteikušies tikai trīs dalībnieki. Bet tas nemazināja skatītāju interesi, jo lielākā daļa no tribīnēs esošajiem interesentiem, kā arī VIP personām devās uz laukumu nr. 2, kur sacentās sportisti. Konkurence

bija sīva, un zirgi lielāko daļu distances turējās cits citam līdzās, taču uzvarēja vienīgā daiļā dzimuma pārstāve Sintija Semņkova ar zirgu *Passo*.

Savukārt *ride&drive* sacensībās iesaistīti gan zirgi, gan arī dzelzs rumaķi – traktori, ko laipni šim pasākumam piedāvāja SIA *Terra Serviss*. Piedalījās 13 pāri – vienam no komandas dalībniekiem zirga mugurā bija jāpārvar šķēršļi, otram – ar traktoru jāizbrauc neliela shēma. Uzdevumi nebija grūti, taču visu izšķīra veiksmē, ātrums un prasme. Par pārsteigumu daudziem skatītājiem, šogad traktoru vadītāju lomā iejutās daudzas no Latvijas jāšanas sporta pārstāvē – Amanda Straujupa, Linda Ansule, Linda Viša un citas. Uzvaru izcīnīja komanda *Jautrais pāris* – Inese Hāne/Dmitrijs Pētersons un zirgs *La Valletta*, otrajā vietā vienība *Makleoda meitas* – Ance Kozulāne/Guna Vasiļjeva ar *Parnuss*, trešie *Policisti* – Laila Bergsone/Aleksandrs Vasiļjevs un Gremī.

Vēl viens no pasākumiem, kas izraisīja patiesi lielu atsaucību, bija amatieru maršruts, kurā jātnieki pārvarēja šķēršļus, tērpušies dažādās maskās. Lai gan labākos rezultātus izcīnīja Ieva Eglīte ar zirgu *Callacado*, tomēr vislielākās ovācijas izraisīja Laimas Lāces uzņāciens. Viņa bija izvēlējusies bēgošās ligavas tēlu no filmas ar šādu pat nosaukumu. Laimai šajā tēlā palīdzēja iejusties Edgars Marterers, kurš tēloja Ričarda Gīra atveidoto personāžu, kā arī bēgošās ligavas pēdas dzina Laimas suņuks vārdā Ronijs. Visi trīs mākslinieki izcīnīja otro vietu maršrutā, saņēma aplausus un speciālbilvu no AS *Laima*. Trešais – Mareks Samohvalovs ar *Quandella*.

Maršruta sastādītāja asistents Sergejs Šakurovs darbā.

Māra Millera foto

LJF kausa izcīņa

Anda Pavlovskā

Tilža, 31. jūlijs, pajūgi

Jūliju pajūgu braucēji noslēdza, piedaloties sacensībās Balvu novada Tilžā, kuras organizēja Larisa un Andrejs Klitončiki. Bija ieradušās sešas zirgu un trīs poniju vienjūgu ekipāžas no Rīgas, Baldones, Ķekavas, Kocēniem un Tilžas. Dažādu iemeslu dēļ sacensībās nevarēja piedalīties tuvējās apkārtnes braucēji, kā tas bija pagājušajā gadā, taču tādēļ negribētos domāt, ka pajūgu braukšana Latgales pusē ir pazudusi, tā īsti nemaz nesākusies. Sacensību nolikums paredzēja manēžas braukšanas pārbaudījumu un konusu–maratona šķēršļu maršrutu.

Sacensību organizētāja **Larisa Klitončika**:

– Domāju, ka sacensības kopumā bija izdevušās. Diemžēl nevaram iespaidot laika apstākļus. Ļoti priecēja tas, ka bija ieradušies visi stiprākie braucēji. Skatītāji varēja vērot profesionālu sniegumu un ekipējumu. Diemžēl sarūgtināja, ka vietējie un tuvāk dzīvojošie braucēji neiz-

mantoja labu iespēju izmēģināt savus spēkus. Turklāt loka aizjūga braucējiem bija noteikta atsevišķa nominācija un labs balvu fonds no z/s *Vāliņi*. Protams, liels paldies mūsu sponsoriem un atbalstītājiem! Tie ir: ZZS, Skaidrīte Pilāte, apvienība SC, LJF, SEB banka, Balvu novada dome, SIA *Tilžas rapsis*, V. Čirka, E. Žogota, R. Silaunieca, V. Pujats, A. Kraņņaja un citi.

Galvenā tiesnese **Aija Pavlovskā**:

– Būt par galveno tiesnesi šajās sacensībās mani uzaicināja Larisa Klitončika. Pirmo reizi pildīju šo pienākumu, un tiesāju arī manēžas braukšanas shēmu. Jāatzīst – nav viegli, jo dalībnieki brauc dažādi, arī zirgi ir atšķirīgi, un jāspēj saskatīt kļūdas, nepilnības, kā arī labās īpašības. Starta kārtību manēžas braukšanā dalībnieki noteica lozējot. Otrā sacensību daļa bija interesants maršruts, kāds līdz šim Latvijā vēl nav bijis. Diemžēl maršruta otrā hita braucieni neizdevās veikt, jo stiprā lietūs dēļ pieņēmu lēmumu sacensības pārtraukt. Īpaši gribētu uzteikt

Agritas Proles ponijs Nice Boy manēžas braukšanā.

Zanes Pavlovskas foto

skatītājus, kuri bija pulcējušies skatīties un atbalstīja ikvienu sacensību dalībnieku līdz pat pēdējam šķērslim, kuru dalībnieki veica jau lietūs gāzes laikā. Kopumā sacensībās valdīja jauka un patīkama atmosfēra. Apbalvošanā visiem dalībniekiem tika pasniegtas organizētāju sarūpētās dāvanas, goda raksti un rozetes.

Maršruta sastādītājs **Kristaps Caune**:

– Maršrutu izveidot ir viegli, jo pats braucu sacensībās par palīgu. Šis maršruts bija ātruma sacensība divos hītos, līdzīgi, kā brauc četrjūgi FEI Pasaules kausa izcīņas sacensībās, kas notiek telpās. Attālumi starp šķēršļiem bija mazi, lai dalībnieki „neauļotu”, bet strādātu ar savu zirgu. Organizētāju iekārtotos trīs maratona šķēršļus nemainīju, tikai katram no tiem izveidoju četrus vārtus. Vairāk vārtu neliķu, jo tas ātruma maršrutam būtu pārāk sarežģīti. Laukumā izvietāju vēl 14 konusu šķēršļus. Uzskatu, ka šāda veida maršruts ir labs treniņš gaidāmajam Baltijas kausa izcīņas otrajam posmam, jo maršrutā nepārtraukti ir jāvirzās uz priekšu, un nav laika minstināties un domāt par to, kādā veidā šķēršļa vārti braucami. Maršruts nebija garš – 750 metri, lai sportistiem

un skatītājiem būtu interesanti. Katrā maršrutā ir jābūt kādam „āķim”. Šoreiz tas bija dalībnieku pirmais iespaids par izveidoto distanci.

Andrejs Klitončiks:

– Spēcīgo braucēju vidū jutos labi, jo bija laba iespēja mācīties no labākajiem. Mums ar Sidrabu šis bija tikai otrās sacensības, jo zirgam ir tikai pieci gadi, un startēt drīkst tikai no šāda vecuma. Šogad paliku bez konkurentiem, jo biju vienīgais braucējs loka aizjūgā. Citi neizmantoja labu iespēju. Uzskatu, ka piedalīties sacensībās vajag ne tikai tad, ja var uzvarēt, bet arī, lai mācītos un iegūtu pieredzi sev un zirgam.

Noslēgumā vēlos uzrakstīt par interesantu atgadījumu sacensību laikā. Braucot šķēršļu maršrutu, apgāzās Margaritas Prokofjevas vadītie divriči, kuros bija aizjūgts poniju ērzelis *Nice Boy*. Par laimi Margaritai un viņas palīdzībai Sintijai nekas nekaitēja, un viņas devās pakal *Nice Boy*, kas lēnā lēksnī virzījās uz stalli. Poniju pa ceļam apturēja kāds drošsirdīgs skatītājs, kurš ielēca braucošajos ratos, paņēma grožus un poniju apturēja, izpelnīdamies skatītāju ovācijas un galvenās tiesneses atzinību.

Ja tiktu piešķirta balva par saskaņotāko ekipāžu, tā noteikti pienāktos Aigas Ozoliņas, Jura Marinska un Bonifācija ekipāžai.

Sidrabs Andreja Klitončika vadībā.

Zanes Pavlovskas foto

Zanes Pavlovskas foto

Rezultāti

Zirgi

Braucējs	Palīgs	Zirgs	S. p. kopā
1. Andis Pavlovskis	Kristaps Caune	Viskijs	111,60
2. Dace Stūre	Dana Stūre / Kārlis Stūris	Hipija	113,28
3. Natālija Dreimane	Atis Gūtmanis	Dukāts	115,62

Poniji

1. Natālija Dreimane	Atis Gūtmanis	Arafat	130,96
2. Margarita Prokofjeva	Sintija Grundule	Kamene	142,76
3. Margarita Prokofjeva	Sintija Grundule	Nice Boy	208,60

Garkalnē viesmīlīgas sacensības

Dace Millere

Garkalne, 14. augusts, konkūrs

Pierīgas pašvaldību un Garkalnes novada atklātajās kausa izcīņas sacensībās jāšanas sportā šķēršļu pārvarēšanā piedalījās jātnieki no aktīvākajiem Latvijas jāšanas sporta klubiem, tajā skaitā lielākā daļa valsts labāko sportistu.

Sacensības organizēja Jāšanas sporta klubs *Kriķi* sadarbībā ar Garkalnes novada domi un Latvijas Jātnieku federāciju. Tā ir laba pieredze jau daudzu gadu garumā, ka katrs klubs, kurš spēj risināt organizatoriskos jautājumus, rast pašvaldības atbalstu un piesaistīt sponsorus, sezonas aktīvākajā laikā rīko savas „firmas” sacensības. Sacikstes notika zemnieku saimniecības *Kriķi* laukumā, kas ikdienā ir arī tāda paša nosaukuma jāšanas sporta kluba sportistu treniņu bāze.

Lai programma būtu bagātīga, sacensības risinājās astoņās konkurencēs, sadalot balvu fondu, elegantos kausus un piemiņas dāvanas. Taču galvenie maršruti bija divi.

Pierīgas pašvaldību kausa izcīņā (šķēršļu augstums līdz 120 cm, izvēles maršruts, bez ierobežojumiem) uzvarēja Linda Ansule ar Lemonu no zemnieku saimniecības *Tīraines stalli*, otro un trešo vietu ieņēma Kristaps Neretnieks no JSK *Kriķi* – attiecīgi ar zirgiem Eross un Ishors II.

Māra Millera foto

Lielisku uzvaru guva Saldus Jāšanas sporta skolas audzēkne Katrīna Eisaka jaunzirgu konkurencē. Viņu apbalvo firmas Eggersmann pārstāve Jolanta Lapiņa (no kreisās), JSK *Kriķi* valdes locekle Vija Glāzere, un balvas palīdz saņemt trenere Mārīte Pinte.

Spraiga bija cīņa maršrutā ar vēl augstākiem šķēršļiem – Garkalnes novada kausa izcīņā (šķēršļu augstums līdz 130 cm, ar pārleķšanu, bez ierobežojumiem). Tajā no desmit dalībniekiem pamatdistanci bez soda punktiem – neviena gāzta šķēršļa veica tikai trīs dalībnieki. Saīsinātajā pārleķšanas distancē, atkal startējot bez kļūdām, uzvarēja Kristaps Neretnieks no JSK *Kriķi* ar zirgu *Calibra* – 36,43 sekundes. Pa vienam gāztam šķērslim Latvijas ranga

šbrīža liderim Andim Vārnai ar Arabiku no SK *Quattro* un atkal Neretniekam ar citu zirgu – *Carpaccio II*. Taču Vārnai bija labāki laika rādītāji – 33,45 sekundes, bet Neretniekam ar 39,23 s ierindojās trešajā vietā.

Citos maršrutos uzvaras guva:

- Monta Pareiza ar Džipu no Saldus Jāšanas sporta skolas (bērniem līdz 16 g. v. ar 1. grupas ponijiem, šķēršļu augstums

Māra Millera foto

Linda Ansule ieguvu Pierīgas pašvaldību kausu.

Māra Millera foto

Kristaps Neretnieks saņem Garkalnes novada kausu.

līdz 60 cm);

- Amanda Astra ar Mirgu no Saldus Jāšanas sporta skolas (bērniem līdz 16 g. v. ar 1. un 2. grupas ponijiem, šķēršļu augstums līdz 90 cm);

- Lelde Bāra ar Princi no SIA *Princis* (bērni līdz 16 g. v., šķēršļu augstums līdz 100 cm, 2 fāzēs);

- Katrīna Eisaka ar Kredu no Saldus Jāšanas sporta skolas (zirgi līdz 5 g. v. vai tie, kas startē pirmo sezonu, šķēršļu augstums līdz 100 cm);

- Kristaps Neretnieks ar *Carmen* no JSK *Kriķi* (ātruma maršruts, bez ierobežojumiem, šķēršļu augstums līdz 110 cm);

- Jolanta Lapiņa ar Glazūru no JSK *Rezerves virsniņu apvienība* (amatieru konkurence, šķēršļu augstums līdz 105 cm).

Jātnieku sporta kluba *Kriķi* valdes locekle **Vija Glāzere** stāsta:

- Lai arī solīja ļoti karstu laiku, ieradās daudz dalībnieku. Atmosfēra bija lieliska, šķiet, labi jutās gan sportisti, gan skatītāji. Esam priecīgi, ka jau daudzus gadus mums izdodas saglabāt šo tradīciju. Tāpēc liels paldies par atbalstu Garkalnes novada domei, tās priekšsēdētājam Jurim Silovam. Sacensības ar Garkalnes novada domes atbalstu rīkojam jau 19. gadu pēc kārtas, un varam būt gandarīti, ka ar katru gadu tām ir arvien vairāk atbalstītāju. Ne tikai par šī pasākuma sarīkošanu atbildīgās organizācijās, bet arī Garkalnes iedzīvotāji, sportistu vecāki un mūsu draugi. Tā šoreiz balvu klāstu papildināja akciju sabiedrība *Grindeks*, SIA *Lietišķās informācijas dienests* (īpaši paldies izpildītorei Aivai Viksnai, kura ir Garkalnes novada iedzīvotāja), kura dāvināja vērtīgas biznesa grāmatas, SIA *Spalss Plus* (Jolantai Lapiņai) par sarūpētajiem *Eggersmann* gardumiem ponijiem, Lailai Apalupai – par zirgu konfektēm otrā maršruta uzvarētājiem, zvērinātajai advokātei Jeļenai Dadukīnai, kura bija sarūpējusi skaistas dāvanas ceturajā maršruta uzvarētājiem, bet gardus klinķerus visiem uzvarētājiem bija cepusi SIA *Kriptaiņas konditoreja*.

Sacensības jau tradicionāli notiek zemnieku saimniecībā *Kriķi*, kuras saimnieks ir Latvijas Zirgudzētāju biedrības prezidents un Latvijas Jātnieku federācijas viceprezidents Edgars Treibergs. Viņš augusta vidū svin arī savu dzimšanasdienu, un vislabāk to dara kopā ar zirgiem un jāšanas sportam uzticīgiem cilvēkiem, kuri neaizmirst arī viņu. Skanēja visdažādākie sveicieni, tika pasniegti visvasarīgākie ziedi, bet visīpašākais bija Garkalnes novada dāmu kluba *Pilādzītis* uzvedums – fragmenti no mūžam aktuālā Raiņa senās lugas *Zelta zirgs*, kurā Saulveža lomā negaidīti tika iesaistīts pats Edgars Treibergs. Ar sa-

Edgaru Treibergu sveic dāmu kluba *Pilādzītis* kolektīvs ar lugas *Zelta zirgs* fragmentiem.

vien uzdevumiem viņš tika galā un vēlāk, kad vaicājām, kāda tad šķirne bijusi Zelta zirgam, kurš spēja veikt Stikla kalnu, viņš domīgi atbildēja: – Taču jau kāds centīgs Latviešu šķirnes kleperis, tolaik jau citu nebija...

Šādi eleganti gardumi tika celti svētku galdā.

Visu sacensību dienu viesus vizināja Natālija Dreimane savā pajūgā.

Inčukalnā sporto visu sezonu

Jolanta Lapiņa

Jau otro reizi šosezon Inčukalnā tika organizētas treniņsacensības konkūrā, kas pulcē lielu dalībnieku skaitu. Sacensības organizēt uzņēmies sporta klubs *Viktorija* ar Ivetas Ģiles iniciatīvu. Varam teikt, ka laukums gada vērienīgākajam pasākumam – Latvijas Zirgu dienām tika „iesildīts”.

Programmā bija četri dažādi maršruti augstumā no 80 līdz 120 cm, divi no tiem – „ideālais laiks”, kas ir neierastāks dalībniekiem. Kopumā sacensībās reģistrēti 116 starti.

Maršrutā ar šķēršļu augstumu 80 cm uzvaru izcīnīja Vita Roze ar zirgu *Luvra*, otrā Elīna Škapare ar *Paparaci*, trešā – Ellada Kazašvili ar *Kingu*. Konkūrā ar šķēršļu augstumu līdz 100 cm jaunzirgu konkurencē uzvara tika Lailai Bergsonei ar *Carē*, otrā vieta – Sintijai Semenkovai ar *Passo*, trešā – Katrīnai Reizniecei ar *Sir Lavendell*. Savukārt atklātajā maršrutā uzvara Jevgenijam Kutepovam ar zirgu *Karmena*, otrā – Gundega Ādamsone ar *Raitu*, trešā – Nelda Kalniņa ar Čārliju. Maršrutā ar 110 cm augstiem šķēršļiem 26 dalībnieku konkurencē uzvaru izcīnīja Linda Viša ar zirgu *Lode*, otro vietu – Kristaps Neretnieks ar *Karmenu*, godalgotā trešā vieta Aleksandram Šakurovam ar *Anketu*.

Par sacensību augstākā, 120 cm maršruta uzvarētāju 15 dalībnieku konkurencē kļuva Gustavs Mazbērziņš ar zirgu *Catalino*, otrā vieta Kristapam Neretniekam ar *Calibra*, trešā – Gintam Pētersonam ar *Count Down*.

Sacensības Burtnieku ezera krastā

Jolanta Lapiņa

Burtnieki, 31. jūlijs, konkūrs

Šogad Burtnieku kausa izcīņa notika vienu dienu ierasto divu spraiģu sacensību dienu vietā. Dalībnieku skaits maršrutos būtiski nav samazinājies, ja salīdzinām ar iepriekšējiem gadiem. Vien nēstartēja daži mūsu vadošie sportisti – Dainis Ozols, Ģirts Bricis, Andis Vārna, Maira Leja, kurus ierasts redzēt Latvijas mēroga sacensībās.

Sacensību nolikumā bija paredzēti pieci dažādas grūtības maršruti augstumā no 100 līdz 150 cm. Lielākais dalībnieku skaits bija 100 cm un 110 cm atklātajā maršrutā. Jaunzirgiem līdz piecu gadu vecumam uzvaru izcīnīja Kristaps Neretnieks ar zirgu *Carmen*, pārstāvējot SK *Kriķi*. Savukārt bērniem līdz 16 gadu vecumam nepārspēta palika SK

Burtnieku Rotors jaunā jātniece Dana Kristiāna Mažānova ar zirgu *Key Lana*. Jāpiemin, ka šajā 100 cm maršrutā otrajā sacensību fāzē no 55 dalībniekiem iekļuva tikai 13, bez soda punktiem to spēja veikt tikai četri. Dalībnieki netika galā ar uzdevumiem distancē, bija daudzas zirgu atteikšanās pārvarēt šķērslī un jātnieku kritieni.

Amatieru konkurencē uzvaru izcīnīja SIA *GZ Jaunbrīnumi* pārstāve Ilona Zaula ar zirgu *Grand Cru*, savukārt atklātās klases maršrutā uzvara atkal Kristapam Neretniekam ar zirgu *Carmen*. Jāatzīmē, ka šajās sacensībās veiksmīgi startēja pieredzējuši sportiste Sintija Orlova, iekļūstot godalgoto vidū ar zirgu *Gildfords*. Sin-

Krista Kliesmete ar Kredo.

tija Orlova kādreiz startēja maršrutos līdz 150 cm ar ļoti labiem panākumiem.

Akumulācijas sacensībās uz laiku ar džokeri ar 120 cm augstiem šķēršļiem lielisku uzvaru izcīnīja Krista Kliesmete ar zirgu *Motors*. Krista savas jāšanas prasmes sākusī tieši

Burtnieku pusē un startēšana te vienmēr bijusi kā „mājās”, līdz ar to lielāka atbildība un patiesāks prieks par uzvaru. Lielisks starts izdevās arī amatieru klases sportistam Kārlim Blaibergam ar zirgu *Amaretto*, iegūti maksimālie punkti un izcīnīta augstā otrā vieta.

Krista Kliesmete pēc uzvaras.

Sintija Orlova.

Burtnieku kausa izcīņa

Sportists   **Zirga vārds**   **Sporta klubs**   **Rezultāts**
Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 100 cm, divās fāzēs)

A – jaunzirgi līdz 5 g. v. un zirgi, kas startē pirmo sezonu; 30 dalībnieki

1. Kristaps Neretnieks	Carmen	SK Kriķi	0 s.p./21,29 s
2. Ance Kozulāne	Claudija	ZA Kocēni	0 s.p./25,11 s
3. Jolanta Ādamsons	Arbats	z/s Ķēniņkalni	1 s.p./29,23 s

B – bērni līdz 16 g. v.; 20 dalībnieki

1. Dana Mažānova	Key Lana	SK Burtn. Rotors	0 s.p./28,67 s
2. Maija Zaksa	Leandra	SK Burtn. Rotors	0 s.p./30,55 s
3. Elīna Pavāre	Portas	z/s Lielceri	8 s.p./27,99 s

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, ātruma)

A – amatieri; 13 dalībnieki

1. Ilona Zaula	Grand Cru	GZ Jaunbrīnumi	0 s.p./63,77 s
2. Ieva Dundure	Kipra		0 s.p./72,80 s
3. Ingrīda Lizbovska	Nostrdamuss	SC Kleisti	4 s.p./58,88 s

B – bez ierobežojumiem; 33 dalībnieki

1. Kristaps Neretnieks	Carmen	SK Kriķi	0 s.p./58,53 s
2. Viktorija Ponzele	Gastons	SK Burtn. Rotors	0 s.p./60,93 s
3. Sintija Orlova	Gildfords	SK Pakavs	0 s.p./65,52 s

Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, akumulācijas

sacensības uz laiku, ar džokeri, bez ierobežojumiem; 18 dalībnieki)

1. Krista Kliesmete	Motors	SK Quattro	65 p./60,93 s
2. Kārlis Blaibergs	Amaretto	z/s Tiraines staļļi	65 p./61,22 s
3. Guntars Siliņš	Gilbors	SK Mežstrazdiņi	65 p./64,03 s

Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 130 cm, ar pārleķšanu)

A – vērtēšana Latvijas šķirnes zirgiem, kuriem ceturtajā pakāpē ir 1/16 Latvijas šķirnes asinis; 8 dalībnieki)

1. Guntars Siliņš	Kalgari	SK Mežstrazdiņi	4 s.p./38,86 s
2. Linda Ansule	Lemons	z/s Tiraines staļļi	4 s.p./46,50 s
3. Guna Vasiļjeva	Goltjērs	ZA Kocēni	4 s.p./58,55 s – p.m.

B – bez ierobežojumiem; 6 dalībnieki

1. Guntars Siliņš	Kalgari	SK Mežstrazdiņi	4 s.p./38,86 s
2. Linda Ansule	Lemons	z/s Tiraines staļļi	4 s.p./46,50 s
3. Guntars Siliņš	Acadio	SK Mežstrazdiņi	4 s.p./64,35 s – p.m.

Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums 120-150 cm, ar pārleķšanu; 5 dalībnieki)

1. Guntars Siliņš	Kalgari	SK Mežstrazdiņi	0 s.p./70,90 s
2. Guntars Siliņš	Acadio	SK Mežstrazdiņi	4 s.p./73,08 s
3. Linda Ansule	Lemons	z/s Tiraines staļļi	8 s.p./74,89 s

Maršrutā ar 130 cm augstiem šķēršļiem tika izveidotas divas konkurences, atsevišķi sacentās Latvijas šķirnes zirgi, kuriem vismaz ceturtajā pakāpē ir Latvijas šķirnes asinis. Šajā konkurencē vislabāko rezultātu uzrādīja zirgs Kalgari ar Guntaru Siliņu seglos. Dalībniekam bija tiesības pieteikties startam arī otrā konkurencē – bez ierobežojumiem, arī šajā visveiksmīgākais izrādījās Guntars ar Kalgari. Divas otrās vietas, startējot abās konkurencēs, izcīnīja Linda Ansule ar zirgu Lemons. Rodas jautājums – vai sacensību organizatoram ir lietderīgi un atmaksājams veidot divas konkurences 130 cm maršrutā, ja dalību kopumā piesaka tikai 12 sportiskie pāri? Dalībnieku

trūkums maršrutā tika novērots arī 150 cm augstajā maršrutā. Sākotnēji bija pieteicies viens sportists ar diviem zirgiem, vēlāk, sacensību dienā, dalībnieku skaits palielinājās līdz pieciem sportiskajiem pāriem. Uzvaru šajā sacensību galvenajā maršrutā izcīnīja Guntars Siliņš ar zirgu Kalgari, vienīgais maršrutu veicot bez soda punktiem.

Situācija šķiet neierasta, pat nedaudz amizanta, kad starta protokolā var lasīt, ka *Grad Prix* maršrutā plāno startēt viens sportists – tātad uzvarētāja kauss, naudas balva un ieskaite punkti garantēti, bet šādai situācijai izskan pretarguments: par *Grand Prix* var saukt maršrutu, ja tas ir vismaz līdz 150 cm augsts, nevis kā šobrīd dažās Latvijas

Jāna Evelona foto

Lieliska pelde ezerā.

sacensībās ierasts – līdz 130 cm. Maršrutiem līdz 150 cm sacensībās ir jābūt, pat ja tam piesakās tikai viens sportists. Nevienu neizbrīna, ka iejādē Lielajā balvā regulāri startē viens vai divi sportiskie pāri, un kāpēc viņiem to liegt?

Kopumā sacensības Burtņiekos aizvadītas veiksmīgi, zirgi izpeldināti ezerā, un sportistiem labs noskaņojums.

Jaunās sportistes Linda Ansule un Krista Kliesmete pirmo reizi startējušas maršrutā ar šķēršļu augstumu līdz 150 cm. Paldies organizētājiem, sacensību tiesniešiem un maršruta sastādītājiem. Jauki, ka saglabājušas sacensības, kurām ir savas tradīcijas un sacensību sezonas var skaitīt gadu desmitos.

Jāna Evelona foto

Māsas Pavāres un zirgi vasarīgā noskaņojumā.

Zirgu Pasts

Abonēt ir lētāk!

Abonē internetā
www.pasts.lv sadaļā e-abonēšana,
abonementa noformēšana – bez maksas!

Sacensības zemnieku saimniecībā Zāgkalni

Jolanta Lapiņa

Zemnieku saimniecība *Zāgkalni* Kuldīgas novada Rendas pagastā pazīstama kā atpūtas komplekss, kas saviem viesiem piedāvā izmitināties ērtos guļbūves namiņos. Īpaši piedāvājumi šeit ir ziemā, sākot ar makšķerēšanu, slēpošanu un slidošanu pa Usmas ezeru līdz pāršanai pirtiņā. Vasara savukārt atvēlēta citām aktivitātēm, tajā skaitā sacensību organizēšanai. Par to veiksmīgu norisi rūpējās Ernests un Jānis Bušeri, sacensību tiesneša darbu pildīja Rolands Šteinbergs, maršrutus sastādīja Guntars Sūniņš.

Sacensību programmā bija paredzēti četri maršruti – 80, 100, 110 un 120 cm. Kopā

pavisam 89 startējošie pāri. Vislielākais dalībnieku skaits 80 un 100 cm maršrutos, kas pārsniedza 30. Sacensību augstākajā maršrutā, lai gan startēja pieci dalībnieki, tomēr konkurence sīva.

Sacensību laikā visiem dalībniekiem tika piedāvāta karsta zupa un kūpinātas zivis. Pēc sacensībām jaukā atmosfēra turpinājās ballē ar dejām un karaoke. Tika piedāvāta nakšņošana brīvdienā mājiņās un telšu vietās. Dalībnieki, kuriem ierastās sacensības ir LJF kausi un ieskaite sacensības, atzina – tas ir kaut kas pavisam cits – starti apvienojumā ar lielisku atpūtu ļoti draudzīgā atmosfērā.

Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 80 cm)

Zirgi

1. Amanda Astra	Kvinta	Saldus JSK	0 s.p./32,31 s
2. Santa Šokoņikova	Kvinta	Saldus JSK	0 s.p./34,78 s
3. Anna Bušere	Ruse	z/s Zāgkalni	0 s.p./36,56 s

Poniji

1. Anete Kauliņa	Mazepa	Saldus JSK	0 s.p./37,47 s
2. Zane Šteinberga	Pegija	Saldus JSK	0 s.p./40,47 s
3. Zane Šteinberga	Dzelda	Saldus JSK	0 s.p./43,44 s

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 100 cm)

1. Sindija Freimane	Dandijs	TJK	0 s.p./50,94 s
2. Jānis Mateuss	Rabīns	Liepāja	0 s.p./51,84 s
3. Katrīna Eisaka	Kredo	Saldus JSK	0 s.p./53,47 s

Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 110 cm)

1. Kitija Liniņa	Koko	Saldus JSK	0 s.p./36,10 s
2. Dzintra Blūma	Gvendolīna	SK Priedes	0 s.p./36,56 s
3. Sarmīte Pētersone	La Valetta	TJK	0 s.p./36,66 s

Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 120 cm)

1. Krista Kliesmete	Kredo	SK Quattro	0 s.p./64,57 s
2. Gelinta Egendorfa	Lēdija	SK Demora	0 s.p./66,37 s
3. Dzintra Blūma	Gvendolīna	SK Priedes	0 s.p./68,75 s

Pasaules vienjūgu čempionāts

Anda Pavlovska

Itālija, 28. jūlijs-1. augusts

Manēžas braukšana

Manēžas braukšanā ar vairāk nekā sešu punktu pārsvaru uzvarēja 31 gadu vecais vācietis Torstens Carembovičs ar astoņus gadus veco Holšteinas šķirnes ķēvi *Sunrise*. Viņš shēmu veica tā, kā tas rakstīts mācību grāmatās, sajūsminot gan tiesnešus, gan publiku.

Torstens Carembovičs: – Tās bija vienkārši neaprakstāmas sajūtas. Ķēves izaugsme šajā sezonā bija iespaidīga. Iebraucot stadionā, rati uz košā zāliena nebija dzirdami, publika tribīnēs klusēja – un aizjūgā tādas kvalitātes zirgs.

Otro vietu manēžas vērtējumā ieguva 2008. gadā Polijā notikušā pasaules čempionāta uzvarētājs Jans van den Broks, kurš brauca ar KWPN šķirnes zirgu, saņemot 41,73 soda punktus. Trešo un ceturto vietu ieguva sportisti no Vācijas – Mareike Harma – 44,03 s.p. un Kristof Dikers ar 46,72 s.p.

Jans van den Broks: – Ar *Oscar* atkal bija brīnišķīgi braukt, tas gāja lieliski. Veicot manēžas shēmu, man bija labas sajūtas – es daudz neriskēju, braucu uzmanīgi, un tāpēc nepieļāvu nevienu kļūdu.

Mareike Harma, ne tikai trešās vietas ieguvēja manēžas braukšanā, bet arī uzvarētājas *Sunrise* īpašniece: – Šī diena man ir lieliska. Labāk nevarēja būt – man personīgi un Vācijas komandai. Manēžas braukšana izdevās – bez kļūdām, esmu tiešām apmierināta. Par Torstenu un astoņus gadus veco *Sunrise* esmu lepna – abi bija lieliski, un rezultāts labs!

Komandu vērtējumā pārkāpa bija Vācijas komanda (Torstens Carembovičs, Mareike Harma un Detlefs Bolmans) ar rezultātu 79,1 soda punkts. Aiz viņiem Nīderlande (95) un Austrija (106).

Pēc divu dienu manēžas braukšanas sacensībām un pasaules labāko vienjūgu braucēju 72 priekšnesumiem dalībnieki analizēja rezultātus un diskutēja.

Maratons

Nākamais bija lauka pārbaudījums – maratons. Maršruta veidotājs Kristians Izeli no Austrijas dalībniekiem bija sagādājis nopietnu uzdevumu. Bija optimāli laika apstākļi, atbilstošas sarežģītības šķēršļi, lieliski ceļi – tā cienīgi, lai dienas beigās godātu maratona posma uzvarētāju.

Paugurainajā ainavā bija uzbūvēti astoņi šķēršļi, kuri braucējiem piedāvāja

neskaitāmas vārtu veikšanas izvēles iespējas. Diviem no šķēršļiem bija īpaši lieli ūdens elementi, kas bija izbūvēti moderni, zirgiem draudzīgā veidā un apzīmēti ar karogiem. Pirms pasaules čempionāta tika daudz diskutēts par iespējamām laika apstākļiem Itālijā pašā vasaras vidū, taču labāk pat nevarēja būt – sacensību dienā termometra stabiņš nepacēlās augstāk par 27 grādiem. Maratons bija grūts, taču šim rangam atbilstošs.

Lauka pārbaudījumā vislabāk veicās jaunajai, atraktīvajai šveicietei Lūsijai Musi Komunei, kura startēja ar desmit gadu veco Fraibergas zirgu *Lukas*. Lūsija brauca ne tikai ātri, bet nepieļāva arī nevienu kļūdu. Tas ļāva viņai kļūt par uzvarētāju čempionāta maratona sacensībās. Arī otrajā vietā ierindojās braucējs no Šveices – Mihaels Barbejs ar *Solo V*. Trešā vieta Dānijai – Andersam Hansenam, kurš piedalījās 2009. gada divjūgu pasaules čempionātā un tagad starptautiskajā arēnā pārstāv vienjūgu klasi.

Dalībniekiem maratona sacensībās bija jāveic 5 km garš A posms, 1 km garš D posms un 8 km garš E posms.

Pasaules čempions pajūgu braukšanā vienjūgiem Torstens Carembovičs ar ķēvi Sunrise.

Bronzas medaļas ieguvējs itālis Kristiano Cividini ar Tango.

Lūsija Musi Komune: – *Lukas* gāja lieliski. Šis zirgs kopš 1. jūlija pieder man – tas ir mana kāzu dāvana, un tagad es uzvaru pasaules čempionāta maratonā. Tās bija lieliskas sajūtas – braukt šeit, un līdz pat pēdējam šķērslim zirgs bija savu uzdevumu augstumos, mēs bijām pietiekami ātri un nenogāzām nevienu bumbiņu. Tas

Sudraba godalgas ieguvējs Bartolomejs Kvateks no Polijas ar zirgu Lokan.

mums deva uzvaru.

Mihaels Barbejs: – Maratons bija ļoti labs – viss noritēja lieliski. Jau pēc pirmās maršruta apskates man bija patīkama sajūta. Kristians Izeli šķēršļus bija veidojis plašus un dažādi izbraucamus, manam zirgam tas bija piemēroti.

Anders Hansens: – Trasē devos ar lielu cieņu. Mans zirgs bija vislabākajā formā, līdz trešajam šķērslim tas ne reizi nenosvīda. Diemžēl viena bumbiņa nokrita – viena par daudz, un tas man maksāja uzvaru, taču esmu apmierināts.

Kristians Izeli: – Svarīgākais – mums nebija neviena negadījuma. Braucēji izmantoja daudzus šķēršļu vārtu izbraukšanas variantus, kurus es piedāvāju. No 35 kustīgajiem elementiem daudzi krita, un tam bija nozīmīga loma, pieņemot lēmumu – ne tikai ar „pilnu gāzi” uz priekšu, bet braukt „ar galvu”. Tā ir mana devīze.

Konusu šķēršļu braukšana

Maršrutu sastādītājs Kristiāns Izeli pazīstams ar saviem izaicinošajiem konusu šķēršļu braukšanas maršrutiem, un Pratonī viņš izveidoja vēl vienu šādu distanci, vadoties pēc sava moto – *Not easy, but Iseli!* (Ne vienkārši, bet Izeli!) Maršrutā, kuru vairākums dalībnieku nepietiekami novērtēja, bija asi pagriezieni un ļoti maza laika norma, kas padarīja to sarežģītu, tomēr izbraucamu.

Gandrīz visi 70 pasaules klases braucēji bumbiņas gāza vai saņēma soda punktus par pārsniegto laiku, taču tikai līdz brīdim,

kad laukumā ieradās Polijas čempions Bartolomejs Kivateks, kurš kopvērtējumā līdz šim bija septītais. Viņš maršrutu veica viegli un vienīgais to spēja izdarīt bez neviena soda punkta. Kivateks startēja ar savu deviņus gadus veco Silēzijas šķirnes ērzeli *Lokan*. Visi dalībnieki, kuri devās trasē pēc viņa, saņēma soda punktus, un polis pakāpās līdz sudraba godalgai. Pirms starta konusu šķēršļu maršrutā otrais bija 37 gadus vecais Kristiano Cividini, bet viņa vadītā ekipāža gāza divas bumbiņas, saņēma soda punktus par pārsniegto laiku un palika trešā. Individuālā vērtējuma lideris Torstens Carembovičs brauca pēdējais, un uztraukums auga augumā – rezultātā trīs gāztas bumbiņas un pārsniegta laika norma. Par laimi Caremboviča pārsvars pār Kivateku bija pietiekami liels, lai nodrošinātu zelta medaļu individuālajā un ko-

mandu vērtējumā. Komandām sudrabu ieguva Šveices, bet bronzas medaļu – Austrijas komanda.

Pēc nervus pārbaudošajām konusu šķēršļu braukšanas sacensībām pasaules čempionātā vienjūgiem Vācija mājās veda abas zelta medaļas – individuālo un komandas. Par pasaules čempionu kļuva Torstens Carembovičs. Polis Bartolomejs Kivateks ieguva sudraba godalgu, un itālis Kristiano Cividini – bronzas medaļu.

Torstens Carembovičs:

– Uz šo pasaules čempionātu braucu bez jebkādam cerībām. Pēdējos desmit gadus strādāju stallī pie pasaules čempiona četjūgu klasē Mihaela Froinda un viņa brāļa Freda, bet no 1. novembra es tur vairs nestrādāšu, jo Froinds savus stallus samazina. Iegūt zelta medaļu ir fantastisks atbalsts man īstajā laikā. Mūsu stallā

panākumu noslēpums ir tas, ka mēs savus zirgus trenējam katru dienu, neatkarīgi no laika apstākļiem.

Bartolomejs Kivateks:

– Mana uzvara konusu šķēršļu braukšanas sacensībās patiesībā bija viegla. Es vienkārši iesēdos savos ratos un paņēmu rokās grožus, *Lokan* izdrija pārējo. Stalli es tam parādīju maršruta plānu, un domāju, ka tas nostrādāja!

Kristiano Cividini:

– Šajās sacensībās esmu laimīgākais braucējs no Itālijas! Sasprindzinājums bija liels, un savu bronzas medaļu es uzskatu par uzvaru visam pajūgu braukšanas sportam Itālijā. Ceru, ka mans priekšnesums pajūgu braukšanas sportam valstī dos tādu pamudinājumu, kādu tas ir pelnījis. Mans zirgs *Tango* ir tikai astoņus gadus vecs, un ceru, ka arī nākotnē varēšu veiksmīgi startēt.

Pasaules iejādes meistari

Sagatavoja Dace Štrausa

Hiksteda, 29. jūlijs – 1. augusts, iejāde

Lielbritānija ir valsts ar senām un cienījamām jāšanas sporta tradīcijām. 2009. gadā šeit notika Eiropas čempionāts. Sacensību laukumi joprojām pieder Bannu ģimenei, lai gan šis sporta bāzes izveidotājs Duglass Banns 81 gadu vecumā šā gada vasarā nomira.

Pasaules iejādes meistarū sērijas sacensības tika organizētas starptautiskās klases iejādnieka Deina

Rolina vadībā. Šajā pašā turnīrā pirms gada Edvards Gāls un *Totilas* sasniegta jaunu pasaules rekordu frīstailā ar mūziku. Šogad Gāls gan bija Hikstedā, bet, nevis lai piedalītos sacensībās, bet, lai dalītu autogrāfus grāmatā saviem pielūdžējiem.

Adeline Kornelisena ar *Jerich Parzival*, kas ir pasaules iejādes otrais labākais pāris, par savu sniegumu brīvas izvēles programmā mūzikas pavadījumā saņēma augstu atzīmi – 85,650% un izcīnīja pirmo vietu. Viņa ir ļoti priecīga par savu sniegumu un to, ka milzīgais *Parzival* pārstājis baidīties no publikas un visādiem „aizdomīgiem” objektiem arēnā. Adeline uzskata, ka *Parzival* vēl nav sasniegjis savu spēju augstāko punktu un lielas cerības liek uz Pasaules Jāšanas sporta spēlēm ASV, Kentuki.

Otrais šajā balvā bija holandietis Hanss Peters Minderhouds ar *Exquis Nadina*, un speciālisti viņa meistarību novērtēja, sakot, ka tas bijis labākais otrās vietas sniegums, kāds jebkad bijis. Trešo vietu ieņēma Lielbritānijas pārstāve Laura Behtolšaimere ar *Adretti*. Lielajā balvā Laura finišēja otrā aiz Kornelisenas.

Līdz ar to šāgada vislielākā balvu fonda (vairāk nekā 60 000 eiro) iejādes sacensības *Pasaules iejādes meistari*, kurās piedalās pasaules labākie jātnieki, lai popularizētu iejādi un pierādītu, ka tas ir interesants un aizraujošs notikums, ir beigušas.

Zviedrijā, Falsterbo šīs sērijas

sacensības šogad notika pirmo reizi, toties ar kopējo balvu fondu 525 000 eiro.

Laura Behtolšaimere ar *Adretti*.

Adeline Kornelisena ar *Jerich Parzival*.

Hanss Peters Minderhouds ar *Exquis Nadina*.

Meydan FEI Nāciju kauss

Sagatavoja Dace Štrausa

Hiksteda, 30. jūlijs, konkurss

meydan CITY Lielbritānijā notika *Meydan* FEI Nāciju kausa izcīņas sestais posms. Sakarā ar to, ka Polijas komanda nolēma cīņu neturpināt, jo līdz šim sacensībām tā nespēja iegūt nevienu punktu, pēdējos divos posmos Hikstedā un Dublinā piedalījās tikai deviņu valstu komandas.

Par pārsteigumu jāuzskata britu komandas uzvara savā zemē. Viņi vienīgi spēja uzveikt Hikstedas grūto trasi, saņemot vien soda punktus par pārsniegto laika normu. Vācija saņēma par 15 soda punktiem vairāk, nekā uzvarētāji, un ierindojās otrajā vietā, bet ASV komanda trešajā un francūži ceturtajā vietā. Nīderlandes ko-

manda šoreiz piektā. Īrija, kas uzvarēja Āhenē pirms nedēļas, Hikstedā izcīnīja tikai sesto vietu, bet Spānija un Zviedrija ar 40 soda punktiem dalīja septīto vietu. Savukārt Šveices komandai sacensības beidzās pēc pirmā raunda.

Pēc sacensībām Hikstedā saraksta astes daļā ir Šveice, Zviedrija un Nīderlande, kam vēl ir iespējas cīnīties par palikšanu augstākajā līgā, bet Polijas komanda jau nolemta startam zemākā divīzijā, pat nesagaidot noslēguma sacensības Dublinā. Savukārt Francijas komandai jau garantēta vieta uz pjedestāla augstākā pakāpiena kopvērtējumā, jo pēc uzvaru sērijas sākuma posmos to Dublinā neviena komanda vairs nespēj panākt.

Rezultāti

- Lielbritānija – 7 s.p.:** *Murkas Pom D'Ami* (Pēters Čarlzs) 1/1, *Billy Congo* (Viljams Fannels) 1/1, *Hallo Sailor* (Tina Fletčere) 2/1, *GIG Amai* (Maikls Vitokers) 8/nestartē.
- Vācija – 22 s.p.:** *Cabreado* (Daniels Deusers) 5/0, *Calado* (Jorgs Nēve) 5/9, *Catoki* (Filips Vaishaupt) 9/8, *Lord Luis* (Lars Nībergs) 4/0.
- ASV – 29 s.p.:** *Ublesco* (Kara Raterē), *Graf Lando* (Roberts Krauts) 33/17, *Rothchild* (Makleins Vards) 5/0, *Flexible* (Ričs Fellers) 8/4.
- Francija – 34 s.p.:** *Silvana* (Kevins Stauts) 12/0, *Mister Davier* (Žiljēns Epejārs) 17/0, *Admirable* (Marī Etere Pelegrina) 4/5, *Luccianno* (Nikolass Delmote) 13/13.
- Nīderlande – 35 s.p.:** *VDL Bubalu* (Juri Vrieling) 1/9, *Exquis Walnut de Muze* (Harijs Smolders) 12/0, *Opium VS* (Marks Houtcagers) 9/8, *Heechhiems Tersina* (Natalī van der Meija) 9/8.
- Īrija – 36 s.p.:** *Carmena Z* (Šeins Brīns) 12/9, *Hallmark Elite* (Dermots Lenons) 9/izsl., *Je T'Aime Flamenco* (Billijs Tūmijs) 5/1, *Nabab's Son* (Deniss Linčs) 12/0.
- Spānija – 40 s.p.:** *Herald* (Pilara Kordona Muro) 16/0, *New Remake de Servery* (Fernando Fourkadess) 16/0, *Lord du Mont Milon* (Hesuss Garmendija Ečevarija) 16/4, *Action-Breaker* (Sergio Alvarezs Moja) 4/5.
- Zviedrija – 40 s.p.:** *H&M Actrice* (Malina Barjarda Johnsonē) 5/5, *H&M Arctic Aurora Borealis* (Peders Fredriksons) 4/12, *LB Paola* (Henriks von Ekermanis) 9/5, *Quintero La Silla* (Rolfss Gorans Bengtsons) 9/13.
- Šveice – 36 s.p.:** pirmajā aplī: *Tresor V* (Stīvs Gerdats) 8, *Kiamon* (Verners Mufts) 16, *Zekina* (Džeina Ričarda) 32, *Ulysse Z* (Piuss Švicers) 12.

Uzvarētāji – Lielbritānijas komanda.

Kita Houghton/FEI foto

Fakti

- Hikstedas sacensības izcēlās ar lielu soda punktu skaitu par pārsniegto laiku.
- Neviens pāris nespēja veikt abus maršrutus bez soda punktiem, un visi jātnieki saņēma kādu soda punktu pirmajā aplī.

- Deviņi jātnieki veica maršrutu bez kļūdām otrajā aplī.
- Lielbritānijai šī ir 35. uzvara pašu valstī notiekošajos Nāciju kausa posmos, desmit reizi šeit uzvaru svinējusi Vācijas komanda.

Pēters Čarlzs no Lielbritānijas komandas ar *Murkas Pom D'Ami*.

Kita Houghton/FEI foto

Trešās vietas ieguvēja ASV komandas pārstāvis Makleins Vards ar *Rothchild*.

Kita Houghton/FEI foto

Meydan FEI Nāciju kauss

Sagatavoja Dace Štrausa

Dublina, 6. augusts

Interesantā un aizraujošā *Meydan* FEI Nāciju kausa sērijas noslēguma posmā Īrijā Nīderlandes komanda uzvarēja cīņā, kas robežojās ar iznīsumu, jo tikai uzvara varēja pilnībā garantēt palikšanu pasaules jāšanas sporta komandu elitē arī 2011. gadā. Tikai divi dalībnieki spēja veikt abus Nāciju kausa izcīņas maršrutus, ne reizi neklūdodoties, – Ēriks van der Vleutens un Marks Houtcagers, kuri pārstāvēja Holandes komandu. Kopā holandieši abos raundos saņēma četrus soda punktus.

Francijas komanda jau otro gadu pēc kārtas tika kronēta par Nāciju kausa uzvarētāju kopvērtējumā. Franči sezonas laikā bija ieguvuši pārliecinošu punktu pārsvaru un, jau iero-

Kopvērtējuma uzvarētāja – Francijas komanda.

doties Dublinā, zināja, ka uzvara viņiem garantēta.

Šajā posmā jātniekiem no Holandes tuvākie sekotāji bija Īrijas un ASV komandas, kas dalīja otro vietu ar 20 soda punktiem, bet franči ierindojās ceturtajā vietā ar

24 soda punktiem, briti – piektajā vietā. Spāņiem, kuri šajā sērijā bija debitanti un līdz pat pēdējam posmam ieņēma sesto vietu, šis sacensību posms sagādāja lielu vilšanos. Spānijas komanda kopā ar zviedriem ierindojās sestajā vietā, kas nebija pietiekami, lai iegūtu atbilstošu punktu skaitu un arī nākamajā gadā cīnītos augstākajā līgā, tādēļ kopā ar Zviedrijas, Šveices un Polijas komandām tā pievienosies zemākai līgai.

Par uzvaru Dublīnas posmā, kas izglāba holandiešus no izslēgšanas, ļoti lepns un laimīgs bija Nīderlandes komandas šefs Robs Ērens, un uz jautājumu, vai komanda izjutusi lielu pārējo komandu spiedienu Dublīnas sacensībās, viņš atbildēja, ka visa šī sezona Nīderlandes komandai bijusi sarežģīta un grūta, un izteica lielu pateicību ne tikai jātniekiem, kas izrādījās īsti cīnītāji, bet arī

zirgu īpašniekiem, federācijai un visiem pārējiem, kas komandu atbalstīja un veicināja šo uzvaru. Viņš izteicās, ka esot patiešām laimīgs treneris, jo atņemt labus jātniekus Nīderlandē nesagādā grūtības un vienmēr, kad viņš tos uzrunājis, viņi piekrituši būt komandā. Sezonas sākums bija salīdzinoši neveiksmīgs, bet tad palēnām rezultāti kļuva arvien labāki, un nobeigums ir vienkārši spožs – tikai četri soda punkti.

Meydan Nāciju kausa kopvērtējums pēc astoņiem posmiem

1. Francija	53,5
2. ASV	44,0
3. Lielbritānija	42,5
4. Īrija	38,00
5. Vācija	35,5
6. Nīderlande	31,0
7. Spānija	25,5
8. Zviedrija	18,0
9. Šveice	16,0
10. Polija	0

Rezultāti

1. Nīderlande – 4 s.p.: – *VDL Groep Utascha SFN* (Ēriks van der Vleutens) 0/0, *VDL Bubalu* (Juri Vrieling) 4/0, *Exquis Walnut de Muze* (Harijs Smolders) 4/8, *Tamino* (Marks Houtcagers) 0/0.

2. Īrija – 20 s.p.: – *Tinka's Serenade* (Billijs Tūmijs) 0/4, *Hallmark Elite* (Dermots Lenons) 12/8, *K Club Lady* (Kians O'Konors) 8/0, *Nabab's Son* (Deniss Linčs) 8/0.

2. ASV – 20 s.p.: *Coral Reef Via Volo* (Bēzija Madena) 4/0, *Ublesco* (Kara Retere) 4/8, *Rothchild* (Makleins Vards) 8/8, *Flexible* (Ričs Fellers) 0/4.

4. Francija – 24 s.p.: *Mylord Carthago HN* (Penelope Leprevosta) 0/8, *Kellemoi de Pepita* (Mišels Roberts) 8/4, *Admiable* (Mari Pelegrina Etere) 8/0, *Kraque Boom* (Kevins Stauts) 8/4.

5. Lielbritānija – 28 s.p.: *Murka's Pom D'Ami* (Peters Čarlzs) 8/12, *Billy Congo* (Viljams Funels) 12/12, *Hallo Sailor* (Tina Fletčere) 4/0, *Carlo* (Niks Skeltons) 4/0.

6. Spānija – 32 s.p.: *Guarana Champeix* (Ruterfords Lathams) 8/4, *Herald* (Pilara Kordona) 8/4, *New Remake de Servery* (Fernando Fourkade Lopess) 12/4, *Action Breaker* (Sergio Alvares Moja) 4/5.

6. Zviedrija – 32 s.p.: *H&M Arctic Aurora Borealis* (Peders Fredriksons) 0/12, *Isaac* (Aleksanders Cetermanis) 8/4, *Glory Days* (Daniels Etermans) 0/12, *LB Paola* (Henriks von Ekermanis) 4/16.

8. Šveice – 40 s.p.: *Tresor V* (Stīvs Gerdats) 16/4, *Kiamon* (Verners Mufs) 12/12, *Upanisad di San Patrignano* (Džeina Ričarda) 8/4, *Carlina IV* (Piuss Švicers) 0/12.

9. Vācija – 28 s.p.: pirmajā aplī – *MacKinley* (Mario Stevens) 8, *Calado* (Jorgs Nēve) 8, *Neolisto Van Het Mierenho* (Andreass Kniplings) 12, *Leoville* (Filips Vaishaupt) 13.

Fakti

- Francijas komanda uzvarēja *Meydan* FEI Nāciju kausa izcīņā kopvērtējumā jau otro gadu pēc kārtas.
- Maršruta sastādītājs Dublīnas šovā no Lielbritānijas Bobs Eliss veidos maršrutus arī Londonas olimpiskajās spēlēs 2012. gadā.
- Tikai divi dalībnieki

spēja veikt abus raundos bez neviena soda punkta.

• Četru valstu komandas pamet augstāko *Meydan* FEI Nāciju kausa līgu – Spānija, Zviedrija, Šveice un Polija.

• Divas labākās komandas pēc veicināšanas ligas fināla pievienosies *Meydan* Nāciju kausa līgai 2011. gada sezonā.

Globālā čempionu tūre

Sagatavoja Dace Štrausa

Šantilija 22.-25. jūlijs, konkūrs

Otra vieta, kur šogad Francijā notika Globālās čempionu tūres sacensības, ir Šantilija, kas atrodas uz ziemeļiem no Parīzes un pazīstama ar savu *Crème Chantilly* (putukrējums), bet patiesībā ir vēsturiska zirgu pilsēta. Ar fonda palīdzību, ko izveidoja viņa augstība Aga Khans, kurš pazīstams kā zirgu pazinējs un kuram pieder izcili tīrasiņu zirgi, kas atnesuši uzvaras auļošanas sacensībās, atjaunots Šantilijas pils vēsturiskais veidols un iedvesta jauna dzīvība Lielajos staļļos, kas atzīti par visskaistākajiem pasaulē. Tos 18 gadsimtā izveidoja Luija IV mazdēls Luijs Henrijs de Burbons. Mūsdienās staļļa arhitektoniskajā meistardarbā iekļaujas Dzīvā zirga muzejs (*Musée Vivant du Cheval*), ko nodibināja 1982. gadā un kas aicina apmeklētājus iepazīties ar zirgu pagātni un mūsdienām, vizualizējot to ar šoviem un paraugdemonstrējumiem.

Pilī jau no 19. gadsimta beigām izveidota ievērojama mākslas kolekcija, saukta par Kondē muzeju, kur atrodas Rafaēla un Pusēna slavenie mākslas darbi.

Pateicoties smilšsainajam pamatam, kas ir labvēlīgs zirgu kājām, Šantilija ir kļuvusi par lielāko treniņcentru ar apmēram 3000

angļu pilnasiņu auļotāju, kas tiek trenēti katru rītu uz skrejceļiem, kuru kopgarums sasniedz 160 km. Jūnijā hipodromā notiek divi ļoti prestiži skrējieni – *Prix de Diane* un *Prix du Jockey-Club*.

Globālās čempionu tūres maršruta pirmajā raundā no 49 startējošajiem tikai vienpadsmit jātnieki spēja veikt maršrutu bez kļūdām. To vidū nebija tādas slavenības kā Joss Lansinks, Kevins Stauts un Marko Kučers. No 19 valstīm, kas jāja pirmajā aplī, palika tikai 12 valstu pārstāvji, lai startētu tūres otrajā raundā. GCT sacensībās pieņemts, ka otrajā aplī piedalās 18 dalībnieki. Septiņi no viņiem veica grūto maršrutu bez kļūdām. Pārlešanas maršrutā piedalījās pieci sportisti. Pirmā startēja Penelope Leprevosta ar *Mylord Carthago*, uzrādot laiku 40,39 sekundes, ko nevarēja pārspēt Edvīna Aleksandere ar *Cevo Itot du Château*, veicot maršrutu 40,91 sekundēs. Bērbaums bija ātrāks, izdarot īpaši riskantus pagriezienus un lecot pāri dažiem šķēršļiem slīpā trajektorijā, tomēr pēdējais okseris krita, un rezultātā četri soda punkti. Amerikāniete Laura Krauta ar *Cedric* vienkārši lidoja, veicot samērā lidenus pagriezienus, bet lielā ātrumā – 38,22 sekundes, ko nespēja pārspēt pārlešanas pēdējais dalībnieks Niks Skeltons ar *Carlo*, veicot maršrutu izcili labā laikā – 38,91 sekundēs, tomēr nogāžot vi-

Equidia Grand Prix uzvarētājs francūzis Mišels Robērs ar *Kellemoi de Pepita* atraktīvā lēcienā pār galdu.

enu kārtiņu.

Kopvērtējumā sacikste pēc 1 000 000 eiro kļuvusi saspringtāka, jo līderis Marko Kučers šoreiz neieguva nevienu punktu, un viņam strauji pietuvojies otrs vācu jātnieks Markuss Enings. Lidz sacensību sērijas noslēgumam atlikuši vēl divi posmi – Valkensvārdā (Nīderlande) un Riodežaneiro (Brazīlija).

Šantilijā *Equidia Grand Prix* izcīnā piedalījās mums pazīstamais zirgs *A Big Boy*, ar kuru iepriekš jāja igaunis Reins Pills. Šajā maršrutā tā jaunais jātnieks Alvaro de Miranda Neto sasniedza salīdzinoši labus rezultātus, ierindojoties 16. vietā ar vienu gāztu šķērslī. *A Big Boy* vairs nav ērzelis, tas ticis izkastrēts. Zirgu par vairākiem miljoniem savam vīram nopirka Onasis bagātību mantiniece un GCT patronese Atina Onasis de Miranda.

GCT Šantilijā desmit labāko jātnieku rezultāti

Zirgs	Jātnieks	EUR	A	B	J-O	Laiks
1. Cedric	Laura Krauta, ASV	65 550,00	0	0	0	38,22
2. Mylord Carthago*HN	Penelope Leprevosta, Francija	51 300,00	0	0	0	40,39
3. Cevo Itot du Château	Edvīna Aleksandere, Austrālija	31 350,00	0	0	0	40,91
4. Carlo 273	Niks Skeltons, Lielbritānija	24 225,00	0	0	4	38,91
5. Chaman	Ludgers Bērbaums, Vācija	21 375,00	0	0	4	39,27
6. Casall La Silla	Rolfs Gorans Bengtsons, Zviedrija	18 525,00	0	1		72,16
7. Plot Blue	Markuss Enings, Vācija	15 675,00	4	0		67,44
8. Regina Z	Harijs Smolders, Nīderlande	14 255,00	4	0		70,08
9. Ashleigh Drossel Dan	Alvaro de Miranda Neto, Brazīlija	12 825,00	0	5		71,09
10. Cristalio	Ričards Spūners, ASV	11 400,00	0	5		71,23

Skats no putna lidojuma uz Šantilijas pils kompleksu.

GCT uzvarētāja Šantilijā amerikāniete Laura Krauta ar *Mylord Carthago*.

Latvijas Jātnieku pulks

Sagatavoja Dace Millere

Turpinājums. Sākums nr. 7/2010

Turpinām stāstījumu par Latvijas Jātnieku pulka izveidošanu, pārstāstot 1929. gadā izdoto grāmatu *Jātnieku pulks desmit pastāvēšanas gadus*, kuru sastādījis virsleitnants Kopštāls.

Kā remontnieki veic jauno remonta zirgu apjādēšanu

Uzmanību saista virsšeržants Upeņnieks, kuram jau 56 „uz pleciem” un tā galvu krāšņo sudrabbaltie mati. Pēc viņa paša izteicieniem, viņš sava mūža lielāko daļu pavadījis uz zirga muguras.

Nevarētu arī neatzīmēt jauno instruktoru-apjādētāju darbu, kuri savam uzdevumam tiek vēl gatavoti. Šim nolūkam pie eskadrona gadu no gada tiek sarīkoti zirgu apjādētāju kursi. Kursanti tiek sagatavoti gan teorijā, gan praksē, un šo kursu ilgums pilnīgi pietiekošs, lai pie labas gribas un centības no tiem izveidotos tādi paši veterāni, kādus nācās novērot manēžā. Viens otrs no apjādēšanas kursu beigušiem instruktoriem savu nosaukumu ir godam nesis.

Armijai vajadzīgais zirgu skaits šogad iepirkts vienīgi mūsu zemē un pēc lietpratēja izteicieniem, mūsu iekšzemes zirga tips atbilst gandrīz vai visām (ņemot vērā mūsu apstākļus) tam uzstādītām prasībām. Tomēr, neskatoties uz visu to, būtu vēlams, lai gadu no gada iepirktu 2-3 labus zirgu eksemplārus ar attiecīgu eksterjeru arī ārzemēs, kā to dara lielākā daļa citas valstis, jo mūsu iekšzemes zirga tips nav vēl tik tālu izveidojies, lai ar to

Foto no Latvijas Kara muzeja krājumiem

Ziedu nolikšana pie pieminekļa Latvijas Atbrīvošanas karā kritušajiem Jātnieku pulka karavīriem. Daugavpils, 1930. gada 5. jūlijs. Priekšplānā Latviešu atsevišķās jātnieku nodaļas (saformēta 1919. gada februārī) un Jātnieku pulka karogi.

savas valsts popularizēšanai ņemtu ar lielākiem panākumiem dalību ārvalstu jāšanas sacīkstēs. Nevarētu pāriet garām arī jautājumam par slēgto manēžu (jājams lauks, segts ar jumtu, lai tādi izsargātos no aukstiem vējiem un nokrišņiem), kuras trūkumu remontnieki jo galv. kārtā izjūt ziemā, kad darbs uz klaja lauka pie zirgu iejādēšanas nevar būt tik sekmīgs kā zem jumta, t.i. slēgta manēžā. Laba nozīme būtu arī literatūrai par zirgu iejādēšanu, pēc kuras trūkums ir nojauzams jo liels.

Savelkot kopā visu redzēto, atliek tikai vēlēties, lai ievadītais darbs tiktu turpināts šādā pašā virzienā arī uz priekšu, varbūt ar laiku, t.i. atkarībā no līdzekļiem, to varētu paplašināt pēc ārvalstu jauno zirgu depo parauga, lai tad remontnieki jo sekmīgāki varētu veikt visu iejādi.

Virsnieku militārās izglītības papildināšana ārvalstīs

Lai pulkam dotu iespēju sekot citu valstu kavalērijas taktikas attīstībai un tās piemērošanai modernā kara prasībām, ar armijas vadības pretimnākšanu pulka virsniekiem, kuri pēc iespējas pārvalda attiecīgu valstu valodas, tiek dota iespēja apmeklēt šo valstu kavalērijas virsnieku skolas, līdz šim laikam bija iespēja apmeklēt vienīgi Francijas un Polijas kavalērijas skolas.

Polijas Centrālo kavalērijas skolu Grudziondzā beiguši kapteinis Terzens, kapteinis Celle, pulkv. Buks un kapteinis Taube. Somijas kavalērijas skolu Francijā beiguši: virsleitnants Rulliņš, kapteinis Līcis un virsleitnants Trinko.

Turpinājums 22. lpp.

Jātnieku pulka sastāvs (procentos)

	Virsdienesta kara vīri		Obligatoriiskā dienesta kara vīri	
	1927. g.	1928. g.	1927. g.	1928. g.
a) pēc tautības:				
Latvieši	84,30	87,10	93,70	94,60
Lielkrievi	4,96	5,65	1,60	2,30
Baltkrievi	-	-	0,80	-
Vācieši	-	-	1,40	0,70
Žīdi	1,65	-	0,70	0,40
Poļi	8,26	5,65	0,80	1,20
Igauņi	-	-	0,20	0,50
Leiši	0,83	1,60	0,80	0,10
Lībji	-	-	-	0,20
b) pēc ticības:				
Luterticīgi	66,11	68,50	68,47	75,10
Pareizticīgi	11,57	6,50	4,37	1,80
Katoļi	19,84	21,80	25,20	22,20
Vec ticībnieki	1,65	-	0,70	0,40

c) pēc izglītības:

Pabaigta augstskola	-	-	-	-
Nepabeigta augstsk.	-	-	0,58	0,10
Pabeigta vidusskola	4,96	3,20	1,96	0,70
Nepabeigta vidussk.	22,31	28,20	5,06	5,40
Pabeigta pamatskola	44,63	36,30	30,38	13,90
Nepabeigta pamatsk.	19,84	22,60	56,16	75,90
Pašizglītība	8,26	9,70	5,16	2,70
Analfabēti	-	-	0,70	1,30
Latviski nerunā	4,96	0,80	0,70	-
Latviski nelasa	4,96	0,80	0,90	1,30
Latviski neraksta	4,96	0,80	0,90	1,30

d) pēc ģimenes stāvokļa:

Neprecējušies	49,60	55,00	97,13	96,20
Precējušies	50,40	45,00	2,87	3,80

e) pēc apgabaliem:

Rīgas pilsēta	4,10	3,20	4,84	0,60
Vidzeme	26,44	25,00	29,46	27,40
Kurzeme	25,62	22,60	25,55	24,60
Zemgale	19,84	28,20	20,83	22,70
Latgale	24,00	21,00	19,32	24,70

Latvijas Jātnieku pulks

Turpinājums no 21. lpp.

Pulka sastāvs

Katru gadu pie jaunkareivju iesaukšanas pulks saņem jaunus jātniekus. Tiek apkopotas ziņas par virsdienestā un obligatoriskā dienesta karavīriem pēc tautības, ticības, izglītības, ģimenes stāvokļa un pēc apgabaliem. Lai lasītājs pats spriež par to lielo un nopietno darbu, kāds gulstas uz pulka virsniekiem-vadītājiem un audzinātājiem un prasa no viņiem iz šī raibā un nevienādā sastāva elementiem sakausēt vienu, cietu un kopēju organismu, kura mērķis ir valsts drošības un neatkarības sargāšana.

Pulka novietojums

Jātnieku pulks jau no savas formēšanas atrodas Daugavpilī, Viļņas ielā, kur ieņem veselu kvartālu valsts ēku, kuras celtas krievu laikā un savā laikā saukušās par „Intendantūras pilsētiņu”. Telpas gan Kara būvniecības pārvalde, gan pats pulks saimnieciskā kārtā pa visiem šiem gadiem labojuši, pārbūvējuši un iekārtojuši pulka vajadzībām.

Karavīru kopdzīves telpas apmierinošas, bet nepietiekoši plašas, kaut gan aizņem vairākas lielas ēkas. Lielu, divstāvu namu aizņem pulka štābs un virsnieku klubs. Viens liels divstāvu nams iekārtots virsnieku dzīvokļiem, izņemot vienu galu, kurā ievietota Intendantūras Daugavpils nodaļa. Medicīniskajai un veterinārajām ambulancēm, tāpat galdnieku, kalēju, drēbnieku, sedlinieku, ieroču darbnīcām katrai savas telpas pulka rīcībā esošās ēkās. Daudz telpu aizņem arī daudzās pulka noliktavas, virtuve, sardzniecība.

Stalli labi un caur daudzajiem remon-

1. atsevišķā jātnieku eskadrona karavīri. 1919. gada vasara.

tiem un rūpību, galvenā kārtā ar paša pulka darba spēku labi iekārtoti. Klons no smilšu māla, cieti blīvets. Logi un ventilācija labi. Siles betona. Ūdens piegāde gan caur speciāliem rezervuāriem, gan dzirdināmām silēm. Steliņģi koka: daļa slēgti, daļa vaļēji, ar sānu aizsargiem. Vircas notekas kārtībā. Pulkam arī sava pirts karavīru vajadzībām.

Ugunsdrošības ziņā telpas apgādātas ar *Minimax* dzēšamiem aparātiem. Bez tam pulkā pastāv īpaša ugunsdzēsēju komanda ar nepieciešamajām ierīcēm.

Pulka remonta eskadrons atrodas Svētes muižā (Jelgavas apkārtnē), bet 3. eskadrons Jelgavā, kur tiem telpas ierādītas no vietējām pašvaldībām.

Pulka apgāde

Runājot šīnī nodalījumā par pulka apgādi, nav domāts pievest skaitliskus datus, kuri visumā nav izpaužami, bet gan dot lasītājam vispārīgu ilustratīvu

jēdzienu, kādās nozarēs sadalās pulka apgāde un cik daudz rūpju prasa no pulka vadības un attiecīgām amatpersonām.

Uzturu pulkam izsniedz Intendantūras Daugavpils nodaļa nepagatavotu produktu veidā, izņemot maizi. Uzturam vajadzīgos sakņaugus, kā kartupeļus, burkānus, sīpolus u. c. tieši no ražotājiem iepērk īpaša komisija. Tāpat pienu. Pulka virsnieki un virsdienesta instruktori ēdiena vietā saņem pēc nosacītas normas uztura naudu. Pulks saimnieciskā kārtā rūpējas arī par karavīru uztura uzlabošanu, audzējot cūkas, svinību un svētku gadījumos uzlabojot uzturu ar karavīru veikala peļņas summu palīdzību un citādi.

Elpi zirgiem tieši no ražotājiem iepērk pulka komisija un novieto plašajās noliktavās. Parasti elpes tiek sagatavoti tādi krājumi, lai viņas pietiktu līdz nākošajai ražai. Elpes iepirkšanu komisija cenšas izvest visizdevīgāko cenu laikā. Iepirkšana tieši no ražotājiem, labvēlīgi atsauca uz apkārtnes saimniecisko dzīvi, jo zemturi tieši bez starpniekiem var izdevīgi pārdot savus ražojumus.

Apģērbu pulka karavīru vajadzībām saņem gatavā veidā no Intendantūras mantu darbnīcām. Tāpat veļu un gultas piederumus. Labošanas darbus veic labi nostādītā pulka drēbnieku darbnīca.

Ieročus un munīciju pulks saņem pēc vajadzības no Bruņošanās pārvaldes. Labošanas un remontus veic pulka ieroču darbnīcas zem pulka ieroču meistara vadības.

Uzkabi un transporta līdzekļus pulks saņem no Intendantūras. Uzkabes labojumus izdara sedlinieku, bet transporta līdzekļu labojumus pulka galdnieku un kalēju darbnīcas.

Turpinājums nākamajā numurā.

Latvijas armijas Jātnieku pulka Inspektoru eskadrons pārgājiena laikā. 1930. gadi.

Latvijas Kara muzejs

Atvērts katru dienu no pl. 10 līdz 18; ceturtdienās no pl. 11 līdz 19.

Ieeja bez maksas. Gidu pakalpojumi no Ls 2,42-6,05.

Adrese: Rīga, Smilšu iela 20 (Pulvertornis). Tālr. 67223743; www.karamuzejs.lv

Šuplers zirgā

Jolantas Lapiņas teksts un foto

Rīgas *Dinamo* hokeja komandas galvenais treneris Jūliuss Šuplers turēja vārdu un izpildīja derības ar Sandi Ozoliņu doto solījumu – izjāt pa Rīgas ielām zirga mugurā, ja komanda iekļūs Gagarina kausa izcīņas nākamajā kārtā.

31. jūlijā pēc nopietnām jāšanas nodarbībām Jūliuss Šuplers izpildīja derības, jātot uz „balta” zirga pa Rīgas ielām no Kongresu nama līdz arēnai *Rīga*, kur notika *Dinamo* riktie hokeja svētki. Jāšanas pamatiemaņu mācīšanu hokeja komandas *Rīgas Dinamo* treneris bija uzticējis Sandrai Zaicevai un ķēvei Amazonei *Zirgzandalēs*. Viss izdevās lieliski, Amazone pierādīja, ka ir drošs un uzticams zirgs, Jūliuss Šuplers izpildīja doto solījumu, lai gan sākotnēji tas tika uzvertts kā liels joks. Vēlāk treneris atzina, ka jāšanas nodarbības viņam iepatikušās, un tas varētu kļūt turpmāk par labu hobiju.

Policijas zirgs – krogusbrālis

Tulkoja Diāna Štrausa

Policijas iecirkņi lielajās ASV pilsētās, piemēram, Losandželosā, Ņujorkā, Ņūorleānā un citur bieži palielina patrolējošo likumsargu skaitu aktīvākajos nakts uzdzīves rajonos ar nelāgu slavu, lai nodrošinātos pret iespējamām nekārtībām. Lielākajā daļā gadījumu šim nolūkam pat izveido jātnieku policijas vienību. Taču vai kādreiz esat manījuši policijas zirgu „krogusbrāļa” lomā?

Kādu Miami jātnieku policistu bieži var sastapt, apmeklējot bārus Iboras pilsētas rajonā Floridas dienvidos. Šādu pastaigu video publiskots *YouTube* interneta vietnē, un tas savukārt pievērsa vietējā ziņu kanāla *ABC Action News* uzmanību, kas nolēma uzzināt ko vairāk par šo promenāžu norisi.

Ko par to domā Miami policijas priekšniece? Viņa to tikai atbalsta, apgalvojot, ka šāda patrolēšana uzlabojot policijas iecirkņa publisko tēlu. Ziņu video materiālā redzams, kā bāru īpašnieki

un apmeklētāji apmīlo un baro policijas zirgu, tāpēc, domājams, nav pārāk daudz neapmierināto.

Kādā video redzams, kā zirgs apmeklē ūdenspiju bāru un tetovēšanas salonu, neizrādot nekādas baiļu pazīmes un neminoties ne mirkli, kad mainās apstākļi un pamats zem kājām. Tas lieliski demonstrē labu jāšanas māku un attiecības starp zirgu un policistu. Apbrīnojami, kā šie zirgi spēj strādāt ekstremālos apstākļos, un nekas tos nebaida – ne šāvieni troksnis, ne „slikto” tvarstīšana, pat ne roku dzelžu uzlikšana.

Miris izcilais Oki Doki

FEI ziņo, ka jūlijā miris izcilais holandiešu zirgs Oki Doki.

„Oki Doki bija leģenda jāšanas sporta aprindās, un ļoti žēl, ka tā vairs nav starp mums,” teica Džons Roče, FEI Konkūra direktors. „Šī zirga neticamais sportiskums, lieliskais talants un neskaitāmās uzvaras ar Albertu Zoeru nekad netiks aizmirstas. Oki Doki nāve mūsu sportam ir milzīgs zaudējums. Mums visiem būtu patīcis vērot tā sniegumu ar jauno jātnieku Hosē Laroku no Argentīnas šī gada *Alltech* FEI Pasaules Jāšanas sporta spēlēs.”

Oki Doki sākotnēji atlaba pēc operācijas, kas bija nepieciešama pēc cīpslas ievainojuma, ko viņš jūnijā guva sacensību laikā Kannās, Francijā. Zirgs tika nogādāts uz Hosē Larokas staļļiem netālu no Ženēvas Šveicē, taču drīz tam sākās komplikācijas. Zirgu nekavējoties transportēja uz veterināro hospitāli Bernē, taču glābt to neizdevās.

Oki Doki panākumu sarakstā ar iepriekšējo jātnieku Albertu Zoeru ir Nīderlandes komandas zelta medaļas 2006. gada FEI Pasaules Jāšanas spor-

Oki Doki ar Albertu Zoeru seglos.

ta spēlēs Āhenē un 2007. gada Eiropas čempionātā Manheimā. Agrāk gūto panākumu vidū bija trešā vieta 2009. gada *Rolax* FEI Pasaules kausa konkūrā Lasvegasā un uzvara 2007. gada Londonas *Olympia* Lielās balvas izcīnā.

Hosē Laroka iegādājās Oki Doki no Alberta Zoera šogad, un 2010. gada *Alltech* FEI Pasaules Jāšanas sporta spēles Kentuki štātā (ASV) bija nākamās sacensības, kur zirgam bija paredzēts piedalīties.

Jātniekiem top savas mājas lapas

www.dainisozols.lv

Dainis Ozols ir viens no Latvijas labākajiem konkūra jātniekiem un atzīts treneris. Dainis ar zirgiem kopā ir kopš agras bērnības, jo viņa tēvs Kārlis Ozols bija jāšanas sporta treneris Lielvārdē, toreizējā agrofīrmā *Lāčplēsis*.

Pirmos panākumus sportā Dainis guva ar zirgiem Fasons, Glukoze, Dance un Valsis. Pēc vairāku gadu pārtraukuma 2000. gadā Dainis Ozols atgriezās sportā – šoreiz jau kopā ar rudo Gvidonu, izcilu Hanoveres šķirnes ērzeli, lieliskā Guido (x Vaļeriks) pēcnācēju.

2001. gadā Dainis un Gvidons pirmoreiz startēja starptautiskās sacensībās – jaunzirgu čempionātā Zongerhaidē (Vācija), kur izcīnīja pirmo vietu.

www.lindaansule.wetpaint.com

L&L jaunumi. Par Lindu Ansuli un viņas uzticamo ērzeli Lemonu sekotiet līdzī jaunā mājas lapā.

Dānijas princesei piedzimis dēls

Dānijas princesei, olimpisko spēļu dalībniecei Natālijai Zu Sjajenai Vitgenšteinai 4. jūlijā pulksten 18.33 piedzima dēls, kuram deva vārdu Konstantīns. Piedzimstot viņš bija 58 centimetrus garš un svēra 3700 gramus. Bērna tēvs ir Natālijas īrs, vācietis Aleksandrs Johansmanis. Pāris saderinājās martā un salaulājās privātā ceremonijā Vācijā, Berleburgas pili šā gada 27. maijā.

Septembris

Latvijas mēroga sacensības

- 4.09. iejāde – LJF kausa izcīņas 5. posms, fināls, Rīga, Kleisti
4.09. konkūrs – Talsi
18.09. konkūrs – LJF kausa izcīņas 3. posms, Rīga, Kleisti
19.09. konkūrs – LJF kausa izcīņas 3. posms poniju jāšanā un amatieriem, Rīga, Kleisti
18.09. iejāde, konkūrs – Jaunzirgu čempionāts, Mušķi, Jelgavas novads
18.09. konkūrs – Sacensības z/s Zāgkalni, Rendas pagasts, Kuldīgas novads
25.-26.09. pajūgu braukšana – LJF kausa izcīņas 3. posms, Liepāja
25.09. konkūrs – LJF kausa izcīņas 4. posms, Rīga, Kleisti
26.09. konkūrs – LJF kausa izcīņas 4. posms poniju jāšanā un amatieriem, Rīga, Kleisti

Kaimiņos Lietuvā, Igaunijā

- 3.-5.09. konkūrs – Vānas kausa izcīņa, Igaunija
4.09. konkūrs – sacensības *Ihaste Tallid*, Igaunija
4.-5.09. iejāde – Rieše, Viļņas rajons, Lietuva

- 4.-5.09. konkūrs – *Eksperto Taure*, Rieše, Viļņas rajons, Lietuva
4.-5.09. konkūrs – *Ulonu Taure*, Kedaini, Lietuva
11.-12.09. pajūgu braukšana – Baltijas kausa izcīņas 3. posms, Lūnija, Igaunija
11.-12.09. iejāde – Lietuvas un LAAA kausu izcīņa, Šalčininku rajons, Lietuva
11.-12.09. konkūrs – *Norhobuste* čempionāts, Kurtņa, Igaunija
12.-13.09. konkūrs – Tallinas RSK sacensības, Veskimetsa, Igaunija
18.09. iejāde – LDJK kausa izcīņas 4. posms, Viļņa, Lietuva
18.09. konkūrs – *Lagedi Derby*, Igaunija
25.09. konkūrs – *Tartu Kalevi* RSK kausa izcīņa, fināls, *Hobunurme Tall*, Igaunija
25.-26.09. konkūrs – *Oginskiu Taure*, Rietava, Lietuva
25.-26.09. iejāde – *Vilnius Mero taure*, Viļņa, Lietuva
- ### Starptautiska mēroga sacensības
- 2.-5.09. iejāde – CDI2*/CDI3*-W, Maskava, Krievija
3.-5.09. konkūrs – CSI 4*/CSIJ Donbass, Ukraina
10.-12.09. konkūrs – CSI4* Čerņahovska, Krievija
10.-12.09. konkūrs – CSIJ-A/CSIP *Baltic Cup*, Zviedrija

Septembris

P		6	13	20	27
O		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
C	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	
S	4	11	18	25	
Sv	5	12	19	26	

Tik daudz emociju kopā ar zirgiem

Dace Millere

Kristaps Neretnieks šobrīd ir gandrīz vienīgais no jaunās paaudzes jātniekiem, kurš spēj radīt nopietnu konkurenci pieaugušajiem, pilnībā tajā iekļauties un kvalitatīvi startēt. Bet Kristaps ir tikai 21 gadu vecs. Šogad Latvijas čempionātā šķēršļu pārvarēšanā galvenajā nominācijā ar zirgu *Lacapo* viņš izcīnīja otro vietu, bet Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas līgas Rīgas posmā maršrutā ar 160 cm augstiem šķēršļiem ar to pašu zirgu ierindojās augstajā desmitajā vietā. Par viņu labāks no mūsu konkūristiem bija tikai pieredzējušais Andis Vārna ar *Grand Libero*, kuram septītā vieta.

Kristaps Neretnieks savas nodarbības jāšanas sportā sācis Limbažu pagastā vecāku saimniecībā ar interesantu nosaukumu – *Ērmu stalli*, tad sportojis un joprojām to dara Pierīgā, Jāšanas sporta klubā *Kriķi*, un tagad arī sporta centrā *Kleisti*. Viņš pats ir aktīvs sportists, bet veic jau trenera pienākumus, tāpēc uzteicama ir griba vienlaikus mācīties Vidzemes augstskolā biznesa vadības specialitātē.

Saimniecību Limbažu pagastā izveidoja viņa vecāki – Indra un Aivars. Mamma kādreiz bija trenējusies jāšanas sportā Kleistos un vēlāk īstenoja savu sapni par zirgiem savā īpašumā, šo cēlo dzīvnieku tur šobrīd ir ap divdesmit. Kristapa brālis Roberts arī startējis sacīkstēs, bet tagad izvēlējis citu virzienu – kalēja specialitāti un maršrutu sastādītāja mākas apgūšanu.

Šosezon Kristaps Neretnieks guvis lieliskus rezultātus Latvijā un arī tuvākajās starptautiskajās sacensībās, bet pats ir salīdzinoši kritisks: – Ja paskatāmies, cik to jātnieku un zirgu Latvijā ir, kas var startēt augstākajos maršrutos, mani rezultāti nav nekas īpašs. Nebūt nav patīkami braukt uz sacensībām un jau iepriekš zināt, ka būsi pirmajā trijniekā. Tāpēc prieks, ka labi nostartēju Krievijas čempionātā ar zirgu *Pokers* maršrutā ar 140 augstiem šķēršļiem. Esmu ieguvis godalgotas vietas ārzemēs ar *Lacapo* un citiem zirgiem. Protams, varu priecāties par savu vietu Latvijas labāko jātnieku sarakstā, bet objektīvāks ir FEI reitings.

Kas ir galvenais? Būt lielai zivij mazā diķī, vai peldēt tālāk? Kristaps saka, ka vēlas mācīties, sasniegt panākumus Eiropas arēnā vai vismaz mūsu, Centrāleiropas zonas vērtējumā, būt starp līderiem. Bet Latvijas apstākļos tas ir grūti, – trūkst piemērotu zirgu un sponsoru, lai gan viņam lielisku atbalstu sniedz zirgu īpašnieki Anda Keņģe un Edgars Treibergs. Jā, sportists vēlētos mācīties pie kāda laba

Kristapu Neretnieku par uzvaru Garkalnes novada čempionātā apbalvo Latvijas Jātnieku federācijas prezidents Agris Blaus, Jātnieku kluba Kriķi pārstāve Iveta Kaupuža un Garkalnes novada domes deputāts Armands Mucenieks. No kreisās – zirgu īpašniece Anda Keņģe.

Eiropas trenera, taču līdz tam vēl pašam daudz darāmā.

Kristaps ar jāšanas sportu nodarbojas kopš desmit gadu vecuma, kad mamma nopirka pirmo ķēvi, un viņam tika nodrošināti treniņi pie Daiņa Ozola. No

Kristaps Neretnieks bauda no uzvaras kausa.

ši sportista daudz ko varējis mācīties, bijis arī treniņnometnēs Lietuvā, bet pēdējos gadus pats rūpīgi strādājis, lūdzot savām autoritātēm padomus sacensību laikā.

Jāšanas sports – vai tā ir izvēle visam mūžam? Daudzi jātnieki pierādījuši, ka tas ir tieši tā. Kristaps atzīst, – ja tā ir lieta, kas patīk, ar to jānodarbojas. Gan darbs, gan

hobijs. Nekam citam, izņemot mācības, arī vairs neatliek laika.

Kas Kristapam ir zirgs? Viņš bez lieka sentimentā atbild, – kolēģis, ar kuru jāsadarbojas un jāsaprotas. Sportists saka: – Vienmēr cenšos, lai zirgs saprot, ko es vēlos no tā, kāds rezultāts mums abiem jāsasniedz. Turklāt jādodomā ikkatrās sacīkstēs par progresu, lai mēs kopā panāktu vairāk, nekā iepriekšējās. Zirgs nav priekšmets, tā ir dzīva būtne, ar kuru jāsaprotas, nevis jāuztiekj sava taisnība.

Par atbalstu startiem ārzemēs Kristaps pateicīgs Latvijas Jātnieku federācijai – prezidentam Agrim Blauam, viceprezidentam Edgaram Treibergam un Garkalnes novada domei.

Dienas režīms Kristapam ir strikts, – jāstrādā ar lielu zirgu skaitu, bet viņam palīdz sava komanda. Kopā dienā darbs ar aptuveni divpadsmit zirgiem. Sportists uzskata, ka šobrīd vairāk jādarbojas tieši ar jaunajiem zirgiem, un tiem jādod sacīkšu pieredze, tad arī būs kopā sasniegts rezultāts. Viņš savā sportista karjerā cenšas būt godīgs un atklāts. Pats atzīst, kādreiz arī slinks, bet tam grūti noticēt, redzot padarīto. Jātic, ka Kristaps sekos tagad sevis teiktajam un neklūs iedomīgs, jo prasme sevi vērtēt objektīvi saskarsmē ar citiem cilvēkiem ir viena no augstas klases sportista rakstura iezīmēm. Kristaps saka, – galvenais dzīvot uz zemes. Un dzīve uz tās ir tik interesanta un sniedz tik daudz emociju kopā ar zirgiem.

Pasaules kausa līderis

Kevin Stauts

Dzimis: 1980. gada 15. novembrī, Francijā.

Nodarbošanās: profesionāls jātnieks.

Treneris: Tjeri Pomels.

Kevin Stauts kļuvis par visizcilāko Francijas jāšanas sporta pārstāvi, trenējoties pie slaveniem treneriem: Delavē (1993.-1997.), Mišels Hekarts (1998.-1999.), Mišels Roberts (1998.), Alberts Vorns (1999.) un Bordi (2000.-2001.). Patreiz Kevinu trenē slavenais sportists Tjeri Pomels.

Kevin sāka nodarboties ar jāšanas sportu 11 gadu vecumā un pirmo reizi piedalījās sacensībās 14 gadu vecumā. Lai arī kādreiz viņš ir vēlējis kļūt par Formulas-1 braucēju, tomēr pēc ilgām pārdomām izlēma kļūt par profesionālu jātnieku. 20 gadu vecumā sāka startēt Francijas čempionātā. Pirms gada Kevin izvirzīja sev mērķi – kļūt par nr.1. jātnieku pasaules reitingā, šī gada augustā tas arī veiksmīgi piepildījās. Līdztekus jāšanas sportam Kevin iesaistās daudzos labdarības pasākumos, uzskatot, ka lielāka uzmanība jāpievērš apkārt esošajiem cilvēkiem.

Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas līgas Ziemeļu grupas kopvērtējums

(uz 5.08.10.)

Vārds, uzvārds	Valsts	1.	2.	3.	A	B	C	D	Kopā
1. Vasils Ivanovs	Baltkrievija	-	-	15	11	3	19	3	51
2. Igors Vasiļjevs	Baltkrievija	-	-	1	8	4	14	5	32
3. Vadims Konovalovs	Krievija	3	20	-	-	-	-	-	23
4. Tits Kivisilds	Igaunija	-	-	20	-	-	-	-	20
5. Ibragims Vaskovs	Baltkrievija	-	-	9	3	6	-	1	19
6. Bens Gutkauskis	Lietuva	8	3	6	-	-	-	-	17
6. Mihails Atonajs	Krievija	-	17	-	-	-	-	-	17
6. Andruss Kallaste	Igaunija	-	-	17	-	-	-	-	17
10. Andis Vārna	Latvija	4	-	11	-	-	-	-	15
...21. Kristaps Neretnieks	Latvija	-	-	8	-	-	-	-	8
...31. Ģirts Bricis	Latvija	-	-	2	-	-	-	-	2

Paredzētās sacensības

1. Doņeckā (Ukraina) 21.-23. maijs
2. Maskava (Krievija) 18.-20. jūnijs
3. Rīga (Latvija) 9.-11. jūlijs
4. Sanktpēterburga (Kr.) 16.-18. jūlijs
5. Bratislava (Slovākija) 5.-8. augusts
6. Vazgaikiemis (Liet.) 20.-22. augusts
7. Lešno (Polija) 11.-14. novembris

8. Poznaņa (Polija) 10.-12. decembris

9. Brno (Čehija) 17.-20. februāris
10. Varšava (Polija) 25.-27. marts
- A Atēnas (Grieķija) 13.-16. maijs
- B Lipica (Slovēnija) 4.-8. jūnijs
- C Istanbulā (Turcija) 11.-13. jūnijs
- D Sofija (Bulgārija) 17.-20. jūnijs

Baltkrievijas sportists Vasils Ivanovs ar Aleqs izcīnīja trešo vietu Centrāleiropas līgas Rīgas posma sacensību Grand Prix maršrutā.

Baltijas valstu jātnieki FEI reitingos

(uz 17.08.10.)

Sagatavoja Inese Ruskule

Konkūrs

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Kevin Stauts (Francija)	1.	3.	3317,00
Ēriks Lamaze (Kanāda)	2.	1.	3303,00
Pius Švicers (Šveice)	3.	2.	3293,00
LATVIJA			
Andis Vārna	351.	320.	244,00
Kristaps Neretnieks	1431.	1252.	18,00
Dainis Ozols	1730.	1186.	5,00
Ģirts Bricis	1730.	1715.	5,00
LIETUVA			
Bens Gutkauskis	234.	175.	378,00
Andriuss Petrovs	393.	398.	206,00
Kosts Gaigals	1047.	1113.	40,00
Rims Rimkus	1172.	1113.	34,00
Valds Urbons	1730.	1715.	5,00
Stasis Jass	2131.	-	1,00
IGAUNIJA			
Tits Kivisilds	209.	224.	400,00
Gunārs Kletenbergs	239.	202.	365,00
Reins Pills	327.	333.	260,00
Urmass Rāgs	414.	348.	190,00
Hanno Ellermanis	474.	424.	150,00
Andruss Kallaste	1266.	-	25,00
Kullo Kenders	1730.	-	5,00
Ebe Līsa Sinejalga	2098.	1715.	2,00

Iejāde

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji pasaules FEI reitingā			
Edvards Gāls ar Moorlands Totilas (Nīderlande)	1.	1.	2760
Adeline Kornelisenā ar Jerich Parzival (Nīderlande)	2.	2.	2469
Laura Bečtolseimere ar Mistral Hojris (Lielbritānija)	3.	3.	2184
LATVIJA			
Airisa Penele ar Ravelu	252.	249.	696
IGAUNIJA			
Marika Vundere ar Orlando P	283.	283.	618
Džoanna Vaugana ar Ainsley's Quicksilver	450.	460.	255
Džoanna Vaugana ar Prego	453.	466.	252
Grete Barake ar O.Hot Chocolate	504.	-	209
Maria Čuletsa ar Markus	516.	528.	197

Māra Müllera foto

Konkursa Latvijas Republikas labākais jātnieks 2010 rezultāti uz 15.08.2010. g.

Konkūrs**Pieaugušie**

1	Andis Vārna	331*/1662
2	Kristaps Neretnieks	128*/888
3	Dainis Ozols	34*/588
4	Ģirts Bricis	25*/1020
5	Guntars Siliņš	10*/421
6	Aleksandrs Šakurovs	5*/173
7	Andrejs Bistrovš	5*/49
8	Sarmīte Pētersone	298
9	Linda Ansule	101
10	Krista Kliemete	77
11	Tija Alise Jurjāne	70
12	Lauma Birzniece	69
13	Maira Leja	41
14	Kristīne Egle	30

Jaunie jātnieki

1	Kristīne Egle	434
2	Kristaps Neretnieks	367
3	Linda Viša	277
4	Kristīne Baradovska	130
5	Madara Frēliha	72
6	Regīna Rapa	71
7	Vija Ceriņa	70
8	Marija Dubrovska	38
9	Jevgenijs Kutepovs	36
10	Elina Millere	31
11	Santa Šteinberga (RVA)	30
12	Aleksandra Dežina	29
13	Diāna Indrāne	20
14	Svetlana Rudmīze	18
15	Ance Kozulāne	14
16	Zane Čīle	12
17	Patricija Kokina	11
18	Krista Kristiāna Alksne	8
19	Anda Zvirgzdiņa	7
20	Aleksandrs Losevs	6
21	Anna Šellere	5
22	Roberts Neretnieks	4

Juniori

1	Linda Viša	532
2	Santa Šteinberga	419
3	Marija Dubrovska	271
4	Laura Penele	150
5	Kitija Liniņa	142
6	Jānis Bušers	128
7	Karina Pavāre	121
8	Anita Žarinova	111
9	Elina Ozoliņa	106
10	Katrina Barčevska	90
11	Patricija Kokina	87
12	Ģirts Ozols	72
13	Krista Kristiāna Alksne	50
14	Aleksandrs Losevs	49
15	Inta Vēja	48
16	Karline Ciemiņa	42
17	Roberts Neretnieks	40
18	Zane Čīle	37
19	Monika Čālīte	36
19	Lelde Līce	36
21	Elza Muižniece	24
22	Agnese Graholska	20
22	Sintija Semenkovā	20
24	Katrina Eisaka	18
25	Diāna Indrāne	17
26	Sindija Freimane	14
27	Anete Kīvīte	12
28	Sofija Lavrenoviča	5
29	Vitālijs Džadenko	2

Bērni

1	Laura Penele	309
2	Krista Kristiāna Alksne	279
3	Karline Ciemiņa	217
4	Patricija Kokina	195
5	Monika Čālīte	177
6	Laila Bergsone	124
7	Šarlote Lamberte	118

8	Elina Pavāre	104
9	Anna Šellere	94
9	Inta Vēja	94
11	Kristīne Ruštāne	80
12	Monta Kļaviņa	78
13	Anete Kīvīte	76
14	Karina Pavāre	75
15	Ieva Apalupa	60
16	Sofija Lavrenoviča	51
17	Lelde Bāra	48
18	Katrina Eisaka	44
19	Inga Kalniņa	30
20	Marta Brūniņa-Buile	28
20	Katrina Labzova	28
22	Dana Možanova	24
23	Nelda Kalniņa	22
24	Santa Ivanova	18
24	Lelde Līce	18
24	Katrina Tarvida	18
24	Nellija Nulle	18
28	Viktorija Juraša	16
29	Marta Tamane	14
30	Sintija Semenkovā	12
31	Bogdana Gerasimeca	9
32	Elina Kaimiņa	6

Iejāde**Pieaugušie**

1	Airisa Penele	924
2	Terēze Rozenberga	738
3	Agnese Kukaine	735
4	Terēze Pētersone	612
5	Agnese Liepiņa	588
6	Inga Bistrova	432
7	Gundega Kriģere	367
8	Nellija Nulle	240
9	Kristīna Rozīte	216
10	Jūlija Tkačova	186
11	Sanita Dombrovskā	181
12	Olga Šakurova	160
13	Jūlija Stepanova	120
14	Aiga Silavniece	106
14	Lāsma Stanke	106
16	Elza Zaķe	92
17	Liāna Pelše	90
18	Daiga Grāvīte	87
19	Ernests Petkevičs	79
20	Aija Butāne	72
21	Krista Kukure	71
22	Līga Mīze	64
23	Olga Tolkunova	61
24	Kristīne Lisovska	53
25	Agnese Rituma	52
26	Everita Daubure	46
27	Guna Vasiļjeva	43
27	Rita Volkova	43
29	Signija Hmeļnicka	42
30	Iveta Daubure	41
30	Aksana Kraukle	41
32	Ksenija Petrova	40
33	Madara Reināne	39
34	Jana Veide	33
35	Klinta Lāce	32
36	Lauma Vernere	27
37	Hanna Fišere	24
38	Margarita Čerkovska	22
38	Līga Breikša	22
40	Laura Penele	19
41	Laima Lāce	18
42	Laura Štrāle	12
43	Renāte Melngailē	9
44	Dace Samuša	5
44	Sanita Krolle	5
46	Dagnija Levčonoka	1

Jaunie jātnieki

1	Jūlija Stepanova	204
2	Agnese Rituma	132
3	Elza Zaķe	90

Andis Vārna.

Māra Millera foto

4	Lāsma Stanke	54
5	Elina Grundmane	30
Juniori		
1	Ksenija Petrova	192
2	Aiga Silavniece	177
3	Krista Kukure	159
4	Everita Daubure	152
5	Agnese Rituma	72
6	Mārite Dāvidsone	50
7	Monta Kļaviņa	30
7	Nellija Nulle	30
9	Renāte Melngailē	27
10	Sanita Krolle	11

Bērni

1	Nellija Nulle	300
2	Aiga Silavniece	210
3	Madara Reināne	123
4	Everita Daubure	82
5	Jūlija Ezīte	58
6	Kristīne Tverdohleba	46
7	Sindija Galviņa	45
8	Sindija Kathina	43
9	Laura Ivanova	32
10	Elina Jekale	24
11	Elza Patricija Parisa	21
12	Sofija Lavrenoviča	18
13	Anna Šellere	15
13	Gabriela Dakare	15
13	Laura Penele	15
16	Marta Brūniņa-Buile	11

Amatieri

1	Jolanta Lapiņa	328
2	Kārlis Blaubergs	244
3	Vita Glinska	219
4	Ingrīda Lizbovska	196
5	Laima Lāce	184
6	Solvita Strāķe	166
7	Kate Ansone	164
8	Ilona Zaula	148
9	Linda Ansone	145
10	Mareks Samohvalovs	139
11	Olga Šellere	128
12	Lauma Birzniece	108
13	Marija Ose	85
14	Ieva Eglīte	70
15	Kristīne Baradovska	58
16	Jevgenijs Bibikovs	47

* Pirmie tiek vērtēti maršruti ar
150 cm augstiem šķēršļiem.

Sagatavoja
Latvijas Jātnieku federācija

Montija Robertsas apmācības metodes

Ineses Ruskules teksts un foto

Carnikavas novada Kalngalē 13. augustā pirmo reizi Latvijā sertificēti Montija Robertsas instruktori no Vācijas – Laura Robertsas un Denīze Heinleina sadarbībā ar Montija Robertsas studentu no Latvijas Raivo Saļmu organizēja semināru. Tajā tika demonstrētas un izskaidrotas Montija Robertsas metodes darbā *no zemes* ar jaunzirgiem un problemātiskiem zirgiem.

Redzams, ka zirgs atkāpjas no ūdens strūklas.

Interese par semināru bija salīdzinoši liela. Skatītāju rindās varējām redzēt gan vienu no vadošajiem Latvijas zirgaudzētājiem Juri Astiču un veterinārārstus – Juri Tolpežņikovu, Daci Tolpežņikovu un Nauri Laizānu. Daudzi atzina, ka radusies interese par šīm metodēm, izlasot informāciju mājas lapās www.montyroberts.com un www.join-up.org. Šajos avotos atrodama informācija gan par pašu amerikāni Montiju Robertsas, gan arī par viņa izstrādāto trenēšanas metodi *Join-up*. Montijs Robertsas jau kopš bērnības bijis cieši saistīts ar zirgiem, jo viņa vecāki nodarbojušies ar zirgaudzēšanu. Pusaudža gados Montijs mēdza vērot savvaļas zirgu uzvedību, atklājot, ka zirgi sazinās savā starpā, izmantojot ķermeņa valodu. Šo neverbālo ķermeņa valodu Robertsas nosauca par *Equus*, un, balstoties uz to, izstrādāja metodi ar nosaukumu *Join-up*, kas ir nevardarbīga zirgu trenēšanas metode.

Semināra vadītājas pārliecina, ka zirgs baidās no skaņas, kas nāk no ūdens šļūtenes. Tāpēc zirgs tiek pieradināts pie tās.

Lai gan zēns uzauga ģimenē, vērodams to, kā viņa tēvs *salauž* zirgus, izmantojot tradicionālās metodes (bieži vien nodarot zirgiem sāpes), Montijs izvēlējās citu risinājumu. Šīs metodes tika atzītas visā pasaulē, viņu uzaicināja strādāt pie saviem zirgiem arī karaliene Elizabete II. Viņa sarakstītās grāmatas iecienītas daudzās pasaules valstu zirdzinieku vidū. Vēl jo vairāk – Montija Robertsas veiksmīgās komunikācijas metodes pielieto ne tikai zirgu mīļi, bet arī citu profesiju pārstāvji – skolotāji, cietumu uzraugi, psihologi, lai efektīvāk varētu komunicēt ar saviem sarunu biedriem, audzēkņiem un uzraugāmajiem.

Izmantojot *Join-up* metodi, treneris strādā apaļā aplokā ar zirgu, radot troksni un kustības (kas raksturīgas plēsējiem), lai liktu zirgam bēgt prom. Tādējādi dzīvniekam tiek dota izvēle – glābties bēgot vai arī atzīt cilvēku par bara vadoni. Zirgs, atsaucoties uz trenera ķermeņa valodu, demonstrē paredzamu bara dzīvnieka uzvedību: pagriež pret cilvēku ausi, tad sāk košļāt un noliec galvu, izrādot uzticēšanos. Pēc tam treneris, izmantojot pasīvu ķermeņa valodu, pagriežot zirgam muguru un neizmantojot acu kontaktu,

Zirgs vēl aizvien baidās no skaņas.

aicina zirgu sev klāt. *Join-up* rezultāts ir tāds, ka zirgs pats izvēlas būt kopā ar cilvēku, pieņemot viņa aizsardzību un vadošo stāvokli.

Join-up metodes pielietošanu un tās pozitīvos rezultātus varēja vērot arī skatītāji Kalngalē, kur to demonstrēja Denīze Heinleina un Laura Robertsas. Abas meitenes ir jaunākas par 30 gadiem, taču guvušas jau lielu pieredzi gan strādājot ar zirgiem, gan arī mācoties. Šogad viņas atbrauca uz Latviju, lai parādītu mums, kā šī metode darbojas. Seminārs lielākoties balstījās uz praktiskām nodarbībām, strādājot ar tā saucamajiem problēmu zirgiem. Problēmu tematika bija daudzveidīga – jaunzirga pieradināšana kāpt pāri plēvei, kas noklāta uz zemes;

Pēc apmēram 15 minūšu darba zirgam jau var nomazgāt kājas.

zirga pieradināšana pie mazgāšanas; jaunzirga ieviešana treilerī. Vienīgie instruktoru darba rīki bija speciāli apauši, korda, balss un ķermeņa valoda.

Attēlos ir parādīts zirga pieradināšanas process, lai mazgātos. Lai arī redzamais zirgs vārdā Avators vairs nav pieskaitāms pie jaunzirgiem, pirms semināra to nebija iespējams noskalot. Pakāpeniski instruktore zirgu pieradināja pie skaņas, ko rada ūdens šļūtene. Pēc apmēram 15 minūšu darba Avators pakļāvās meitenēm, un to bija iespējams nomazgāt. Vai zirgu iespējams nomazgāt arī šobrīd, par to vaicājam zirga īpašnieci.

Enija Žuka: – Pirms tam biju to mēģinājusi mazgāt vien pāris reizi, bet tās visas zirgs lēca gaisā, vicināja kājas un pēc tam nemaz negāja klāt pie ūdens šļūtenes. Man jāatzīst, ka Avators ir salīdzinoši bailīgs pēc dabas, kā arī spītīgs, jo labprāt izmanto pozīciju – negribu un nedarišu. Taču tagad, pēc semināra, zirgu beidzot varu nomazgāt bez problēmām, un esmu ļoti apmierināta gan ar šo vērā ņemamo progresu, gan ar pašu semināru.

Seminārs bija patiesi vērtīgs, prieks, ka arī Latvijas zirdzinieki tiek iepazīstināti ar šādām pasaulē izplatītām zirgu trenēšanas metodēm. Ceram, ka arī turpmāk tiks organizēti līdzīgi semināri.

Zirgs vairs nebaidās no ūdens strūklas un labprāt ļauj, lai to mazgā.

Dainis Ozols sasniedz Latvijas rekordu

Ingas Miķelsones teksts un foto

Lūnja, 31.07.–1.08., konkūrs

Igaunijā risinājās Lūnjas kausa izcīņa. Šogad pasākums bija nozīmīgs ar savu gadskaitli – 30. Pirmo reizi sacensības te tika rīkotas 1980. gadā.

Programma, protams, mainās katru gadu, ņemot vērā jātnieku „vēlmes un spējas”. Galvenie organizētāji ir staļļu īpašnieki – viens no Igaunijas vadošajiem sportistiem Urmass Rāgs un Svens Šoiss, kurš Lūnā sācis savas sporta gaitas.

Visi iecienījuši muižas parku

Stāsta **Svens Šoiss**: – Staļļi celti 1978. gadā kā jāšanas sporta centrs. Tolaik katra no saimniecībām iegādājās divus zirgus, ar kuriem sportisti šeit trenējās. Mēs ar Urmasu uz Lūnā atnācām 1982. gadā. Kad padomju saimniecība likvidējās un bāze bankrotēja, mēs abi nolēmām to iegādāties, tā vēl šodien te saimniekojam. Mēģinājām sacensības rīkot tuvāk staļļiem, „otrupus ceļā”, taču jātnieki tomēr izteica vēlmi atgriezties „parkā” – tā ir īpaša vieta, lai arī grunts nav ne tuvu ideālajai. Šī vieta – muižas teritorija ir vēstures piemineklis, tāpēc mēs nedrīkstam neko radikāli uzlabot vai mainīt.

Startē trīs Latvijas sportisti

No Latvijas startēt bija ieradušies trīs sportisti – Laura Penele, Lauris Vilde un Dainis Ozols.

Laura Penele ar abiem zirgiem Alfredo un Rafaelo vislabākos rezultātus sasniedza otrajā dienā maršrutā ar šķēršļu augstumu 100 cm, kurā startēja jātnieki

Abi rekordisti – Andruss Kallaste (no kreisās) un Dainis Ozols pēc veiksmīgi pārvarēta šķēršļa.

līdz 16 gadu vecumam. Laura 28 sportistu konkurencē izcīnīja ceturto un piekto vietu. Jātniece pati ar rezultātiem bija apmierināta.

Arī Lauris Vilde startēja ar diviem zirgiem – *Apart* un *Algebra*. Lai gan abi zirgi ir jauni un vēl ar mazu pieredzi, jau pirmajā dienā pirmais maršruts ar šķēršļu augstumu 110 cm tika veikts bez soda punktiem, un 63 dalībnieku konkurencē Lauris ar *Apart* ierindojās devītajā vietā, kas tik jaunam zirgam ir ļoti labs rādītājs.

Sacensības augstlēcšanā

Abas sacensību dienas par galveno maršrutu pirmajām godalgotajām vietām savā starpā cīnījās divi sportisti – Igaunijas jātnieks Andruss Kallaste ar Tori šķirnes zirgu *Opaal* un mūsu Dainis Ozols ar Latvijas šķirnes zirgu Landors-LV.

Pirmajā dienā visaizraujošākās, protams, bija augstlēcšanas sacensības.

Uzvaru guva Igaunijas sportists, lai gan 215 cm augstu šķērslī pārvarēja abi, tādā veidā uzstādot jaunu Latvijas un arī Igaunijas augstlēcšanas rekordu, taču Dainis šo augstumu pieveica ar trešo mēģinājumu, bet Andruss ar otro,

Dainis Ozols:

– Patiesībā es braucu uz Igauniju tieši ar domu startēt augstlēcšanā. Pārlecot 205 cm, bija sajūta, ka tas nemaz nav tik liels augstums, zirgs to pārvarēja ar tādu vieglumu, ka bija jūtams, – tas noteikti var vēl augstāk. Arī pārlecot 215 cm, nejutos tā, ka būtu tādu augstumu pārvarējis.

Uzvarētājs Andruss Kallaste ar *Opaal*.

Dainim Ozolam ar Landoru nācās piedzīvot arī neveiksmi, tāpēc, lai gan rekords, iegūta otrā vieta.

kas ļāva Igaunijas sportistam ierindoties pirmajā vietā. Trešo vietu ieņēma sacensību organizētājs Urmass Rāgs ar beļģu siltasiņu zirgu *Axel Du Beaumont*, kurš ar otro mēģinājumu pārvarēja 210 cm augstu šķērslī. Ceturtajā vietā ierindojās ciemiņš no Lietuvas – Zigmants Šarka, ar Holšteinas šķirnes zirgu *Carry's Son* pārvarot 195 cm. Protams, vislielākais prieks par mūsu sportista veikumu!

- **Lietuvas** augstlēcšanas rekords tika uzstādīts 2005. gadā, tas ir 210 cm un pieder iepriekš minētajam sportistam Zigmantam Šarkam ar zirgu *Sir Salut*.

- **Igaunijas** augstlēcšanas rekords līdz šim bija 209 cm un piederēja Konstantīnam Prohorovam, taču šajās sacensībās Anduss Kallaste to laboja par 6 cm – no 209 uz 215 cm.

- **Latvijas** augstlēcšanas rekords līdz šim bija 200 cm, kuru 2000. gadā Ventspilī uzstādīja Nauris Laizāns ar Latvijas šķirnes zirgu Diena. Un nu šis augstums pārspēts pat par 15 cm!

Lietus ievieš korekcijas

Otrajā dienā pirms galvenā maršruta ar šķēršļu augstumu 145 cm negaidītais lietus ieviesa savas korekcijas. Laukums stipri salija, tāpēc maršruta shēma bija nedaudz jāmaina, lai zirgi pēc lēciena nepiezemētos peļķē. Arī iesildes laukums bija jāpārceļ uz citu vietu – tuvāk staļļiem, bet tālāk no sacensību laukuma – apmēram kilometru, tāpēc no starta atteicās vairāk nekā puse dalībnieku.

Taču tas kopumā padarīja šo maršrutu interesantāku – stjuarti atradās ne tikai uz iesildes laukuma, bet arī ceļa posmā līdz sacensību laukumam. Pa rācijām nepārtraukti atskanēja ziņojumi – jātnieks iziet no iesildes laukuma;

Lai pateiktos tiem, kas pirms 30 gadiem uzsāka šo sacensību „skrējienu”, tika noligts pajūgs. Tajā gados vecākais – kādreizējais padomju saimniecības priekšsēdētājs, galvenais agronoms un priekšplānā – treneris Urmass Sakss, kurš bija pašreizējo staļļu īpašnieku – Urmasa Rāga un Svena Šoisa, Sīma Nomojas, Andra Sobrodina un vēl daudzu citu Igaunijas sportistu pirmās treneris.

jātnieks šķērso ceļu; jātnieks tuvojas sacensību laukumam; jātnieks iesildē tuvojas savam otrajam zirgam; jātnieks jau startē – nemeklējiet viņu! Pirmo vietu arī tagad izcīnīja Andrus Kallaste ar zirgu *Opaal*, otrajā vietā Dainis Ozols ar Landors-LV, trešajā vietā Urmass Rāgs, taču šoreiz ar zirgu *Laguna vd Roshove*.

Priecē fakts, ka igauņu sportisti atzinīgi novērtēja maršruta sastādītāja Ivo Miķelsona darbu. Savukārt es esmu priecīga, ka man bija iespēja strādāt kopā ar Igaunijas tiesnešiem Hillaru Taltu un Andri Sabrodinu, kurš bija arī viens no sacensību organizētājiem.

Kopumā ņemot, lai arī lietus nedaudz ieviesa savas korekcijas, pasākums bija izdevies, mūsu sportisti aizbrauca mājās apmierināti un, galvenais – šīs sacensības noteikti tiks ierakstītas vēsturē – jauns Latvijas rekords augstlēcšanā!

Bronzas zirga tēls, kas uzstādīts 1990. gadā tā laika padomju saimniecības teritorijā netālu no staļļiem.

Šķēršļu mērīšanas darbus veic Ivo Miķelsons un sacensību galvenais tiesnesis Hillars Talts.

Laura Penele ar Rafaello.

Pajūgu sacensības Igaunijā

Anda Pavlovska

Tartu, 24.-25. jūlijs, pajūgi

Netālu no Tartu notika Parnas staļļa kolektīva rīkotās pajūgu braukšanas sacensības, uz kurām devās arī divi mūsu braucēji ar savām komandām.

Manēžas un konusu šķēršļu braukšana

Sestdiena dalībniekus sagaidīja ar saulainu un karstu laiku, kas sportistiem un zirgiem uzlika papildu slogu. Sacensību galvenais tiesnesis Marko Vilmons pieņēma lēmumu atļaut startēt bez žaketēm, ko vairāki dalībnieki arī izmantoja. Abas sacensību disciplīnas notika vienlaikus uz diviem laukumiem. Zirgu vienjūgu klasē pēc pirmās dienas sacensībām vislabākos rezultātus uzrādīja Daces Stūres vadītais pajūgs – vismazākais soda punktu skaits manēžas braukšanā un nevienas gāztas bumbiņas konusu maršrutā. Par vienu punktu atpalika Anda Pavlovska ekipāža, kas manēžas braukšanā Dacei zaudēja nieka puspunktu un par pārsniegto laika normu konusu maršrutā saņēma 0,5 soda punktus. Manēžas braukšanas pārbaudījumu vērtēja divi tiesneši no Igaunijas.

Maratons

Svētdien karstums nedaudz atkāpās, un laiks maratona trasi ļāva baudīt gan dalībniekiem, gan skatītājiem. Organizētāji trasi bija veidojuši izstrādātā grants karjerā, kas ļauj šķēršļus izvietot nogāzēs, ūdens peļķēs un krūmājos. Skatītājiem īpaši saistošs bija trešais šķērslis, jo tajā bija izveidots diķis, un, skrienot tam cauri, zirgi radīja pamatīgas ūdens šļakatas. Ūdens zirgiem bija gan veldze, gan apgrūtinājums, jo ūdens līmenis peļķē bija 60 cm, un, kā pēc tam atzina rīkotāji, tas tomēr bijis par dziļu. Visas ekipāžas šķēršļus izbrauca ātri, jo tie bija būvēti bez liekiem elementiem un dažādiem vārtu izbraukšanas variantiem. Grūtības pakāpi paaugstināja tikai atšķirīgie segumi. Sīva cīņa izvērtās starp pirmās dienas līderiem – Daci un Andi, jo abu vadītās ekipāžas gājapunktpunktā, taču maratona distances rezultātu tabula tomēr rādīja par labu Andim, un iegūtie punkti ļāva izcīnīt pirmo vietu. Kopvērtējumā trešo vietu ieguva staļļa saimnieka Kaspara Kalda un Margo Reinholda ar *Libeeria* ekipāža, bet ceturto – Evas Hagi un Varju Kusemetsa ar *Velissa* komanda.

Pēc sacensību pirmās dienas pie staļļa saimnieku klātā vakariņu galda notika

Hipija Daces Stūres vadībā veic konusu šķēršļu maršrutu.

pārrunas starp dalībniekiem, tiesnešiem un organizētājiem. Sacensību *Rapla Rakend 2010* organizētāja un dalībniece no Igaunijas **Varju Kusemetsa** atzina: – Ļoti maz dalībnieku saprot, ka šī sporta veida pamats ir manēžas braukšana. Šeit redzēju tikai divas ekipāžas, kuras bija gatavojušās. Jāmeklē iespējas pieaicināt trenerus, kuri iemācītu nianšes, jo tā vēl ir sveša lieta. Bet galvenais ir tas, ka daudz jāstrādā pašam sportistam.

Andis Pavlovskis: – Pietrūka pieredzes, kā sagatavot zirgu pirms sacensībām

Andis Pavlovskis, Kristaps Caune un Viskijs.

Urmass Sakss iemēģina jaunos ratus.

karstā laikā, bet tas nenorādīja uz to, ka zirgs nav gatavs startam vai tam nav spēka. Pēc pirmās dienas disciplīnām rezultāti nebija tādi, kādus varēju parādīt. Es nemācēju Viskijam pateikt, kā strādāt šādos apstākļos. Analizējot pirmās dienas rezultātus, pieņēmu lēmumu mainīt zirga sagatavošanas taktiku otrajā dienā, tas bija gatavs strādāt, un rezultāts bija ļoti labs. Par sacensībām kopumā – organizētāji savu spēju robežās bija centušies, darīja visu pēc labākās sirdsapziņas, maratona trase bija speciāli būvēta. Nepatika gan, ka tiesneši atļāva braukt bez žaketēm, jo viens no pamatnoteikumiem šajās sacīkstēs ir kopējais izskats. Tagad, kad organizēju Baltijas kausa izcīņas otro posmu, saprotu, cik daudz enerģijas, līdzekļu un visa pārējā jāpatērē, un, ja sacensības netiek apmeklētas – tas ir visbēdīgākais. Pamatuzdevums – strādāt pie sporta veida popularizēšanas, sacensības organizēt pēc iespējas augstākā līmenī.

Dace Stūre: – Sacensības bija jaukas un miļas, kā tas ir igauņu stilā. Viņi, tāpat kā mēs, cenšas attīstīt pajūgu braukšanu, un, tā kā tas vēl Baltijā nav īpaši populārs sporta veids, katrs braucējs, kuram ir iespējas, sarīko sacensības par saviem līdzekļiem. Puiši bija centušies ierīkot interesantu maratona trasi, un liels pluss tam ir reljefs. Trase bija grantsbedrē, kur līdz ar to bija gan kalni, gan ūdens šķēršļi. Dalībnieku šoreiz bija maz, bet kopumā sacensības bija interesantas. Otrajā dienā pat no tuvējās apkārtnes sabrauca līdzjutēji, kuri ar uzmundrinājuma saucieniem atbalstīja visus braucējus. Šīs sacensības bija ļoti labs treniņš zirgam.

Pasaules jauno iejādes zirgu čempionāts

Sagatavoja Dace Štrausa

Ferdene, 5.-8. augusts

Pasaules jauno zirgu čempionātā piecgadīgo zirgu grupā finālā uzvarēja holandiete Emelī Šoltena ar *Astrix*. Nelicencētajam ērzelim ir izcili elastīgi rikši, taču pie paplašinātajiem rikšiem varēja novērot tendenci pakaļkaju labo lecamo locītavu celt augstāk par kreiso. Pietrūka impulsa puspīruetēs soļos, taču pārējās soļu gaitas bija ļoti labas, ar atbrīvotu muguru. Lai gan tas izskatījās labi, tomēr pirmie vidējie lēkši noteikti bija paplašināti, un zirgs bija pārāk izstiepts. Tomēr jāatzīmē, ka jātniecei bija labs pavadu kontakts ar zirga muti, atstājot *Astrix* brīvāk ganašos. Tiesneši atzīmēja, ka ērzelis ir pietiekami aktīvs, un tā gaitas virzītas uz priekšu un augšu rikšos – atzīme 9,3, novērtējot ritmiskos soļus ar 9,5, lēkšus ar 8,9, bet paklausību ar 8,9. Kopiespaids šim ērzelim tika vērtēts ar atzīmi 9,3. Kopā ar 9,18 punktiem *Astrix* un Šoltena kļuva par pasaules čempioniem piecgadīgo zirgu grupā. Šoltena ar šo zirgu jāj tikai kopš aprīļa. *Astrix* iepriekšējā jātniece ir Marij Hulsmāne.

Otrajā un trešajā vietā šajā divīzijā bija vāciete Klaudija Rišere ar *Lissaro van de Helle* (*Lissabon x Matcho AA x Garibaldi II*) un *Schumacher* (*no Stedinger x Weltmeyer*). *Lissaro* Ferdenes izsolē tika pārdots uz Beļģiju. Pircēji par viņu sevišķi interesi neizrādīja tā konkūra izcelsmes dēļ. Šajā pasaules čempionātā tomēr šis zirgs bija viena no spožākajām zvaigznēm. Par rikšu gaitām tas saņēma atzīmi 8,9 punktus, bet par soļiem 9,5, savukārt lēkši tika vērtēti ar 9,0, par spēku un vieglumu, paklausību un kopiespaids tika novērtēti ar atzīmi 9,0 un 9,08.

Ar Antoniusa Averdika Šulca licencēto

ērzeli *Schumacher* Rišere finišēja trešā un par aktīvajiem un atbrīvotajiem rikšiem saņēma atzīmi 8,9, par soļiem – 8,0, par līdzsvarotajiem lēkšiem – 9,2 punktus, bet ar 8,9 punktiem par paklausību un kopiespaidu kopā guva 8,76 punktus.

Izmantotas organizētāju publicitātes fotogrāfijas.

Uno Donna Unique.

Astrix.

Schumacher.

Soliere.

Lissaro van de Helle.

Piecgadīgo zirgu grupas fināla rezultāti

1. *Astrix* – Emelī Šoltena, Nīderlande – 9,18
2. *Lissaro van de Helle* – Klaudija Rišere, Vācija – 9,08
3. *Schumacher* – Klaudija Rišere, Vācija – 8,76
4. *Damon Jerome H* – Uta Grefe, Vācija – 8,74
5. *Grevens Sa'Va* – Kamilla Ahlere Pedersena, Dānija – 8,62
6. *Torveslettens Stamina* – Andreass Helgstrands, Dānija – 8,54
7. *Henglein's Licosto* – Štefens Frāms, Vācija – 8,44
8. *Aaron* – Jana Freunda, Vācija – 8,42
9. *Isac* – Minna Telde, Zviedrija – 8,32
10. *Aston Martin* – Johans Hvalso Sauls, Dānija – 8,04
11. *Weihegold OLD* – Kira Vulferdinga, Vācija – 8,02
11. *Sarkozy* – Eva Mollere, Vācija – 8,02
13. *President's Allright* – Laurens van Lierens, Nīderlande – 7,8
14. *Anne Beth* – Vai Bruntinks, Nīderlande – 7,74
15. *Aprtick* – Benedikte Smalto, Francija – 7,62

Sešgadīgo zirgu grupas fināla rezultāti

1. *Uno Donna Unique* – Andreass Helgstrands, Dānija – 9,46
2. *Soliere* – Eva Mollere, Vācija – 8,66
3. *Blickpunkt* – Eva Mollere, Vācija – 8,54
4. *Rebelle* – Marija Andersena, Dānija – 8,42
5. *Skovens Rafael* – Lote Skerbeka, Dānija – 8,38
6. *Dresden Mann* – Ingrīda Klimke, Vācija – 8,32
7. *Zamora* – Line Masa, Nīderlande – 8,22
8. *Zhivago* – Teo Hanzons, Nīderlande – 8,18
9. *Belamour* – Suzane Gielena, Zviedrija – 7,98
10. *Deja* – Anna Svanberga, Zviedrija – 7,88
11. *Du Soleil* – Zaskija Libena-Seutere, Vācija – 7,82
12. *Hönnerups Driver* – Andreass Helgstrands, Dānija – 7,80
12. *Redford* – Džesika Verndla, Vācija – 7,8
14. *Ziesto* – Gerdine Marē, Nīderlande – 7,76
15. *Watulele* – Estere Marūna, Vācija – 7,26

Ganību kopšana vasarā

No Ligijas Bitenieces kursa darba LLU – *Ganību ierīkošana un izmantošana zirgiem*

Darba vadītājs doc., Prof., Dr. Agr. A. Adamovičs

Pēc pavasarī saņemtā mēslojuma un ganību pienācīgas kopšanas zālaugi strauji aug. Vasarā jā rūpējas par nenoēstās zāles apļaušanu un slāpekļa virsmēslojumu. Ar zāles apļaušanu iznīcina rupjstiebrainos platlapjus. Zālāja zelmeņa turpmāko attīstību nosaka pļaušanas augstums. Apļaujot augstāk par stiebra pirmo mezglu, augs turpina stiebrot, neveidojot ceru. Tāpēc svarīgi nopļaut zāli zem šī mezgla, tas ir, 6-8 cm augstumā, lai pēc tam veidotos biezi sacerojis zelmenis. Apļaut 10-12 cm augstumā var tikai tad, ja iestājies ilgstošs sausums. Vasaras otrajā pusē ganībās bieži saaug dažādas nezāles, kas vairojas no sēklām: asie dadži, zirgskābenes u.c. Nezāles jāapļauj ne vēlāk kā ziedkopas veidošanās laikā.

Svarīga ir otrā un trešā cikla ganīšana, kad sākas zāles pāraugšana, un noganāmās platības ir par lielām. Šādos gadījumos neapēstā zāle jānopļauj 6-8 cm augstu. Ja zāle garāka par 30 cm, to nevajadzētu noganīt, bet savākt ziemas barībai. Ganību sezonā zelmenis jānogana ne mazāk kā 5-6 reizes. Noganītā zelmeņa zāles ataugšanas laikam vasaras sākumā jābūt 2-3 nedēļas, vasaras vidū 3-4 nedēļas, vasaras otrajā pusē un ilgstoša sausuma apstākļos 5-6 nedēļas. Noplicinātās augsnes zelmeņa uzlabošanai jāizmanto organiskais mēslojums – kūtsmēsli, komposts un virca. Pieredze māca, ka vislabākais organisko mēslojumu došanas laiks ir jūnija trešā vai jūlija pirmā dekāde. Vircu 15-20 t/ha ganībās var izlaistīt pēc zālāja apganīšanas. Ar pareizu zelmeņa mēslošanu, kaļķošanu un kopšanu iespējams panākt ilggadīgi kvalitatīvu un stabilu zelmeņa ražību bez biežās un dārgās lauka pārrašanas.

Vasarā ļoti svarīgi sekot, lai zirgiem

Daces Štrausas foto

ganībās vienmēr būtu pieejams svaigs dzeramais ūdens. Zirgs var izdzert 40-60 l ūdens diennaktī. Karstās dienās zirgi ganībās izdzert pat 120 l ūdens dienā. Līdzās dzirdināšanas ierīcēm jābūt traukiem ar laizāmo sāli un minerālvielu maisījumu.

Ganību kopšana rudenī

Vasaras nogalē, zālaugu cerošanas laikā, atjaunojas augu galvenie dzinumi. Ja šis process tiek traucēts, ievērojami mainās augu dzīvotspēja, ko ar agrotehnikajiem paņēmieniem vairs nav iespējams uzlabot. Rudenī, zālaugu spraigajā cerošanas laikā, ganību zelmeni nedrīkst noganīt pārāk zemu un izmīdīt, kā arī ļoti zemu apļaut. Vairums ganību speciālistu atzīst, ka ganīšana jābeidz pirms salnu iestāšanās, kad vidējā diennakts temperatūra ir zem 10°C. Svarīgi, lai līdz aukstajam laikam zelmenis vēl izaugtu līdz 10-12 cm garumam. Tad pienācīga uzmanība jāvelta tam, lai ganības laikus un pareizi mēslotu,

kas nodrošina ne tikai augstas, stabilas un kvalitatīvas zālaugu ražas, bet arī augsnes auglības uzlabošanu.

Mēslošana istajā laikā un pareiza mēslojuma izmantošana ganībās ir viens no lētākajiem un visātrāk veicamajiem pasākumiem rudenī. Visiem ganību zelmeņiem jānodrošina fosfora un kālija mēslojums, kas veicina tauriņziežu attīstību zelmenī, nodrošinot augstvērtīgu ganību zāli. Īpaši noplicinātās augsnes zelmeņa virspusējai uzlabošanai labi sadalījušos organiskos mēslojumus var dot rudenī pēc zāles noganīšanas vai nopļaušanas.

Vislielākā atdeve ir agri rudenī vienmērīgi izklidētiem organiskajiem mēsliem. Tātad, lai iegūtu labu zālāju ražu, par lauku laikus un kvalitatīvi jā rūpējas jau rudenī.

Zirgu ganīšanas veidi

Ganīšanas laiks parasti ilgst vidēji 150 dienas, t.i., no 15. maija līdz 15. oktobrim. Ganīšanai ir liela nozīme dzīvnieku veselības, produktīvo un reproduktīvo spēju saglabāšanā. Uzturoties saulē un svaigā gaisā, aktīvi kustoties, tie iegūst spēku un nostiprina veselību pēc ziemas, kas bieži pavadīta telpās un ierobežotu kustību apstākļos. Ganības īpaši vajadzīgas kumeļiem un jaunzirgiem. Turklāt vasarā zirgus var nodrošināt ar lētu, barības vielām bagātu lopbarību.

Nepieciešamā ganību platība atkarīga no daudziem faktoriem – augsnes tipa un auglības, zelmeņa botāniskā sastāva, mitruma apstākļiem, izmantotā mēslojuma, kopšanas pasākumiem u.c. Atkarībā no

Daces Štrausas foto

zelmeņa produktivitātes vienam zirgam vajadzīgi 25 kg zāles dienā vai 0,5-1,5 ha ganību sezonā, taču, ja zāle ganībās nav tik laba, arī vairāk. Kēvei ar kumeļu 1,0-1,2 ha. Darba zirgiem un sporta zirgiem, kas tiek trenēti, ganīšanas laiks dienā ir ierobežots, tāpēc atkarībā no iespējamā ganīšanas ilguma tiem paredz 0,2-0,3 ha. Kultivēto ganību platības aprēķināšana norādīta tabulā. Izmantojot šos koeficientus, var aprēķināt nepieciešamo ganību platību dažādām dzīvnieku sugām un vecuma grupām. Laktējošām kēvēm ar kumeļiem ganību platībai jābūt pietiekami lielai, lai miermilīgākiem, vājākiem dzīvniekiem būtu iespēja izvairīties no agresīvi noskaņotiem zirgiem. Taču ganīšana tikai tad būs efektīva, ja dzīvniekus ganībās ar barības vielām nodrošinās pilnā mērā un visu vasaru. Visgrūtāk nodrošināt zirgus ar nepieciešamo ganību platību ir piepilsētās saimniecībās. Tāpēc tajās zirgi jāgana periodiski, lai nodrošinātu tiem kaut mazliet kustību un saules. Organizējot ganīšanu, jāievēro, ka vasarā zirgu ganīšanai visizdevīgākās ir agrās rīta stundas no pl. 4-11 un vēlās pēcpusdienas un vakara stundas no pl. 16-23. Kad laiks ir nedaudz vēsāks, dzīvnieki jūtas mundrāki, aktīvāk pārvietojas un apēd vairāk zāles. Šajā laikā tos mazāk traucē insekti un nemoka slāpes. Uzskata, ka lopu aktīvā darba diena (zāles plūkušāns laiks) ir astoņas stundas, tādēļ, atrēķinot atpūtas pauzes, tiem vajadzētu dot iespēju atrasties ganībās ap 14 stundām. Zirgi labprāt noēd zāli aplokos, kur iepriekš ganītas govīs, kā arī pļaujamos zālajos.

Kultivēto ganību platības aprēķināšana zirgiem

Zirgi iedalīti vecuma grupās	Pārreķināšanas koeficienti liellopu vienībās	Ganību platība, ha	
		1 liel. vien.	kopā
Zirgi (pieauguši)	1,2-1,4	0,5	0,6-0,7
Zirgi (1-3 g. veci)	0,5-1,0	0,5	0,2-0,5
Kumeļi (līdz 1 gadam)	0,3	0,5	0,15

Ganību platību var aprēķināt pēc formulas: $P=M/R + K$

P – nepieciešamā ganību platība, ha;

M – vajadzīgās zāles daudzums, t;

R – paredzamā ganību ražība, t/ha;

K – ganību ceļiem un nojumēm vajadzīgā platība (2-4% no kopējās platības), ha.

Vajadzīgo zāles daudzumu (M) aprēķina pēc ēdināšanas normatīviem.

Svarīgākie nosacījumi, kas jāņem vērā,

lai nodrošinātu veselīgu un rentablu zirgu ganīšanu ganībās ir:

* Ganību organizācija;

* Dzīvnieku koncentrācija laukuma vienībā.

Ganīšanai aplokā ir sekojošas priekšrocības:

* Zelmeni var noganīt vienmērīgāk, un zāli dzīvnieki izmanto pilnvērtīgāk;

* Samazinās dzīvnieku nevajadzīga pārvietošanās;

* Zāle var ataugt netraucēti līdz nākamajam ganīšanas ciklam;

* Zelmeņa ražība ir par 15-45 % lielāka salīdzinājumā ar tā ražību brīvās ganīšanas sistēmā;

* Tiek nodrošināta labāka kontrole par katra dzīvnieka atsaucību pret izmantoto lopbarību;

* Palielinās zelmeņu produktīvā ilggadība, un uzlabojas tauriņziežu saglabāšanās;

* Zāli no nenoganītām platībām iespējams izmantot lopbarības gatavošanai.

Ganīšanas veids un intensitāte būtiski ietekmē ganību zelmeņu produktivitāti un ganību zāles kvalitāti. Izmantojot ganīšanā aploku sistēmu, jānosaka pareizs aploku skaits, lielums, kā arī ganīšanas ilgums.

Šīs vispārējās nostādnes vajadzētu

ievērot un piemērot atbilstoši konkrētās saimniecības apstākļiem un izvēlētajam ganīšanas veidam.

Katram mājlopu īpašniekam laikus un pārdomāti jāizšķiras par izdevīgāko turēšanas veidu un piemērotību konkrētās saimniecības apstākļiem, jāatceras, ka galvenais priekšnoteikums jebkura ganīšanas veida sekmīgai izmantošanai ir tas, ka ganībās jābūt pietiekami daudz zālei. Nekoņtās, trūcīgās un kaili noganītās ganībās nepalīdzēs ne aploki, ne elektriskie gani.

Ganīšana aplokos

Vispopulārākais turēšanas veids saimniecībās, kur daudz zirgu, ir ganīšana aplokos, jo tā dzīvniekus var apgādāt ar augstvērtīgu zāli un uzturēt ganību zelmeni labā stāvoklī vienmērīgi visu ganību periodu. Aploki audzējamus un vaislas zirgus ļauj turēt vecuma, dzimuma un izmantošanas ziņā atšķirīgās grupās. Vaislas ērzelus ganīšanas sistēmā parasti neiekļauj. Sadalot ganības vairākos aplokos un apganot tos pakāpeniski, ganību ražība ir par 15-25% lielāka, nekā tādos pašos apstākļos ierīkotām un līdzīgi mēslootām ganībām, kurās lopus gana brīvi.

Turpinājums 36. lpp.

HorseMax – profesionāļu izvēle

Sastāvs:

- 5% Baltais āboliņš
- 30% Ganību airene
- 10% Sarkanā auzene
- 25% Niedru auzene
- 15% Timotiņš
- 15% Pļavas skarene

Kvalitatīvi zālāju maisījumi

SIA Kurzemes Sēklas veikals

Tālr.: 63222718

e-pasts: ks@seed.lv

www.kurzemes-seklas.lv

Ganību kopšana vasarā

Turpinājums no 35. lpp.

Tas izskaidrojams ar to, ka zālei pēc apgāšanās tiek dots pietiekami ilgs laiks ataugšanai, un šajā laikā iespējams pareizāk kopt un mēslojāt ganības. Šim gāšanās veidam var būt vairāki varianti:

Viens no tiem – gāšana vienā vai vairākos lielos stacionāros aplokos, kas iežogoti ar koka, betona vai metāla stabiņiem, koka kārtīm, gludām stieplēm vai dzeloņdrātim. Koka mietiem jābūt 1,8-2 m gariem ar caurmēru ne mazāku par 8 cm tievgalī. 100 koka mietu (ar 8 cm caurmēru tievgalī) vidējais tilpums ir 1 m³, bet 100 stabu (18 cm caurmērs tievgalī) – 5 m³.

Mietus ganību žogos izvieto 4-5 m attālumā. Apmēram 10% no kopējā mietu skaita jābūt resnākiem stabiem vārtu izveidošanai un žogu stūriem. Mietus zemē iedzen vai ierok 60-80 cm dziļi.

Ganību aploku žogi jāizgatavo ar 2-3 kārtām stieplu (90-65 vai 100-70-45 cm augstumā no zemes). Žogos pārmaiņus var izmantot dzeloņstieples un gludās stieples. Lai dzīvnieki mazāk savainotos, žogu virspusē labāk nostiept gludo stiepli. Mežainos apvidos ganību iežogojšanai lieto kārtis.

Te jāreķinās ar izdevumiem stacionāro aploku ierīkošanai: 1 ha iežogojšanai nepieciešami 70-80 stabiņi (≈1,5 m³), 350-400 m kārtis virsējai žoga kārtai, 80-120 kg stieples, ja vairākas kārtas – attiecīgi vairāk. Taču galvenais trūkums lielajiem stacionārajiem aplokiem ir ganību zāles neracionāla izmantošana. Ganot vienā aplokā desmit un vairāk dienu, zāliena izmantošanas efekts kļūst līdzīgs brīvajai gāšanai. Un otrādi, jo vairāk aploku, jo īsāku laiku lopus

Daces Štrausas foto

gana vienā aplokā, jo vairāk laika paliek zāles ataugšanai, jo augstāka būs ganību ražība. Diemžēl dzeloņdrātim apjoti aploki bieži vien ir cēlonis dzīvnieku traumām.

Elektriskais gans un tā izmantošana

Elektriskais gans daudzās saimniecībās ir līdzeklis, kas aizstāj cilvēku ganāmpulka uzraudzībā. Tātad ļauj ietaupīt laiku un naudu. Gana sastāvdaļas ir elektriskās strāvas impulsa devējs (strāvas pārveidotājs), izolatori, mietipi un aukla vai stieple. Ganus darbina ar elektrisko strāvu no akumulatora, elektriskā tīkla vai baterijas. Ir pārvietojamie un stacionārie gani.

Elektriskais gans piemērots gan lieliem, gan maziem ganāmpulkiem. Ganam ir priekšnosacījums: jābūt pareizai elektroiekārtai ar pareizi aprēķinātu elektroenerģijas stiprumu.

Zirgi kā dzīvnieki ar īsu apmato-

jumu ir viegli ganāmi. Līdz ar to tiem nepieciešams mazāks strāvas stiprums. Jo augstāks impulss, jo stiprāk sāp dzīvniekam, jo tas efektīvāk iedarbojas uz dzīvnieku un ir labāks elektriskais gans.

Ļoti svarīgi, lai elektriskais gans pareizi funkcionētu. Jebkurš strāvas zudums ir noslēgts strāvas ceļš. Strāvas lauku veido kustība starp dzīvnieku un stiprinājumu. Ja dzīvnieks pieskaras žogam, veidojas strāvas plūsma starp dzīvnieku un zemi. Strāvas plūsma no elektrožoga veidojas šādi: elektroierīce → žogs → dzīvnieks + zeme → stiprinājuma stabiņi → elektroierīce. Ja stieple saskaras ar zemi, strāvas virkne ir noslēgta, un dzīvnieks nesāņem elektrotriecienu un gans nedarbojas.

Izmantojot elektriskos ganus, var pielietot porcijveida gāšanas metodi. Paņēmiens būtība: stacionārajā aplokā ar pārvietojamo ganu tiek nodalīta mazāka platība īslaicīgai apgāšanai. Atkarībā no zāles nogāšanās pakāpes un zelmeņa stāvokļa pārvietojamais elektriskais gans ik pēc laika intervāla tiek pārvietots uz priekšu, dodot iespēju lopiem gāties svaigā zelmenī. Šādā veidā dzīvnieki racionālāk izmanto ganības, līdz ar to paaugstinās ganāmpulka produktivitāti. Ganoties mazākās porcijās, zāles apēdamība ir labāka, jo tiek ierobežota dzīvnieku staigāšana garšīgāku kumosu meklējumos, tie zāli noēd vienmērīgāk un pilnīgāk. Šāds gāšanas veids vairāk tiek lietots liellopu gāšanā, zirgi vairāk tiek ganīti stacionāros aplokos, ja vien saimniecībā nav dažādu sugu ganāmpulki.

Elektriskie gani nodrošina arī lielāku operatīvo rīcību ganību izmantošanā – iespējams apskatīt atsevišķas ganību platības pēc īpaša režīma atkarībā no

Daces Štrausas foto

zāles krājuma un zelmeņa stāvokļa, izmantot dažādas papildu ganības, piemēram, tīruma, zaļu laukus, kultivēto pļavu atālus, kā arī viengadīgo zaļu sējumu vasarā.

Minēto apsvērumu dēļ elektrisko ganu izmantošana un porcijveida ganišana piemērota tieši saimniecībās ar nelieliem lopu ganāmpulkiem, kas izvietoti mazās novietnēs un kur ganību ierīkošanai un lopu ganišanai ar citām metodēm vajadzētu tērēt nesamērīgi daudz materiāla, darba un līdzekļu.

Kumeļiem un ponijiem elektriskais gans jāuzstāda, sākot no 45 cm un beidzot ar 120 cm augstumu. Tas nozīmē, ka jābūt novilkām trim stieplēm. Divas no šīm stieplēm jāuzstāda minētajos augstumos, bet vidējai stieplei jābūt 75 cm augstumā. Augstumi atbilst tam, lai kumeļš nevarētu pārlekt pāri vai izlīst pa apakšu.

Ķēvēm elektriskais gans jāuzstāda, sākot no 50 un beidzot ar 145 cm augstumu. Tas nozīmē, ka jābūt novilkām trim stieplēm. Divas no šīm stieplēm jāuzstāda minētajos augstumos, bet vidējai stieplei jābūt 95 cm augstumā. Ir dažāda auguma ķēves, bet šie elektriskā gana augstumi atbilst vidējiem rādītājiem, lai ķēve nevarētu pārlekt pāri vai izlīst pa apakšu. Jāņem vērā arī tas, ka pie ķēvēm ganību

sezonā dzīvo klāt kumeļi, kas ir būtisks faktors elektriskā gana apakšējās stieples augstumam, lai kumeļš nevarētu izlīst. Stieples vai auklas vietā var pirkt viegli pamanāmu lenti vai arī uz šīs stieples var piesiet plīvojošus auduma gabalus.

Ērzeļiem elektriskais gans jāuzstāda, sākot no 60 un beidzot ar 160 cm augstumu. Tas nozīmē, ka jābūt novilkām

trim stieplēm. Divas no šīm stieplēm jāuzstāda minētajos augstumos, bet vidējai stieplei jābūt 100 cm augstumā.

Stieples vai auklas vietā var pirkt viegli pamanāmu lenti vai arī uz šīs stieples var piesiet plīvojošus auduma gabalus.

Raksta sponsors
SIA Kurzemes Sēklas

Daces Štrausas foto

Jāpiesakās atbalsta saņemšanai

Jāpiesakās atbalsta saņemšanai par lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanu.

Lauksaimnieki, kuru saimniecības šogad pirmo reizi atzītas par atbilstošām lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanas kritērijiem, **līdz 3. septembrim** var pieteikties uz Agrovīdes apakšpasākumu *Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana* (LDGRS). Tāpat uz šo apakšpasākumu jāpiesakās tiem lauksaimniekiem, kuri jau uzņēmušies piecu gadu saistības par lauksaimniecības dzīvnieku.

Lai varētu saņemt šo maksājumu, līdz **2010. gada 3. septembrim** Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē (RLP) jāiesniedz **aizpildīts iesniegums** – *Iesniegums pasākuma "Agrovīde" apakšpasākumam "Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana" 2010. gadā* (turpmāk LDGRS 2010. gada iesniegums) – kā arī šķirnes dzīvnieku audzētāju **organizāciju atzinuma oriģināls**. Iesniegumu veidlapas var saņemt katrā LAD RLP vai mājas lapā

LAUKU ATBALSTA DIENESTS

www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts\Tiešie maksājumi\Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana* (LDGRS 08) vai *ES atbalsts\Tiešie maksājumi\Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana* (LDGRS 04).

LAD atgādina, ka, ja netiks iesniegts aizpildīts LDGRS 2010. gada iesniegums un Atzinuma oriģināls par lauksaimniecības dzīvniekiem, par kuriem uzņemtas saistības iepriekšējos gados, atbalsta pretendents būs jāatmaksā viss iepriekš saņemtais atbalsts.

Savukārt, ja saistību perioda laikā subsidējama dzīvnieks nokauts tāpēc, ka beidzies tā produktīvais vecums vai tas ir cietis un nav ārstējams, tad LAD RLP lauksaimniekam jāiesniedz veterinārārsta slēdziens par dzīvnieka nāves cēloni.

Lai izvairītos no nepatīkamām situācijām saistībā ar maksājumu saņemšanu, LAD aicina lauksaimniekus laikus iesniegt informāciju gan LAD RLP, gan valsts aģentūrā *Lauksaimniecības datu*

centrs par izmaiņām ganāmpulkā, kā arī ievērot visus atbalsta saņemšanas nosacījumus un Latvijas Republikas normatīvos aktus par dzīvnieku, ganāmpulku un novietņu reģistrāciju.

2010. gadā atbalsta maksājumu apakšpasākumā LDGRS var saņemt vietējo nozīmīgo lauksaimniecības dzīvnieku šķirņu – Latvijas brūnās un Latvijas zilās šķirnes govju, Latvijas baltās šķirnes cūku, Latvijas tumšgalves šķirnes aitu, Latvijas zirgu šķirnes braucamā tipa zirgu, Latvijas vietējā kazu šķirnes – audzētājs, ja ganāmpulks ir viņa pārraudzībā atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzību.

LDGRS apakšpasākuma **mērķis** ir saglabāt, aizsargāt un pavairot vietējās izcelsmes nozīmīgo šķirņu lauksaimniecības vaislas dzīvniekus, kuri nacionāli un starptautiski ir atzīti kā apdraudētas populācijas.

Agrovīdes un ražošanas maksājumu daļa (tālr. 67027880)

Kaulstarpas muskuļa trauma

Pēc žurnāla St. Georg materiāliem

Nobeigums. Sākumu skat. nr. 7/2010

Dr. Niderhofers uzskata, svarīgi, lai zirgs atslābināti un elastīgi, mierīgs un lēnām lielākoties rikšotu pa taisnām līnijām. Nepārtraukta pārvešana soļos pirms katra pagrieziena dzišanas procesam tikai vēl vairāk kaitē. Pagriezieni, kā arī īsās manēžas līnijas un pat volti nesagādā nekādas problēmas. Ikvienam taču zināms, kā zirgi mēdz iekarst un uztraukties, ja tiem nepārtraukti nojauc ritmu, tādēļ bieža pārvešana soļos neko labu nedod. Tikai rehabilitācijas posma beigās treniņu programmā var atkal izmantot plašos rikšus un sāniskās gaitas.

Ja zirga traumētā kāja ir pietūkusi, var palīdzēt aukstuma terapija (dzesēšana ar aukstu ūdeni, gēlu vai pastu palīdzību). Pēc veterinārārsta domām arī staļļa bandžas ir lietderīgas kāju pampšanas gadījumos: „Akūtu pampumu gadījumos tādā veidā tiek apturēta tālāka tūskas izplatība uz apkārtējiem audiem”. Turpretī uz īpašu kalšanas metožu pielietošanu zirga kāju balstīšanai Niderhofers raugās kritiski: „Apaļie pakavi ilgu laiku tika uzskatīti par panaceju, taču pētījumi rāda, ka funkcionāli vērtējot, uz mīksta pamata tie pat vairāk noslogo kaulstarpas muskuļa aparātu, nekā atvieglo to. Ar šādiem pakaviem zirgi aizmugurē stāv augstāk, taču jāpanāk ir tieši pretējais efekts, kādēļ es dodu priekšroku naga purna daļas paplašināšanai. Tas atslogo bojāto kaulstarpas muskulī”. Niderhofers pamato, ka daudzi zirgi nespēj aprast ar jauna veida pakaviem. Taču tieši no nedrošu soļu speršanas ārsts iesaka izvairīties: „Vislabāk, ja pakaļkājas netiek kaltas vispār”.

Zirgu mīļotājiem patiek savus aprūpējamus lutināt arī ar īpašām barības piedevām. Tās, kas satur locītavās un stiegrās esošās vielas, piemēram, glikozamīnus, ir pieejamas plašā piedāvājumā. Tomēr to pozitīvā ietekme uz ārstēšanās procesu šajā jomā vēl nav pierādīta.

Profilakse

Profilaksei nav dota viena patentēta recepte, tomēr ir pāris lietderīgu ieteikumu. Pirmais: zirgs jājāj saudzīgi! Ja zirgam ir labi rikši, tas nenozīmē, ka ar to nepārtraukti jājāj plašos rikšos. Jāuzmanās arī ar pamatu: ja iejādes laukums līdzinās kartupeļu dobēm, no tāda būtu jāizvairās. Kaulstarpas muskuļa problēmas bieži izraisa slēptas bedres uz laukuma vai kārtiņas, uz kurām zirgs neveikli uzkāpj.

Garš vēzītis, kas uzskatāms par vienu no kaulstarpas muskuļa traumas riska faktoru.

Taču zirgiem jāiemācās pārvietoties arī pa ne tik perfekti līdzenu pamatu. Kustību aparāta trenēšanas nolūkos ieteicams jāt apvidū, pa pļavām, lai zirgs pats iemācās līdzsvarot savu ķermeni arī tad, ja gadās kāds nelīdzens solis.

Cilmes šūnu terapija – pētījums

Dr. Kristīna Bekere, PhD (praktizējoša veterinārārste no Borstel-Hohenrādenes) un profesore Dr. Ute Lokemane (patologanatoms, no UK Hamburgas-Eppendorfas) veica pētījumu ar 30 zirgiem ar kaulstarpas muskuļa bojājumiem. Šajā pētījumā piedalījās arī profesors Dr. Udo Šumahers, Dr. Klaudija Lange (abi no UK Hamburgas-Eppendorfas), kā arī profesors Štefans Arnholds (Gisenas universitāte).

Zirgi tika iedalīti trīs vienādās grupās. Pirmajai tika pielietota cilmes šūnu terapija. Otrās grupas zirgiem tika injicēti augšanas hormoni (PRP metode), bet pārējie desmit zirgi saņēma tikai placebo injekcijas. Zirgu īpašnieki nezināja, kurā no grupām iekļauts viņu zirgs. Kā kompensācija par zirgu izmantošanu pētījumā bija tas, ka šīs ārstēšanas procedūras, ieskaitot arī individuālo rehabilitāciju, konsultācijas par apkalšanu bija bezmaksas. Visi zirgi tika izmeklēti klīniski un ar ultrasonogrāfu. Papildus tika noņemti trīs audu paraugi no bojātajām stiegrām – viens paraugs tika noņemts sākumā, otrs pēc sešām nedēļām, bet trešais – vēl pēc sešām nedēļām. Praksē ir pieņemts cilmes šūnas iegūt no ārstējamā zirga kaulu audiem (no krūšu vai gūžas kaula) vai no citiem perifērajiem audiem (taukaudiem, stiegrām u.c.). Šim nolūkam zirgs tiek pakļauts narkozei. Iegūtās šūnas tiek pavairotas, lai varētu sasniegt nepieciešamo šūnu skaitu – 10 miljoni. Process ilgst aptuveni vienu nedēļu.

Stāvs vēzītis.

Mīksts vēzītis.

Daces Štrausas foto

Daces Štrausas foto

Šajā pētījumā pirmo reizi tika izmantotas cilmes šūnas no vesela zirga, nevis ārstētā pacienta. Visi desmit zirgi labi pārcieta šo svešo šūnu transplantāciju. Veterinārārstu kongresā Leipcigā 2010. gada janvārī tika diskutēts par cilmes šūnu izmantošanu. Dr. Kristīna Bekere stāsta, ka pastāv vienprātība par to, ka, jo embrionālākas ir cilmes šūnas, jo labāka ir to iedarbība. Ideālas ir cilmes šūnas, kas iegūtas no nabas saites vai no paša embrija. Pašlaik pilnā sparā tiek veikti pētījumi par cilmes šūnām. Tika apspriestas arī ar to pielietošanu saistītās problēmas: vislabākie rezultāti cilmes šūnu pielietošanā ir tad, ja kaulstarpas muskuļa bojājumi ir pavisam svaigi. Tādā gadījumā šī terapija aizkavē šūnu atmiršanu (anti-

EQUISTRO

FLEXADIN

Brīvs kustībai!

Vetline
 Signe de Félian

Kvalitatīvas un starptautiski atzītas papildbarības zirgiem!

Mazā Rāmavas 2, Valdlauči, Ķekavas novads,
tālrunis 67600515,
e-pasts info@vetline.lv; www.vetline.lv

VETLINE

adoptozes iedarbība). Diemžēl bieži vien šādus bojājumus iespējams noteikt ar ultrasonogrāfa palīdzību tikai vairākas nedēļas pēc traumas. Tad jau ir izveidojies paliels caurums, kuru var „aizlāpīt” tikai ar mērķtiecīgu injekciju palīdzību. Bojātās vietas centrā atrodas stiegras sastāvdaļas: kolagēna šķiedras, šūnu atliekas un iekaišuma paliekas.

Izmantojot PRP (asins plazmas) metodi, esošās šūnas tiek pastiprināti aktivizētas, liekot tām pašām sevi atjaunot. Plazma tiek iegūta no paša pacienta asinīm.

Pētījums noslēdzās ar stiegru audu izmeklējumu pēc trīs mēnešu ārstēšanas. Dr. Bekere piemetina: „Jāatzīst, ka pēc trim mēnešiem var runāt tikai par dzīšanas procesa sākumu. Tikai pēc deviņiem mēnešiem stiegras ir pilnībā sadzijušas”. Lai tomēr iegūtu priekšstatu par atveseļošanās gaitu, zirgu īpašniekiem tika izsūtītas anketas, kuru atbildes pašlaik tiek izvērtētas. Pēc trim mēnešiem bija pārsteidzoši rezultāti: visu zirgu veselības stāvoklis bija ievērojami uzlabojies. Neviena no izvēlētajām ārstēšanas metodēm nebija ieguvusi ievērojamu pārspēku, salīdzinot ar placebo grupu. Dr. Bekere piesardzīgi komentēja, ka, viņasprāt, PRP metode panākusi nedaudz labākus rezultātus, taču tā vēl neesot zinātniski pamatota. Savukārt profesors Volfgangs Baumgartners (Hanoveras veterinārmedicīnas augstskola, patoloģiju nodaļa) spēris vēl radikālāku soli, saviem studentiem lekcijās par stiegru bojājumiem apgalvojot, ka ārstēšana ar cil-

mes šūnām ir šarlatānisms.

Mēs paši novedam savus zirgus līdz slimībai

„Kaulstarpas muskuļi nevar skatīt izolēti”, apgalvo Dr. Gerds Heušmanis. „Tas drīzāk ir pēdējais un nereti arī vājākais locītavu, stiegru un saišu struktūru ķēdes posms, kas jāšanas procesā tiek īpaši noslogots”. Heušmanis kā piemēru izvēlas sakopojumu. Pakaļkāju saliekšanā ir iesaistīta vesela muskuļu ķēde, sākot no muguras, tālāk līdz krustu muskuļiem, ceļiem, lecamajām locītavām un galu galā noslēdzot ar vēziša muskulatūru. Tā tam būtu jābūt. „Jātnieka svars tiek absorbēts kā uz vienmērīgas spirāles veida atsperes. Tas iespējams tikai tad, ja netiek bloķēta neviena daļa no šīs atsperes, tas ir – neviens konkrēts muskuļu rajons. Ja mugura

nav atbrīvota, tas atsaucas arī uz pārējiem ķermeņa muskuļiem. Galu galā visa lielā slodze nonāk pie vēziša locītavas, kas tiek bojāta”. Pēc Heušmana domām, daudziem augstākā ranga sporta zirgiem īpaši pasāžas elementa izpildes laikā vērojamas nesaliektas, stīvas pakaļkājas ar sadalītiem vēzišiem, kas liek domāt par neatbrīvotām mugurām. Taču šai problēmai ir vēl agrinākas saknes: „Jau pie paplašinātajiem rikšiem, kur tikai kājas tiek izmestas uz visām pusēm, tiek ieprogrāmēti vēziša rajona bojājumi”. Arvien pieaugošo kaulstarpas muskuļu traumu skaitu var izskaidrot arī ar plašām gaitām un gariem vēzišiem, kuri iegūti mūsdienu selekcijas rezultātā, apvienojumā ar arvien degradējošu jāšanas stilu. „Mēs paši novedam savus zirgus līdz slimībai!”

Nādmas Zavadlikas foto

Jaunami veterināro zāļu aprītē

Jolanta Lapiņa

Latvijas Ministru kabinets 6. jūlijā apstiprināja koncepcijas projektu *Vienota valsts uzraudzība veterināro zāļu aprītē*. Lauksaimniekiem tas ir būtisks pavēsiens, kas sakārtos veterināro zāļu jautājumu. Kāda bija situācija līdz šim, un kas, paredzams, tagad mainīsies? Vai tas atvieglos zāļu iegādes procesu veterinārārstiem un zirgu īpašniekiem? Kur atrodama plašāka informācija?

Atbild Vita Zalcmāne, Pārtikas un veterinārā dienesta Veterinārās uzraudzības departamenta direktore:

– Ministru kabineta apstiprinātā koncepcija par vienoto valsts uzraudzību veterināro zāļu aprītē paredz, ka visas darbības, kas valstij jāveic, lai nodrošinātu pilnvērtīgu veterināro zāļu aprites un līdz ar to arī dzīvnieku veselības un labturības, kā arī pārtikas produktu nekaitīguma uzraudzību,

uzticētas vienai atbildīgajai iestādei – PVD. Pārtikas un veterinārais dienests veiks gan veterināro zāļu novērtēšanu un iekļaušanu reģistrā, gan veterināro zāļu ražošanas, izplatīšanas un lietošanas uzraudzību. Pēc koncepcijas spēkā stāšanās PVD būs iespēja daudz operatīvāk rīkoties, ja veterinārārstam dzīvnieka ārstēšanai būs nepieciešamas Latvijā neregistrētas zāles, kā arī pārkāpumu gadījumos – efektīvāk veikt korekcijas pasākumus.

Pārtikas un veterinārais dienests uzturēs vienotu informācijas sistēmu par veterināro zāļu apriti valstī (veterināro zāļu reģistrs, veterināro zāļu blakusparādību uzraudzības un lietošanas drošības uzraudzības datu bāzes, veterināro zāļu ražotāju, importētāju, izplatītāju vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, praktizējošu veterinārārstu, novietņu reģistrus, kā arī reģistru par personām, kam izsniegtas neregistrētu veterināro zāļu izplatīšanas atļaujas, paralēla importa un paralēlas izplatīšanas

atļaujas, veterināro zāļu patēriņa statistikas datu bāze u.t.t.), tādējādi par veterinārajām zālēm nodrošinot plašu un pieejamu informāciju vienā tīmekļa vietnē, kā arī ātru informācijas apriti par visām veterināro zāļu aprītē iesaistītajām personām un efektīvu veterināro zāļu aprites iespējamā riska izvērtējumu un vadīšanu.

PVD darīs visu, lai samazinātu veterināro zāļu reģistrācijas izmaksas, kas pēc tam labvēlīgi varētu atsaukties uz zāļu cenu mazumtirdzniecībā.

Nākamajā pusgadā notiks intensīvs darbs, lai, atbilstoši koncepcijā noteiktajam, veiktu grozījumus daudzos normatīvajos aktos. Šajā darbā aktīvi jāiesaistās gan praktizējošajiem veterinārārstiem, gan zirgkopības speciālistiem, lai likumdošanas izmaiņu procesā aizstāvētu nozares intereses un samazinātu administratīvo slogu.

Latvijas šūpuļzirgs Beļģijā

Dace Millere

Zirgu Pasta iepriekšējā numurā ziņojām, ka Beļģijas karaļnamā karalisko personu un Eiroparlamenta deputātu klātbūtnē tiks atklāta Eiropas zinātnes centru izstāde *Science au Palais*, kurā Latviju pārstāvēs šūpuļzirgs īsta zirga izmēros. Tagad tas noticis, un piedāvājam plašāku informāciju.

Pirmkārt, uzreiz jāuzsver, ka šis zirgs ir Alvja Baloža un Reiņa Baloža kopīgs autordarbs, kas radīts speciāli izstādei kā Latvijas pārstāvniecība. Darba grupā bija vairāki cilvēki, kuri autorus atbalstīja gan morāli, gan ar savu darbu, risinot ļoti daudzās tehniskās problēmas tik komplicētā izstrādājumā. Stāsta **Alvis Balodis**.

– Kā aizritēja pasākums Briselē, un kāda uz kopējā fona bija jūsu eksponāta loma un skatītāju vērtējums?

– Beļģijas karalis Alberts II personīgi savā pili Briselē 20. jūlijā atklāja starptautisku Eiropas zinātnes centru asociācijas *Ecsite* izstādi *Sciences au Palais* (Zinātne pili), kurā Latviju pārstāv bērnu zinātnes centrs *Tehnoannas pagrabi* ar manu, tā vadītāja, un dizainera Reiņa Baloža autordarbu – šūpuļzirgu pieaugušajiem. Izstādes mērķis ir piesaistīt Eiropas sabiedrības un politiķu uzmanību zinātnes centru lomai zinātnes popularizēšanā.

Izstādes atklāšana bija publikai slēgta

Alvis Balodis

- Dzimis 1960. gada 29. augustā.
- Latvijas Universitātes pedagoģijas bakalaurs.
- Latvijas Amatniecības kameras rotaļlietu un suvenīru izgatavotāja Amata meistars.
- Latvijā pirmā bērnu zinātnes centra *Tehnoannas pagrabi* idejas autors, dibinātājs un vadītājs.
- Tehniskās jaunrades nama *Annas 2* koka rotaļlietu darbnīcas skolotājs.
- Ar šūpuļzirgiem saistītie autordarbi: 2010. g. jūnijs–septembris: šūpuļzirgs pieaugušajiem (sadarbībā ar Reini Balodi), pārstāvot Latviju starptautiskā zinātnes centru izstādē *Sciences au Palais* Beļģijas karaļa pili Briselē; 2008. g. līdz šim brīdim: personalizstāde *Šūpuļzirgi* bērnu zinātnes centrā *Tehnoannas pagrabi*; 2007. g. maijs: personalizstāde *Šūpuļzirgi* mākslas galerijā *Istaba*.

Sarunā Alvis Balodis un Beļģijas karalis Alberts II.

pasākums, kurā piedalījās Beļģijas karaliskās ģimenes pārstāvji un 200 īpaši uzaicinātas VIP personas. Beļģijas karalis Alberts II un karaliene Paola ar savu svītu pakavējās arī pie Latvijas eksponāta, neformālā gaisotnē sarunājoties ar mums. Kāpēc tieši šūpuļzirgs? Pirmkārt, tas ir sarežģīts inženiertehniskais veidojums, kurā apvienojas dažādas zinātņu nozares. Otrkārt, tā ir gan visas cilvēces kultūras vēsture, gan katra konkrēta cilvēka bērnības atmiņas. Mūsu šūpuļzirgs Briselē bez visa iepriekšminētā ir arī oriģināls mākslas darbs, kas sniedz gan fizisku, gan emocionālu pārdzīvojumu. Tā devīze ir *Ceļojums manas personīgās zinātnes vēsturē*. Uz kopējā fona, pēc mūsu domām, eksponāts izskatījās ļoti labi. Mūsu darbs vairāk nekā citi piestāvēja pašai pilij – it kā bija tās sastāvdaļa, jo zirgs izgatavots no cēliem materiāliem (ozols, osis, sarkankoks) – līdzīgi kā greznais pils interjers. Šinī gadījumā mūs tiešām vairāk interesēja emocionālais pienesums, nevis mūsu zirga iekļaušanās izstādes kopainā, jo zinātnes centru starptautiskajā aprītē esam pazīstami jau vairāk nekā desmit gadu. Karaļa pils bija kā stimulants.

Atklāšanas ceremonijā elitārā publika izrādīja lielu interesi par mūsu zirgu, fotografējās, uzdeva jautājumus. Zirga atrašanās pili bija kā dāvana mums pašiem bērnu zinātnes centra *Tehnoannas pagrabi* 15 gadu jubilejā. Pēc izstādes atklāšanas jūtam lielāku interesi par mūsu darbu Latvijā.

– Šādu milzu šūpuļzirgu tapšana – ideja, tehniskais process, palīgi?

– Esmu Amatniecības kameras Meis-

tars un ar šūpuļzirgu izgatavošanu nodarbojos jau sen. Jau vairākus gadus iesākts stāvēja paliels zirgs pieaugušajiem, kura ķermenim bija iecerēts izmantot vecu padomju laika kinoprojektora korpusu. Kā jau vienmēr ar idejām – tās grūti realizēt līdz galam, ja to ir tik daudz, kā man. Apstākļu sakritības dēļ ap 2009. gada Ziemassvētkiem nāca piedāvājums pārstāvēt Latviju šajā izstādē. Tad pats par sevi šķita saprotams, ka diez vai kāda karaļa bērnība pagājusi bez šūpuļzirga...

Saprotams, ka zirgam vajag būt greznam, jo tas paredzēts karalim, un tā ir pils. Tā kā autori ir divi, varēja paredzēt problēmas, jo cilvēki ir atšķirīgi. Tomēr jāteic, ka šoreiz zirgs tapa neparedzētā harmonijā. Bija skaidrs, ka mēs vēlamies parādīt emocijas, kas mums saistās ar īstajiem zirgiem, pārnesot uz eksponātu tā, lai cilvēki, uzlūkojot to, sajustu aso-

Reinis Balodis uz Briseles zirga.

ciācijas ar īstu zirgu. Mēs gribējām, lai pieaudzis cilvēks uz tā var uzkāpt un šūpoties. Otravēlmēbija, lai cilvēki varētu zirgampieskarties un reāli sajūst zirga ādas zīdainumu. Tāpēc izmantojām labi noslīpētu sarkankoku un ozolu. Koptēls ir viens no klasiskajiem šūpuļzirgu tiptiem, tāpēc mazliet bērnišķīgs, vairāk atgādinot rotaļlietu. Tad nu mēs ar Reini, eksperimentējot ar formu, braucām skatīties dzīvus zirgus uz stalliem, lai panāktu mums vēlamu efektu – lielāku realitātes sajūtu. Tas tomēr nebija pašmērķis, jo šis zirgs vairāk ir dizaina priekšmets nevis zirga kopija. Kad izvēlējamies tehnisko risinājumu, talkā nāca Jānis Avots kā lielākais padomdevējs. Konsultācijās ar viņu divas nedēļas aizritēja, tikai izstrādājot rasējumus. Ļoti lielu praktisku darbu ieguldīja Kārlis Kalniņš, kurš ir mūsu jaunais un ļoti talantīgais kolēģis *Tehnoannas pagrabos*. Pārējie palīgi – Normunds Černiņš, Dace Balode, motociklists Lauris, Oksana Balode, Sabīne Celitāne un Madara Seile. Ļoti svarīgu darbu izdarīja mākslinieks Jānis Merca, pabeidzot zirga galvas veidošanu, jo bijām mazliet iespruđuši laikā sakarā ar kolēģa Normunda pēkšņo nāvi. Pārējie 50% bija veiksmē, jo viss izdevās raiti un laikā.

Tagad ar Reini smejojies mēģinām noteikt, kuram pieder katra daļa no zirga. Es saku, ka viņam pieder zirga iekšas, bet viņš smejas, ka man piederot zirga pakaļkājas. Viss ir nosacīti, protams. Gandrīz aizmirsu piebilst, ka, burtiski izsakoties, – iespruđām pie zirga dibena. Izmēģinājām daudzus variantus vairāku nedēļu laikā. Tad pēkšņi vienā dienā viss nostājās savās vietās, un radās pilnīgi jauns variants.

Sadarbība, kā teica Reinis, ir reta parādība Latvijā. Mums laimējās, jo, aizbraucot uz zirglietu veikalu *Zirgu stallis*, šķīros no viena man ļoti mīļa sarkankoka šūpuļzirdziņa, bet ieguvu Beļģijas karaļa zirgam piemērotus Francijā izgatavotus seglus. Otra sadarbība izveidojās ar dīzeļģeneratoru darbnīcas meistariem, kas ļoti prasmīgi izgatavoja kustīgos mehānismus no metāla pēc mūsu rasējumiem.

– Kad un kāpēc sākās jūsu aizraušanās ar šūpuļzirgiem?

– Tagad nevaru vairs pateikt, kad tieši tā sākās, bet gadi piecpadsmit jau būs. Grūti arī izskaidrot, kāpēc, jo mani vilina arī īstie zirgi un viss, kas ar tiem saistīts. Zirgi ir kaut kas no pagātnes, tas ir arī it kā karalisks atribūts. Ar mazmeitu esam braukuši vērot jāšanas sacensības, tajā visā ir kaut kāda greznība, kurā parādās

Latvijas šūpuļzirgs, Alvis Balodis un Reinis Balodis Beļģijas karaļa pilī.

cilvēka spēja saskaņoti valdīt pār spēcīgu dzīvnieku un ar to sadarboties. Tā kā esmu amatnieks un mazliet arī skolotājs, tā tēlnieciskā forma, kurā gribējās izpausties, bija šūpuļzirgs.

– Kādi un cik daudz šūpuļzirgu tapuši līdz šim un kur tie izstādīti?

– Tā kā mani interesē viss, kas saistās ar šūpuļzirgu vēsturi, salonā *Istaba 2007*. gadā notika manis izgatavotu zirgu

tajā skaitā arī manas mazmeitas – Dārta un Anci. Mans šūpuļzirgs dāvināts jaunlaulātajiem kāzās. Jārēķinās ar to, ka mani zirgi nekad nebūs pārāk vienkārši, katram no tiem būs savs raksturs – tāpat kā man ir mans. Taču cilvēkiem Latvijā ir grūti pasūtīt sev individuālu šūpuļzirgu, varbūt tāpēc, ka mums nekad nav bijis karaļu, bet tomēr tas būtu karaliski: pasūtīt sev atbilstošu oriģinālu šūpuļzirgu

– kā nevienam citam! Dažus manus zirgus vēl var apskatīt izstādē bērnu zinātnes centrā *Tehnoannas pagrabā*, viens mazs ozolkoka zirdziņš atrodas arī uzgaidāmajā telpā pie ģimenes dakteres Aizsilnieces.

– Vai jums dzīvē bijusi saistība arī ar īstiem zirgiem?

– Tagad būs krietni lielāka, nekā līdz šim, jo vēlos abas mazmeitas biežāk aizvest pie īstiem zirgiem. Negribas jau sasolīt, jo bieži mūsu labie nodomi neizdodas. Tagad pie zirgiem braucu, kad rodas kādas problēmas ar darbiem, tajā skaitā ar šūpuļzirgu izgatavošanu. Tāpēc mazmeitām nāksies gaidīt vectēva kārtējās problēmas darbā... Pašlaik braucam uz Kleistiem, skatāmies arī uz Sandras Zaicevas stalla pusi *Zirgzandalēs*, jau regulāri dodos uz sacensībām Inčukalnā.

“ **Alvis Balodis:** Zirgi ir kaut kas no pagātnes, tas ir arī it kā karalisks atribūts. Ar mazmeitu esam braukuši vērot jāšanas sacensības, tajā visā ir kaut kāda greznība, kurā parādās cilvēka spēja saskaņoti valdīt pār spēcīgu dzīvnieku un ar to sadarboties. ”

izstādē. Tika izstādīti 12 zirgi, no kuriem piecus var uzskatīt par autordarbiem. Pārējie septiņi bija manas dažādu tautu vēsturisko šūpuļzirgu reprodukcijas. Mani fascinē pasaulē izgatavoto šūpuļzirgu daudzveidība, un to gribējās parādīt Latvijas publikai. Mēs Latvijā esam ļoti pieraduši pie *Latvijas finiera* šūpuļzirgiem, bet gribu vēlreiz atgādināt, ka šūpuļzirgs pasaulē ir arī ļoti grezns dizaina priekšmets, kas atrodas ne vien bērnistabā, bet var tikt novietots, piemēram, viesistabā pie kamīna. Daudzi mani zirdziņi atraduši savus īpašniekus,

Šūpuļzirgs bērniem.

Šūpuļzirgs gandrīz automašīnas lielumā.

Koko – laba jātniece un modes noteicēja

Sagatavoja Dace Millere

Kurš gan kaut ko nav dzirdējis par pasaulslaveno parfīmu *Chanel nr. 5*? To joprojām lieto dāmas, tas pieminēts kriminālromānos un kinofilmās. Bet cik daudzi gan zina, ka šī parfīma izgudrotāja, kura deva tam nosaukumu pēc vislabāk iepatikušās parauga pudelītes numura, savā jaunībā aizrāvusies ar zirgiem? Ne tikai, – izvēlējusies tos par veidu, kā iekļūt augstākajā sabiedrībā. **Koko Šanele** (1883-1971) dzimusi kā Gabriēla Bonhere Šanele. Savu pseidonīmu un vēlāko zīmolu viņa izvēlējusies pēc diviem kopā savītiem burtiem „C”, kas bija redzami vitrāžā kādā logā bāriņu patversmē, kur viņa nonāca pēc tēva aiziešanas no ģimenes un mātes nāves.

Dzīvojot nabadzībā, viņa nolēma, ka jāiekaro visaugstākās virsotnes, un no provinces devās uz Parīzi. Gabriēla vienkārši jūta, ka skaistie un veiksmīgie jaunie kavalieri pulcējas sabiedrībā ap zirgiem. Un lēnām iekaroja to. Vispirms viņas uzmanību saistīja kāds cits jauneklis, kura iespaidā viņa iemācījās lieliski jāt, bet tad Koko satika vīrieti, kurš viņu apbūra no pirmā acu uzmetiena, redzot to zirga mugurā. Tas bija angļu rūpnieks Artūrs Kepels, ar kura labvēlību 1910. viņa atklāja savu veikalu Parīzē un divus gadus vēlāk – savu modes namu. 1921. gadā tapa *Chanel nr. 5*. Bet viņas modelētājas talants, sākot no mazām cepurītēm, vislielāko atsaucību ieguva tad, kad, ietekmējoties no vīriešu, tajā skaitā jātnieku tērpiem, viņa sievietēm garderobē ieviesa žaketes un mazo melno vakarkleitu.

Fragmenti no Anrī Židela grāmatas *Koko Šanele* (apgāds *Daugava, 2004. g.*)

Moda bieži ved savu mazo sabiedrību uz Mulēnas vai Viši hipodromu, un viņa aizvien satiek Etjēnu, kura kaislība uz zirgiem ir gandrīz vai apmātībai līdzīga.

Netrūkst fotogrāfiju, kurās redzamas Moda, Adriēna un Gabriēla zirgu rikšošanas sacīkstēs.

Ejot uz zirgu rikšošanas sacensībām, Gabriēla, kurai sākotnēji ir visai ierobežota interese par jāšanas sportu, Etjēna ietekmē sāk priest smalkāk, pēc tam pilnīgi maina ieskatu. Vēl nesen viņai zirgi bija tikai vilcējspēks, ko viņa sevišķi augstu nevērtēja. Atceramies, ka viņas tēvs meiteni zirga pajūgā aizveda uz Obazīnu. Turpretī tagad viņai patīk zirgu cēlās gaitas elegance, veids, kā viņi

Koko Šanele savu modelētājas slavu ieguva, iedvesmojoties arī no jātnieku apģērbiem.

auļojot izmet kājas uz priekšu, lepnā stāja, smalkās cīpslas, skatiena skumjais mai-gums. Taisnība, šiem tīrasīņu zirgiem nav nekā kopīga ar Peršeronas druknājiem darba lopiem, kas Kupjēra vakaros atgriezās staļļos smagiem, gurdeniem soļiem, vai ar nabaga lopiņu, kas jebkādos laika apstākļos un bieži sitienu mudināts savulaik vilka tēva sagrabējušos ratus.

Tādējādi viņai nemaz nelielkas smieklīgs marķīzs B, par kura divaino dzīvi viņai pastāsta Etjēns. Šis cilvēks, kuru ģimene galu galā likusi ieslēgt dziedniecības iestādē, bijis no sirds iemīļējies savā ķēvē, kurai čukstējis ausi milas vārdus.

Tagad Koko aprīno arī jaukos maza auguma žokejus ar baltām biksēm un zīda tunikām, kuriem palīdz iekāpt seglos. Turklāt viss iesākuma rituāls padara izrādi dramatisku un poētisku: zvans, svēršana, liktenīgā 55 kilogramu barjera, starta devēja karodziņš, tad žokeji tikpat kā guļus zirga mugurā, ātruma pārvērsti par gandrīz ierāliem pāriem, publikā aizvien pieaugošais spriegums – Koko tie ir īsti svētki, kas viņu izrauj no skumīgās ikdienas.

Nelaieme vienīgi tā, ka viņa nevar noskatīties svēršanā, tajā ir klāt tikai zirgu īpašnieki, viņu sievas un draugi. Sabiedriskais stāvoklis Gabriēlai liedz būt viņu vidū.

Etjēns ir nolēmis dzīvot tā, kā pats atrod par labu, viņš pilnīgi nododas savai kaislībai pret zirgiem. Viņš jau bieži apmeklē Lakruāsentuēnas treniņu vietu Kompjēnas meža austrumu malā, kuras priekšrocība ir tuvums Šantijī, kas visā

pasaulē pazīstama ar rikšošanas sacīkstēm un gadu vecu tīrasīņu zirgu audzēšanu. 1904. gadā viņš uzzina, ka pavisam tuvu Kompjēnai kāda trenera atraitne pārdod skaistu īpašumu, ko sauc par Ruajālljē. Tajā ir daudz hektāru pļavu un mežu – viss, kas piemērots viņa zirgiem. Etjēns īpašumu nekavējoties nopērk.

Viņš paplašina staļļus, palielina steliņu skaitu, jo gatavojas audzēt vairākus desmitus zirgu un pat nodibināt zirgaudzētavu. Viņš rūpīgi izvēlas un pieņem darbā labākos staļļapuišus un visvairāk pieredzējušos zirgu kopējus.

Tagad viņam paveras iespēja piepildīt visas cerības: viņš varēs piedalīties Liverpūles lielajās nacionālajās sacīkstēs vai Po krosā. Kādu dienu Viši Etjēns uzai-cina Koko uz treniņu.

Gabriēla nav tik ļoti aizrāvusies ar jāšanas sportu kā Etjēns un viņa draugi, taču viņu tas pietiekami interesē. Un, tā kā Ruajālljē visa mazās grupiņas dzīve ir saistīta šim sportam, viņa katrā ziņā grib kļūt laba jātniece. Vai tad tā nav izdevība dzīvot iespējami patīkamu dzīvi?

Koko pūliņi kļūt par labāko jātnieci Ruajālljē Etjēnam var būt tikai no sirds patīkami. Tāpēc viņš mācīšanu neuztic nevienam citam. Un mācīšana Gabriēlai ir ļoti nepieciešama. Lai ko viņa sākumā apgalvo, īstenībā viņa neprot neko. Pirmo reizi, kāpjot zirgam mugurā, viņa ielec seglos, ieķērusies krēpēs, un tas apjukumā uzreiz sāk rikšot, draugiem labsirdīgi smejojies.

Koko katrā ziņā grib sēdēt zirgā kā vīrietis. Tādā gadījumā viņai vajadzīgi ādas zābaki un bikses. Etjēns aizrāda. Par to jaunajai sievietei ir pašai savas domas: viņa ir staigājusi pa staļļiem un tērējusi ar zirgu kopējiem. Viņa labi jūtas kopā ar šiem vīriem, kas lielākoties nāk no zem-

Koko un Vestmīnsteres hercogs Hjū Grosvenors dodas uz hipodromu. Aptuveni 1924.-1930. gads.

nieku vides. Viņa ir pamanījusi, ka ļoti labi var iztikt ar biksēm, kas no ceļgala līdz potītēm cieši pieguļ kājai, tā, ka zābaki nav vajadzīgi. Tad nebūtu jāpērk pāris skaisto jātnieku zābaku, kādus valkā viņas draugi. Tie maksātu veselu bagātību, un viņa būtu spiesta lūgt Etjēnam naudu, kas viņai liekas neiespējami. Tā viņa dodas pie kāda Lukruāsnetuēnas drēbnieka, kam ir darbnīca blakus treniņu laukumam un kas strādā galvenokārt pieticīgiem jāšanas sporta cienītājiem – zirgu kopējiem un staļļa puišiem. Viņa izvelk no somas tādas bikses, kuru eleganto piegriezumam ir pamanījusi un aizņēmusies no kāda angļu staļļpuiša, kas strādā pie Etjēna.

- Vai jūs man varētu pašūt bikses tādā pašā stilā? – Gabriēla jautā.

- Jūsu vīram vajadzētu atnākt pašam, kundze. Man jānoņem mērs.

- Bet tās, cienītais, būs man!

- Jums? – drēbnieks apstulbis pārjautā.

- Tieši tā, man gan.

- Bet dāmām tādas nešuj, – viņš pārsteigts un sašutis atbild.

Tomēr Koko neļauj sevi ietekmēt, paliek pie sava, turklāt tik valdonīgā tonī un tik stingru skatienu, ka drēbnieks padodas.

Katru rītu līdz ar ausmu, kaut vai list vai pūš vējš, viņa kopā ar Etjēnu ved zirgus trenēties. Viņam blakus Gabriēla mēģina novērtēt gan zirgus, gan žokejus, kas ar tiem jā. Galvenais – viņa iemācās pareizi turēties seglos, iegaumēt kā desmit baušļus Etjēna visai „kavalēriskās” pamācības, kad viņš liek Koko strādāt.

Dažos mēnešos Koko kļūst par izcilu jātnieci. Viņas spožie panākumi atstāj uz Etjēnu un viņa draugiem lielu iespaidu. Vai viņa šajā sporta veidā ir apdāvināta? Par to nav šaubu, bet vēl lielākā mērā viņa ir neatlaidīga, izturīga un lepna. Viņa grib būt labākā, un viņa savu panāk.

Koko un citas jaunās sievietes ieturas kopās ar staļļpuišiem un žokejiem. Ir vēl citas lietas, kas jāpacies: hipodromos viņām tāpat ir liegta vieta īpašnieku tribīnēs un žokeju svēršanās telpās.

Grupas dzīve noris sacīkšu ritmā – Kompjēnas hipodromā, bet visvairāk Šantijī, Lonšāmā, Vensānā, Mezonlafitā, Tremblē, Otejā vai Senklū. Vairākas reizes nedēļā tā kāpj vilcienā un brauc uz Parīzi. Kupejā dzen jokus, apspriež hipodroma skrejceļus, komentē sacensību rīkotājus, salīdzinot tos ar *Stud-book* – tīrasiņu zirgu vispārējo reģistru.

Gabriēla spriež, ka spēcīga muskulatūra ir labāka par visām korsetēm, un tādu muskulatūru viņa jau ir ieguvusi, jādot katru dienu. Viņa pavada ilgas stundas tālās izjādēs un svētlaimīgi

Filmā par Koko Šaneles jaunību galveno lomu spēlēja Odrīja Tatū, dažbrīd ģērbusies līdzīgi žokejam.

Kāda savulaik ļoti populāra Koko Šanelei veltīta karikatūra, ko zīmējis Džordžs Gursets Sems – Deja ar Artūru Kepelu. 1913. gads.

nogurst Kompjēnas meža biezumā.

Par jāšanas sportu un hipodroma skrejceļiem Gabriēlai ir zināms viss, viņa ir mazliet paplašinājusi zināšanas par sabiedrību. Sportisti, kas ir viņai visapkārt, interesējas par zirgiem un visu, kas ar tiem saistīts; viņi, protams, ir saglabājuši dažas trūcīgas atmiņas no klasiskās izglītības, bet nekas no mācītā

nav viņos pamodinājis ne vismazāko interesi par jaunāko literatūru vai modē nākušo teātri.

Laika gaitā Gabriēla saprot, ka dažos apstākļos ir jāpiemērojas tās vides paradumiem, kurā viņa nonākusi. Mazā mežone iemācās jāt sieviešu seglos, kas viņai nepavisam nepatīk. Viņa neieredz šo seglus un nepieciešamību saliekt kreiso kāju, kas drīz sāk sāpēt. Bet, ja viņa pārstās jāt kā vīrietis, viņai uzdos mazāk jautājumu.

„Es raudāju veselu gadu,” viņa vēlāk teiks (kad Etjēns nevēlas viņu precēt un izturas vēsi). Vienīgie laimes brīži ir tie, kurus viņa pavada zirga mugurā un viena pati mežā.

Kādu dienu mazā sabiedrība kāpj vilcienā un dodas uz Po. Etjēns un viņa draugi ir uzaicināti medībās ar dzinējiem. Protams, līdz brauc arī Koko. Vēlāk viņa atcerēsies Pireneju maigo ziemu, kalnu straumju burzguļošanu, sarkanos tērpus lietū. Tālumā viņa redz vecu pili ar sešiem torņiem un Pireneju sniegos, kas kontrastē ar zilajām debesīm. „Jājamzirgi, medību un jaukto zirgi no rīta līdz vakaram riņķoja ap Ruajālas laukumu. Es vēl tagad dzirdu to pakavu klaudzoņu uz bruģa.”

Bet tas nav svarīgākais. Gabriēla tur iepazīstas ar kādu angli, kas pilnīgi pārvērtis viņas dzīvi. Tas notiek sportiskas izjādes laikā. Visi šie jaunie cilvēki dzīvo jāšanas sportam un priecīgā gaisotnē. Ir norunāts, ka tas, kurš pirmais nokritīs no zirga, izmaksās visai sabiedrībai žiransonieti – vīnu, cik vien katrs vēlēties. Koko tā ir iemīlēšanās no pirmā acu uzmetiena. Polam Morānam viņa stāsta: „Jaunais cilvēks bija skaists, ļoti skaists un valdzinošs. Viņš bija vairāk nekā skaists – lielisks. Es apbrīnoju viņa nevērīgo atraisītību, viņa zaļās acis. Viņš jāja ar lepniem zirgiem un ļoti droši. Es viņa iemīlējos.” (Šo cilvēku sauca par Artūru Kepelu.)

Izmantotas publicitātes fotogrāfijas.

Edgars Degā. Glezna Izbrauciens uz laukiem, 1870.-1873. g.

Savstarpējo sapratni mācoties

Renāte Saleniece

Itālija. Stundas braucienā no Romas, Fara Sabina pilsētiņā, Pontesfondato kompleksā satikās jaunieši ar dažādām veselības problēmām no Latvijas, Lietuvas, Zviedrijas un Itālijas, lai mācītos gan savstarpējo komunikāciju, gan sapratni ar zirgiem.

Visas komunikācijas barjeras var nojaukt

Šis Eiropas jauniešu apmaiņas projekts, kuru organizēja komunikablais itāļu jauniešu Virio sadarbībā ar amatieru sporta asociāciju *Ciampacavallo*, risinājās desmit dienas. Šādos projektos var piedalīties jebkurš 13–30 gadus vecs Eiropas Savienības valstu pilsonis, dalībniekam ir jāsedz tikai 30% no ceļa izdevumiem, pārējo apmaksā ES (vairāk www.jaunatne.gov.lv). Virio stāstīja, ka projekta galvenais mērķis bijis parādīt, ka komunicēt var cilvēki ar fiziskām un garīgām veselības problēmām, turklāt, lai to darītu, nav jārunā vienā valodā. Tātad – valodu, kustību vai mentālās barjeras var nojaukt. Lai šo mērķi sasniegtu, palīgā nāca amatieru sporta asociācijas *Ciampacavallo* galvenā instruktore Elena Pirasa, kura mācīja saprasties ar zirgiem. Veids, kā viņa to pasniedza, bija iedvesmojošs, jo, ja cilvēks, kurš praktiski ne ar vienu nerunā un baidās pilnīgi no visa, spēj uzķāpt zirgā un tā mugurā apsoļot apli, tas ir milzīgs sasniegums, kas viņam palīdzēs turpmākajā dzīvē.

Mūsu lielie komunikācijas palīgi. Skočs, Nemi, Lorenzo, Andars un Verbiņo.

tā mugurā apsoļot apli, tas ir milzīgs sasniegums, kas viņam palīdzēs turpmākajā dzīvē.

Apmācība sportā un reitterapijā

Ciampacavallo ir sociālizēšanas veicinoša amatieru sporta asociācija no Romas, kas darbojas jau aptuveni desmit gadu (www.ciampacavallo.it). Tās rīcībā ir 14 zirgi, un asociācija ne tikai apmāca cilvēkus jāšanas sportā, bet tā izveidojusi arī dienas centru gan veselīgiem, gan arī cilvēkiem ar veselības problēmām, kur viņi pavada aptuveni piecas vai sešas stundas dienā. Romas kompleksa centrā šie dažāda vecuma cilvēki ne tikai mācās jāt, bet arī palīdz apkopt un rūpējas par zirgu labsajūtu. Daži no šiem cilvēkiem bija atbraukuši līdzīgi, lai palīdzētu Elenai.

Noprātu, ka cilvēkiem, kuri izveidojuši šo asociāciju un

“ Renāte Saleniece: Ja cilvēks, kurš praktiski ne ar vienu nerunā un baidās pilnīgi no visa, spēj uzķāpt zirgā un tā mugurā apsoļot apli, tas ir milzīgs sasniegums, kas viņam palīdzēs turpmākajā dzīvē. ”

darbojas tajā, jau ilgi pirms līdzdalības *Ciampacavallo* bijusi saistība ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. To apstiprināja viņu māka izkļūt no jebkuras sarežģītas situācijas. Jo, ja arī bija radusies kāda problēma ar dalīb-

Mācāmies uzticēties zirgiem, izpildot dažādus vingrinājumus.

niekiem, mēs par to uzzinājām tikai vakara sapulcē.

Zirgu turēšana dabiskos apstākļos

Izmomātais Pontesfondato komplekss agrāk bijis ļoti populārs zirgu tūrisma (*trekings*) galapunkts, jo atrodas netālu no Romas, un šajā apkaimē ir gan kalni, gan upe un olīvkoku lauki. Ļoti skaista ainava. Šeit bija atvesti pieci

uzsvēra, ka arī zirgi ir dzīvās un respektējamas būtnes, kuru raksturi ir jāpielāgo savējiem. Pēc iepazīšanās mums parādīja pirmos instrumentus, ko izmantojām turpmākajā darbā.

Pareizi kopt, labi saprasties

Protams, mācījāmies, kā pareizi kopt un rūpēties par zirgu – sākot ar salmu un ūdens nodrošināšanu, beidzot ar sukāšanu, nagu tīrīšanu un apseglošanu. Sekojot stilam, kādā Elena māca komunicēt ar dzīvniekiem, pirmās reizes, kāpjot zirgā, mēs izmantojām tikai apaušus un mīkstu segu, ko palikt zem dibena. Sākumā zirgu vadīja palīgi, bet vēlāk to darījām paši. Iemauktus izmantojām pēdējās dienās, kad mācījāmies rīkšot, un jau ar segliem, taču arī tad tika ņemtas vērā spriganā zirga Lorenzo vēlmes, un tika izmantoti speciāli apauši, jo tam nepatīk dzelzi mutē.

Ši jauniešu apmaiņas projekta ietvaros bija mērķis radīt teātra izrādi, kurā piedalītos arī zirgi, tomēr, neskatoties uz daudzajiem mēģinājumiem dienas svelmē, šos plānus izjauca lietus, kas izrādes dienā nepārstāja līt ne uz mirkli. Jāteic, ka izrādes veidošana mums, ziemeļniekiem, bija kārtīgs pacietības pārbaudījums, jo, saliekot kopā itāļu laika „ievērošanu” un radošu procesu, lielāko laiku mēs pavadījām, nikstot eikalpīta koku ēnā. Taču,

Pirmais, ko mums mācīja, bija iepazīšanās ar zirgiem. Izstāstīja, kā pieiet zirgam klāt, kur stāvēt, kur ne – galvenos pareizas uzvedības noteikumus dzīvnieka klātbūtnē. Īsumā noraksturoja katru no pieciem zirgiem. Elena vairākas reizes

vēlāk runājot par šīs pieredzes iespajdiem, atzinām, ka tieši šī gaidīšana ļāva novērtēt mūsu zemju ļaužu punktualitāti un sistēmu. Tas, ko skolotāji vēlējas panākt, bija – ar teātra un lomu palīdzību iemācīt nejusties ieslodzītiem savā ķermenī, atbrīvoties no bailēm un kauna. To dalībnieki varēs turpināt, jau mājās esot.

Lieliska pieredze

Bez šaubām, itāļu ēšanas paražas bija atsevišķs piedzīvojums katram atbraucējam. Šķita, ka lielajā karstumā neko nevarēs ieēst, bet visu tomēr gribējās pagaršot. Biju jau gatavojusies uz lielo makaronu maratonu, kas, protams, arī neizpalika, bet ēdienkartē bija daudz kā cita, ko mājās tik bieži neēdam – kuskuss, dažādos veidos pagatavoti dārzeņi, vīģes u. c. Daudz salātu un maizes. Jāpiebilst, ka virtuves darbos piedalījāties arī paši, kas dažiem no dalībniekiem bija pirmā reize mūžā.

Ši man bija pirmā pieredze šādā projektā, un pirmā reize arī ilgstošā komunikācijā ar cilvēkiem, kuriem ir īpašas vajadzības. Esmu piedalījies daudzos studentu projektos un pasākumos, kas saistīti ar studentu pašpārvalžu darbību, bet tagad pēc studiju beigšanas vēlējos pamēģināt kaut ko jaunu. Runāju ar vienu no Itālijā sastaptajām sociālajām darbiniecēm, kas darbojas ar īpaši slimiem cilvēkiem. Viņa man teica, ka šis piedzīvojums tiks ieraudzīt citu pasauli un apjaust daudz jauna. Tieši tā notika – šeit redzēju pasauli no citas perspektīvas. Tas liek atbrīvoties no aizspriedumi-

em, kompleksiem, kas radušies pret invalīdiem. Bet šie cilvēki ir daudz dabiskāki un patiesāki, viņi nav uzcēlušies neskaitāmās aizsargsienas sev apkārt kā „parastie” cilvēki. Projektā iesaistītie vakaros rīkoja sulpes pat vairāku stundu garumā, kurās pārrunāja dienas notikumus un iespajdus. Elena sacīja – visiem ir vajadzīga uzmanība, bet citiem tā nepieciešama vairāk. Tādēļ gan vadītāji, gan dalībnieki palīdzēja un respektēja cits citu.

Ceļošana un dzīvnieki ir mana lielākā aizraušanās, tāpēc šeit es tiešām varēju izbaidīt sev tikamas lietas. Pirmo reizi piedalījos zirga ikdienas dzīves ritmā. Zirga mugurā pirms tam nebiju sēdusies, tāpēc šeit man viss bija jauns un ļoti interesants. Uzreiz man iepatikās lielākais un staltākais zirgs Skočs, bara vadonis. Mūs jau brīdināja, ka ar Skoču grūti sadarboties, jo uz strādāšanu tam prāts īpaši nenesas, turklāt zirgs bija īpaši jutīgs pret mušām, un tas var izbiedēt jātnieku (jo zirgs dīdījās un knosījās). Elena izvēlējās, kura mugurā mēs katrs sēdisimies, jo viņa šos zirgus pazīst jau ilgi un zina, kurš ir piemērotāks kuram. Ja arī man netika dota iespēja strādāt ar tikamāko zirgu, tas netraucēja apkopt Skoču un apciemot ārpus nodarbbību laikā.

Šis projekts noteikti paliks ilgi manā atmiņā, jo palīdzēja izzināt dažādu cilvēku likteņus un likstas, kā arī iemīlēt zirgus un radīja vēlmi turpināt darboties ar zirgiem arī šeit, Latvijā.

Kolliju
portālam

10
2000-2010

www.kolliji.lv, www.kollijs.lv
www.kollimpiade.lv

Jauns zirglietu interneta veikals Latvijā

www.stallis.lv

Viss zirgam un jātniekam!

zirgam.lv

Reklāma

Zirgu Pastā

info@zirgupasts.lv

Tālr.: 26544243

Foto no Renātes Salenieces arhīva

Ar Skoču mācos izmantot seglus.

Tikai neaizmirstiet atgriezties!

Laima Lāce

Latvijas jātnieks **Aigars Bregže** tagad strādā Nīderlandē. Startē sacensībās, gatavo jaunzirkus. Par atgriešanos Latvijā domā tad, kad arī šeit būs tikpat labi darba piedāvājumi.

– **Kā šis sporta veids ienāca tavā dzīvē?**

– Trenēties sāku Salaspilī, izjāžu klubā *Arizona*. Trīspadsmit gadu vecumā lūdzu brāļiem paņemt mani līdz uz stalli. Pirmos norādījumus zirga mugurā man deva vecākie brāļi. Ļoti drīz sāku lekt pāri šķēršļiem, mani treniņu laukumā ievēroja Andis Vārna. Jau pēc mēneša notika manas pirmās sacensības – *Arizonas* kausa izcīņa konkūrā, kur 56 dalībnieku lielajā konkurencē izcīnīju desmito vietu, veicot maršrutu bez soda punktiem. Pakāpeniski sāku veiksmīgi startēt kaimiņu valstīs – Igaunijā un Lietuvā. Tā laika labākais zirgs man bija ķēve Sangrija. Drīz vien *Arizona* tika slēgta, un arī es pārtraucu nodarbības ar šo sporta veidu, jo nebija nedz zirgu, nedz vietas, kur iesāktu turpināt. Pēc divu gadu ilgas pauzes Andis Vārna man piedāvāja kļūt par viņa palīgu. Tā es atkal atgriezies seglos. Sāku strādāt ar Andim piederošo jaunzirgu *Quirasi*. Ar to drīz varēju atkal piedalīties sacensībās. Bija iespēja arī startēt ar zirgu *Pittergarden Limewald*, kura īpašniece bija Gita Skoka. Sezonas beigās skaidri zināju, ka vēlos turpināt nodarboties ar šo sporta veidu un pelnīt iztiku ar to.

– **Kā nokļuvi tieši tur, kur tagad atrodi, un ar ko nodarbojies Nīderlandē?**

– Andis Vārna man palīdzēja sākt

Aigars Bregže ar *Pittergarden Limewald*.

strādāt Dānijā pie šīs valsts vadošā jātnieka Andreasa Šou. Taču bija skaidrs, ka *mazam ciniņim* tik lielā vietā ir grūti izsisties. Ieguvīs vēl nedaudz pieredzes, atgriezos mājās, kur drīz saņēmu ziņu par jaunu darba piedāvājumu. Tā 28. decembrī devos uz Holandi, kur apmetos kādā privātajā stallī, kas pieder jātniekam Janam de Viseram. Stallī pastāvīgi atrodas 20 līdz 30 zirgi, no kuriem seši nodoti manā uzraudzībā un ar kuriem es startēju konkūra sacensībās gan Holandē, gan arī Beļģijā. Patlaban daudz startēju jaunzirgu maršrutos ar zirgu *For a Day (For Pleasure)*. Ar pārējiem zirgiem piedalos līdz 1,30 metru augstos maršrutos. Man dota iespēja startēt ar ļoti labiem zirgiem, piemēram, *Carneval Z*, *Diamond Day*, *Lordigo* un citiem. Pašreiz gatavojos Holandes čempionātam ar zirgu *Alemahisch*

(*The Mouse*), kā arī ir ielānotas vēl kādas lielas sacensības, bet par tām negribu neko runāt, kamēr tās vēl nav notikušas.

– **Tavi turpmākie plāni?**

– Vēl pāris gadu noteikti palikšu Holandē, lai gūtu pieredzi. Tad jau laiks rādīs... Protams, labprāt vēlētos atgriezties Latvijā un startēt zem savas valsts karoga, taču tad būtu jābūt tikpat labam darba piedāvājumam kā šobrīd Holandē.

– **Ko tu ieteiktu tiem, kuri šaubās – braukt vai nebraukt strādāt uz ārvalstīm?**

– Noteikti tas jādara pieredzes gūšanai. Taču neaizmirstiet atgriezties! Vēl viena svarīga lieta ir mērķis. Galvenais to izvēlēties un tad tikai tiekties uz to. Veiksmi visiem sava mērķa papildīšanai!

Nadinas Zavadlikas foto

Zirgs Daugavgrīvas cietoksnī

Lauras Milleres teksts un foto

Rīgā, Daugavgrīvas cietoksnī notika vēstures festivāls *Dunamunde 2010*, kurā piedalījās aktīvisti un vēstures cienītāji no Latvijas, Lietuvas, Polijas, Baltkrievijas, Zviedrijas un Somijas. Festivāla galvenā daļa bija veltīta dažādu periodu vēsturisku cīņu rekonstrukcijām, ko veidoja minēto valstu klubu biedri. Redzējam gan viduslaiku cīņas, gan Napoleona laika karadarbības ainas, gan arī pirmā pasaules kara notikumu atainojumu. Īpaši patīkams pārsteigums gan skatītājiem, gan pašiem dalībniekiem bija pirmā pasaules kara ainās redzamais krievu armijas virsnieka zirgs. Izrādās, šoreiz krievu armijā bija „iesaukts” militārās vēstures kluba *Reduts* biedrs Mārtiņš Sarma ar turpat pasākuma laikā noskatīto nomas zirdziņu. Savu parādīšanos kaujas laukā zirga mugurā Mārtiņš skaidroja ar iepriekšējā dienā novēroto šī zirga labo uzvedību, lieki nereaģējot uz šāvieni trokšņiem, un savu personīgo pieredzi saskarsmē ar zirgiem, agrāk trenējoties modernajā piecīņā.

Mārtiņš Sarma zirga mugurā pirmā pasaules kara ainu rekonstrukcijas laikā.

Māra Millera foto

Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers iepazīstas ar kārtējo Zirgu Pasta numuru.

***Avīzi *Zirgu Pasts* var iegādāties
Narvesen preses tirdzniecības vietās,
kā arī specializētajos
zirglietu veikalos:***

***Zirgu stallis, Rīgā, Nometņu ielā 10,
Korsaro, Rīgā, Kleistu ielā 75.***

Latvijas vaislas ērzeļu katalogs

Iepriekšējā *Zirgu Pasta* numurā ziņojām, ka, sākot ar augusta avīzi, pielikumā varēs saņemt Latvijas ērzeļu katalogu pa daļām katrā turpmākajā izdevumā. Taču pēc pārrunām ar zirgaudzētājiem un avīzes lasītājiem, kuri izteica vēlmi redzēt visus aktuālos vaislas ērzeļus vienā izdevumā, avīzes *Zirgu Pasts* izdevēji, kam Latvijas Zirgaudzētāju biedrība uzticēja veikt šo darbu līdztekus zirgkopības nozarei svarīgās informācijas regulārai atspoguļošanai avīzē *Zirgu Pasts*, nolēma izdot Latvijas ērzeļu katalogu vienā grāmatā.

Zirgaudzētājiem, ar šo nozari saistītiem uzņēmumiem un privātpersonām, kā arī pārējiem interesentiem ir **iespeja izvietot reklāmu** vaislas ērzeļu katalogā.

Paredzēts, ka katalogs būs pieejams novembrī.

